

Barn- och utbildningsnämnden

Kallelse

Nämnd	Barn- och utbildningsnämnden
Datum och tid	2019-04-11, klockan 08.30
Plats	Gimo, Bruksgymnasiet, Lokal T06
Sekreterare	Per-Åke Berg
Ordförande	Josefine Nilsson (C)

Ärendelista

1.	Presentation av Kraft-, Värme- och Ventilationslabbet (KVV)	3
2.	Information om gymnasieval	4
3.	Genomlysning av barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområden <i>Föredragande: Sara Ersund</i>	5
4.	Budgetprocessen <i>Föredragande: Sara Ersund</i>	7
5.	Prognosprocessen <i>Föredragande: Sara Ersund</i>	8
6.	Resursfördelningsmodell <i>Föredragande: Sara Ersund</i>	9
7.	Årsbudget 2019: Budgetuppföljning avseende kvartal 1 <i>Föredragande: Sara Ersund</i>	10
8.	Årsbudget 2020: Preliminär budget och verksamhetsplan samt flerårsplan 2021-2023 <i>Föredragande: Sara Ersund</i>	11
9.	Rubinens förskola	12
10.	Namn på ny skola	13
11.	Yttrande över uppföljning av 2016 års revisionsrapporter <i>Föredragande: Sara Ersund</i>	14
12.	Gymnasieskolans organisation 2019/20: Forsmarks skola <i>Föredragande: Peter Nyberg, Sara Ersund</i>	15

Barn- och utbildningsnämnden

13. Ansökan om godkännande som huvudman för fristående gymnasieskola: Yttrande <i>Föredragande: Sara Ersund</i>	16
14. Information från förvaltningen	17
15. Rapporter från skolråd m.m.	18
16. Redovisning av delegationsbeslut	19
17. Information	21
18. Kurs- och konferensinbjudningar	22

Barn- och utbildningsnämnden

1. Presentation av Kraft-, Värme- och Ventilationslabbet (KVV)

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av presentationen.

Ärendebeskrivning

Barn- och utbildningsnämnden får en presentation av Kraft-, Värme- och Ventilationslabbet (KVV) som finns på Bruksgymnasiet.

Barn- och utbildningsnämnden

2. Information om gymnasieval

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen

Ärendebeskrivning

Information om de val eleverna i årskurs 9 gjorde till gymnasiet inför läsåret 2018/19 samt det preliminära resultatet av gymnasievalet inför läsåret 2019/20.

Beslutsunderlag

Muntlig föredragning

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2019-014

3. Genomlysning av barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområden

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden uppdrar till barn- och utbildningschefen att under 2019 ta fram fördjupande underlag kring:

- Samverkansavtal inom gymnasieskolan
- Inackorderingsbidrag inom gymnasieskolan
- Snesslinge skola och fritidshem
- IT-budget
- Öppen förskola

Barn- och utbildningsnämnden uppdrar vidare till barn- och utbildningschefen att ta fram fördjupande underlag kring:

- Måltidsorganisation
- Fastighetsförvaltning
- Hälsoäventyr
- Gräsö- och Öregrund förskole-, fritidshems- och grundskoleorganisation
- Pedagogisk omsorg
- Skolutvecklingsenheten
- Barnomsorg på obekvämtid

Ärendebeskrivning

Barn- och utbildningsnämnden beslutade 2018-12-13 att ge barn- och utbildningschefen i uppdrag att genomlysna alla barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområden med avseende på budget, pedagogik och andra aspekter. Extra tyngdpunkt ska läggas på de poster som fått extra tilldelningar i budgeten.

Vid barn- och utbildningsnämndens sammanträde 2019-03-07 fick arbetsutskottet i uppdrag att utarbeta ett förslag till områden där fördjupade utredningar ska genomföras.

Arbetsutskottet arbetade under sammanträdet 2019-03-21 fram förslag till områden där fördjupade undersökningar ska göras. Dessa förslag till fördjupningsområden har arbetsutskottet nu lagt in i skrivelsen "Genomlysning av barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområden avseende budget, pedagogik och andra aspekter" daterad 2019-03-21.

Beslutsunderlag

- Skrivelse Genomlysning av barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområden avseende budget, pedagogik och andra aspekter, 2019-03-21

Barn- och utbildningsnämnden

Ärendets behandling

Barn- och utbildningsnämnden 2018-12-13 [§ 165], 2019-03-07 [§ 31].

Beslutet skickas till

Barn- och utbildningschef
Ekonom på barn- och utbildningsförvaltningen

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2019-027

4. Budgetprocessen

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden antar budgetprocessen enligt bilaga.

Ärendebeskrivning

Barn- och utbildningsnämndens budgetprocess behöver ses över inför kommande periods budgetarbete.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2019-03-21.

Ärendets behandling

Nytt ärende

Beslutet skickas till

Barn- och utbildningschef
Förvaltningsekonom.

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2019-028

5. Prognosprocessen

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden antar prognosprocessen enligt bilaga.

Ärendebeskrivning

Barn- och utbildningsnämndens prognosprocess behöver ses över inför kommande periods prognosarbete.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2019-03-21.

Ärendets behandling

Nytt ärende.

Beslutet skickas till

Barn- och utbildningschef
Förvaltningsekonom.

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2019-026

6. Resursfördelningsmodell

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden godkänner resursfördelningsmodellen enligt bilaga.

Ärendebeskrivning

Den 1 juli 2014 ändrades skollagen så att det ställs större krav på kommunerna att fördela resurser utifrån elevers förutsättningar och behov, så kallad socioekonomisk fördelning. Kommunernas resursfördelning till skolan är ett medel för att nå målet att alla elever ska få tillgång till en likvärdig utbildning av god kvalitet. Det betyder att resursfördelningen ska vara anpassad till elevers olika behov och förutsättningar. Någon universalmodell finns inte utan varje kommun ska själva ta fram den mest optimala modellen utifrån de egna förutsättningarna.

Barn- och utbildningsnämndens antog en modell för att fördela budget till de olika verksamheterna 2015. Modellen behöver revideras inför budgetarbetet 2020-2023.

Beslutsunderlag

Resursfördelningsmodell – förslag till revidering 2019-03-21

Ärendets behandling

Nytt ärende

Beslutet skickas till

Förvaltningsekonom
Barn- och utbildningschef

Barn- och utbildningsnämnden

7. Årsbudget 2019: Budgetuppföljning avseende kvartal 1

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Barn- och utbildningsnämnden ska kontinuerligt följa upp verksamheten och regelmässigt rapportera hur den utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.

Budgetuppföljning görs varje kvartal och vid behov.

Beslutsunderlag

Delas ut på sammanträdet.

Ärendets behandling

Budgeten följs kontinuerligt av barn- och utbildningsnämnden.

Beslutet skickas till

Förvaltningsekonom.

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2019-030

8. Årsbudget 2020: Preliminär budget och verksamhetsplan samt flerårsplan 2021-2023

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av information.

Ärendebeskrivning

Barn- och utbildningsnämnden ska besluta om preliminär drift- och investeringsbudget och verksamhetsplan för 2020 samt flerårsplan 2021-2023.

Beslutsunderlag

Muntlig redovisning

Ärendets behandling

Nytt ärende

Beslutet skickas till

Förvaltningsekonom
Barn- och utbildningschef

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2019-029

9. Rubinens förskola

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Barn- och utbildningsnämnden ger barn- och utbildningschefen i uppdrag att utreda en utbyggnad av Rubinens förskola med 34 alternativt 51 nya permanenta förskoleplatser i Gimo, vilket innebär att paviljongen vid Diamantens förskola kan avvecklas. I uppdraget ingår även att utreda behovet av tillagningskök. Utredningen ska genomföras tillsammans med Tekniska förvaltningen.

Ärendebeskrivning

I Gimo behövs fler permanenta förskoleplatser. Tekniska förvaltningen ska renovera Rubinens förskola och det finns då möjlighet att samtidigt bygga om och bygga ut förskolan med fler permanenta platser och ta bort den paviljong som finns vid Diamantens förskola.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2019-03-20.

Ärendets behandling

Nytt ärende.

Beslutet skickas till

Tekniska förvaltningen
Barn- och utbildningschef
Förvaltningsekonom
Controller på barn- och utbildningsförvaltningen

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2019-12

10. Namn på ny skola

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

I Östhammars tätort byggs en ny skola för årskurs 4-9, som kommer att ersätta Frösåkersskolan. Barn- och utbildningsnämnden ska besluta om namn på den nya skolan.

Barn- och utbildningsnämnden gav 2019-03-07 barn- och utbildningschefen i uppdrag att ta fram fem förslag till namn på den nya skolan. I detta arbete ska personal och elever ges möjlighet att komma med namnförslag på den nya skolan.

Ärendets behandling

Barn- och utbildningsnämnden 2019-03-07 [§ 35].

Beslutet skickas till

Barn- och utbildningschef
Rektor

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2019-024

11. Yttrande över uppföljning av 2016 års revisionsrapporter

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden antar yttrandet och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

KPMG har av Östhammars kommuns revisorer fått i uppdrag att genomföra en uppföljning av de revisionsrapporter som genomfördes under revisionsår 2016. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018.

Kommunrevisionen har överlämnat granskningsrapporten till Kommunstyrelsen, Socialnämnden och Barn- och utbildningsnämnden för yttrande. Yttrandet lämnas till Kommunstyrelsen senast 2019-04-11.

Beslutsunderlag

Uppföljning av revisionsprojekt, 2018-10-26.
Tjänsteskrivelse 2019-03-19.

Ärendets behandling

Nytt ärende.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2019-016

12. Gymnasieskolans organisation 2019/20: Forsmarks skola

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beviljar elevantagning till 24 platser på Teknikprogrammet, inriktning teknikvetenskap, vid Forsmarks skola läsåret 2019/2020 under förutsättning att antagningen inte medför några merkostnader för Östhammars kommun.

Barn- och utbildningsnämnden avslår ansökan om 16 platser på Naturprogrammet, inriktning naturvetenskap, vid Forsmarks skola läsåret 2019/2020 då Bruksgymnasiet i Gimo har platser som väl täcker den lokala efterfrågan.

Ärendebeskrivning

Den 16:e januari offentliggjorde Vattenfall att man har ingått ett avtal med en entreprenör i syfte att driva gymnasieverksamhet i Forsmarks bruk. Den nya verksamheten planerar att starta antagning av elever höstterminen 2020 förutsatt att tillstånd beviljas av Skolinspektionen.

Barn- och utbildningsnämnden har fått en förfrågan om att ta ett beslut rörande gymnasieskolans organisation så att antagning blir möjlig redan inför höstterminen 2019 till följande utbildningar vid Forsmarks skola:

- Naturvetenskapsprogrammet, inriktning Naturvetenskap (16 platser)
- Teknikprogrammet, inriktning Teknikvetenskap (16 platser).

Barn- och utbildningsnämnden beslutade 2019-03-07 att återremittera ärendet till arbetsutskottet för ytterligare beredning då nya handlingar inkommit sent i ärendet.

Beslutsunderlag

- Skrivelse från Vattenfall angående gymnasieskolans organisation läsåret 2019/20, daterat 2019-01-21.
- Skrivelse från Forsmarks Kraftgrupp AB avseende gymnasieskolan i Forsmark läsåret 2019-2020, daterat 2019-03-05.
- Tjänsteskrivelse 2019-03-20.
- Avtal Forsmarks skola, daterat 2014-05-08
- Uppsägning av avtal, daterat 2017-06-02
- Kompletterande avtal. Delas ut på sammanträdet.

Ärendets behandling

Barn- och utbildningsnämnden 2019-03-07 [§ 33].

Beslutet skickas till

Barn- och utbildningschef
Ekonom
Forsmarks skola
Antagningsenheten Uppsala

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2019-023

13. Ansökan om godkännande som huvudman för fristående gymnasieskola: Yttrande

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden antar yttrandena avseende Drottning Blankas Gymnasieskola AB, Allmogekulturen i Västerås AB (Forsmarks skola AB), Folkuniversitetet Kursverksamheten vid Uppsala Universitet, Hvilan Utbildning AB, Nordens Teknikerinstitut AB, Lärande i Sverige AB, Norrtelje teknikgymnasium AB och Thorengruppen AB.

Barn- och utbildningsnämnden avstår från att yttra sig över ansökningarna från JENSEN education college AB och Thoren Innovation School AB.

Ärendebeskrivning

När en enskild huvudman ansöker om att få starta/utöka en fristående gymnasieskola ska den kommun där utbildningen ska bedrivas samt närliggande kommuner ges tillfälle att yttra sig (Skollagen (2010:800) 2 kap. 5 §). Kommunernas yttrande utgör ett stöd för Skolinspektionen att bedöma om etableringen av den fristående gymnasieskolan kan medföra påtagliga negativa följder på lång sikt för skolväsendet i kommunen eller i närliggande kommuner.

Kommunen har t o m 2019-03-05 mottagit 10 ansökningar för yttrande.
Fullständiga ansökningshandlingar finns tillgängliga på barn- och utbildnings-kontoret.

Kommunens yttrande ska vara Skolinspektionen tillhanda senast 2019-05-10.

Beslutsunderlag

Yttranden.

Ärendets behandling

Nytt ärende.

Beslutet skickas till

Skolinspektionen

Barn- och utbildningsnämnden

14. Information från förvaltningen

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Redovisning av information från förvaltningen.

Barn- och utbildningsnämnden

15. Rapporter från skolråd m.m.

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av rapporterna.

Ärendebeskrivning

Barn- och utbildningsnämnden rapporterar från möten på skolråd m.m.

Barn- och utbildningsnämnden

16. Redovisning av delegationsbeslut

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

När barn- och utbildningsnämnden delegerat sin beslutanderätt träder delegaten helt in i nämndens ställe. Beslut som fattas enligt delegationsordning är juridiskt sett barn- och utbildningsnämndens beslut och kan överklagas på samma sätt som nämndens beslut. Alla beslut som fattas med stöd av delegering ska anmälas till barn- och utbildningsnämnden.

Följande förteckningar över delegationsbeslut i verksamhetsfrågor redovisas:

2019-03-14	Tf Barn- och utbildningschef Zara Järvström (Bidrag till fristående skola)
2019-03-26	Barn- och utbildningschef Lisbeth Bodén (Yttrande till annan kommun avseende mottagande av elev)
2019-04-01	Verksamhetscontroller Elisabeth Lindkvist (Beslut om skolskjuts)
2019-04-04	Rektor Johan Mattsson (Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2019-04-04	Rektor Anna-Karin Sehlstedt Stål (Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2019-04-04	Rektor Carina Engblom (Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2019-04-04	Rektor Håkan Blom (Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2019-04-04	Rektor Cecilia Eriksson (Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2019-04-04	Rektor Inga-Lill Ericsson (Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)

Barn- och utbildningsnämnden

2019-04-04	Rektor Jessica Björkman
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2019-04-04	Rektor Richard Boman
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2019-04-04	Tf förskolechef Ylva Vastamäki
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)

Barn- och utbildningsnämnden

17. Information

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Redovisning av beslut som tagits av andra myndigheter samt annan viktig information som berör barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområde.

- 1) Dnr REV-2018-6, KS-2018-908
Utdrag ur protokoll fört vid Kommunstyrelsens sammanträde 2019-03-05 avseende yttrande över revisionens granskning av budgetprocess och prognossäkerhet.
- 2) Dnr KS-2019-051
Utdrag ur protokoll fört vid Kommunstyrelsens sammanträde 2019-03-05 avseende Samverkansöverenskommelse mellan Polisen och Östhammars Kommun för tiden 2019-01-01 till 2021-12-31.

Barn- och utbildningsnämnden

18. Kurs- och konferensinbjudningar

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Redovisning av aktuella kurs- och konferensinbjudningar.

Barn- och utbildningsförvaltningen, Sara Ersund
Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott

Genomlysning av barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområden avseende budget, pedagogik och andra aspekter

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden uppdrar till barn- och utbildningschefen att under 2019 ta fram fördjupande underlag kring

- Samverkansavtal inom gymnasieskolan
- Inackorderingsbidrag inom gymnasieskolan
- Snesslinge skola och fritids
- IT-budget
- Öppen förskola

Barn- och utbildningsnämnden uppdrar vidare till barn- och utbildningschefen att ta fram fördjupande underlag kring

- Måltidsorganisation
- Fastighetsförvaltning
- Hälsoäventyr
- Gräsö- och Öregrund förskole-, fritidshems- och grundskoleorganisation
- Pedagogisk omsorg
- Skolutvecklingsenheten
- Barnomsorg på obekvämtid

Ärendebeskrivning

I samband med att barn- och utbildningsnämnden fattade beslut om budget 2019, den 13 december 2018, togs också beslut om att uppdra åt barn- och utbildningschefen att genomlysna alla verksamhetsområden avseende budget, pedagogik och andra aspekter. Extra tyngdpunkt ska läggas på de poster som fått extra tilldelningar i budgeten.

Barn- och utbildningsförvaltningen, Sara Ersund
Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott

Beslutsunderlag

Barn- och utbildningsnämnden arbetar med en nettobudget om 548,2 mkr 2019. Budgeten fördelas såsom nedan:

Budgetpost	Budget 2019, mkr	% av budget	% uppräkn. jmf 2018
Barn- och utbildningskontoret, nämnden, skolledningen	32,2	5,9	3,2
Köp av extern verksamhet inkl Forsmarks gymnasium	72,7	13,3	1,8
Hyror, måltider, kapitalkostnader	124,3	22,7	4,7
Skolskjutsar	20,3	3,7	1,8
Barnomsorgssintäkter	-20,3	-3,7	1,8
Övrigt (bl a IT, skolutveckling, särskilt stöd, modersmål, reserv)	30,4	5,5	-13,6
Kulturskola, Öppen förskola	5,5	1,0	0,8
Förskola, barnpeng = verksamhetsbudget	80,4	14,7	3,2
Grundskola, elevpeng = verksamhetsbudget	126,1	23,0	4,1
Fritidshem, barnpeng = verksamhetsbudget	19,7	3,6	2,3
Pedagogisk omsorg = verksamhetsbudget	2,4	0,4	0,5
Grundsärskola och korttidsstillsyn	5,7	1,0	0,8
Strukturersättningar, liten enhet	1,9	0,4	0,5
Strukturersättningar, socioekonomiska faktorer	2,0	0,4	0,5
Gymnasieskola	35,3	6,4	0,8
Vuxenutbildning och kommunalt aktivitetsansvar	9,5	1,7	0,8
Summa	548,2	100,0	

Barn- och utbildningsförvaltningen konstaterar att en genomlysning av alla verksamhetsområden avseende budget, pedagogik och andra aspekter är ett omfattande uppdrag. Det är viktigt att visa stor respekt för medarbetare och den verksamhet som bedrivs när ett sådant arbete genomförs. Risk- och konsekvensanalyser och barnkonsekvensanalyser behöver genomföras och kompletta beslutsunderlag behöver tas fram för att genomlysningen ska hålla den kvalitet som krävs vid större genomlysningar och beslut.

Nedan följer en kortfattad första beskrivning över nämndens budgetposter med särskilt fokus på de poster som fått extra tilldelning 2019 och icke-lagstadgad verksamhet. Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår att nämnden uppdrar till barn- och utbildningschefen att ta fram fördjupande underlag, inkl risk- och konsekvensanalyser och barnkonsekvensanalyser, kring de poster som nämnden särskilt vill granska. Uppdraget skulle med fördel kunna utformas så att fokus först läggs på 2-4 poster som nämnden anser är mest angelägna att

Barn- och utbildningsförvaltningen, Sara Ersund
Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott

genomlysas, och där åtgärder ev skulle kunna genomföras under 2019, och därefter ges ytterligare uppdrag att genomföra under tidsperioden 2019-2023.

Barn- och utbildningskontoret, nämnden och skolledningen (hanteras av barn- och utbildningskontoret)

I linje med attraktiv arbetsgivare ökar nämnden chefstätheten 2018-2019 med målsättningen att nå 25-35 medarbetare per chef. Idag har vissa chefer 20-25 medarbetare medan andra har 35-40. Framöver behöver fokus läggas fördelning av chefstjänster, hela tjänster samt på kompletterande uppdrag till de chefer som har färre antal medarbetare än genomsnittet.

Inom barn- och utbildningskontoret, inkl den centrala ledningsgruppen, finns ca 15 tjänster. Arbetsuppgifterna inom kontoret blir mer och mer komplexa och nya uppgifter tillkommer i takt med ny lagstiftning och nya krav från omvärlden. Kontoret arbetar idag med handläggning, ekonomi och administration men också med utredningar, prognoser, tolkning av lagstiftning, effektiv hantering av IT-system, personuppgiftshantering, dokumenthantering osv. Framöver behöver fokus läggas på nya arbetssätt och kompetensutveckling, inte nödvändigtvis för att minska antalet tjänster utan för att möta framtida krav och kunna hantera nya uppgifter som stödjer verksamheten.

Nämndens budgetpost är svår att påverka då den huvudsakligen består av budget för ersättning till ledamöterna. Ca 0,2 mkr per år avsätts till fortbildning något som möjligtvis kan diskuteras, inte för att summan är för stor utan eftersom den möjligtvis är något i underkant jämfört med behov. En effektiv nämnd kräver hög och aktuell kompetens hos ledamöterna.

Köp av extern verksamhet, skolskjutsar, barnomsorgsintäkter (hanteras av barn- och utbildningskontoret)

Nämnden avsätter en budget om 72,7 mkr för köp av extern verksamhet 2019, d v s köp av skolplatser i fristående verksamhet eller annan kommun. Posten är mycket svår att påverka då det fria skolvälet är lagstadgat i Sverige.

Östhammars kommun har idag samverkansavtal med Uppsala kommun, Tierps kommun och Norrtälje kommun inom gymnasieskolan. Det innebär att elever från Östhammar är

Barn- och utbildningsförvaltningen, Sara Ersund
Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott

förstahandssökande till skolplats även i dessa kommuner och att Östhammars kommun betalar mottagande kommuns prislapp för platsen. Skulle samverkansavtalen sägas upp skulle kommunens ungdomar möjligtvis studera i egen gymnasieskola i större omfattning än idag vilket skulle vara en stor besparing för kommunen. Eleverna skulle då, eftersom vi har fritt skolval i Sverige, ändå kunna söka skolgång i annan kommun men då som andrahandsökande och den prislapp som är lägst av hemkommunens och mottagande kommuns används för att ersätta skolgången.

Posten skolskjutsar är svår att påverka då den beror på avtal med UL och taxi-entreprenör. Troligtvis kommer kommunen att teckna ett nytt avtal med UL från hösten 2019 vilket innebär nya villkor för skolskjutsen i kommunen.

Vissa kommuner i Sverige ser idag över sina reglementen för hur långt en elev måste ha mellan skolan och hemmet för att få skolskjuts. Man ser också över hur turer kan samplaneras och hur lång tid en resa får ta.

I posten skolskjuts finns också budget för inackorderingsbidrag till elever som har sådant avstånd mellan hemmet och skolan (gymnasieskola) att de inte kan bo hemma under studietiden. Östhammars kommun beviljar idag inackorderingsbidrag oavsett om eleven är mottagen i första hand eller andra hand. Elever mottagna i andra hand har, enligt lagstiftningen, inte rätt till inackorderingsbidrag.

Barnomsorgsintäkter utgör ca 4 % av nämndens totala budget. Posten innehåller intäkter i form av föräldraavgifter och statsbidrag. Ju större intäkter nämnden kan planera med desto högre poster kan avsättas till verksamhet.

Hyror, måltider, kapitalkostnader (hanteras av barn- och utbildningskontoret)

Denna post har fått en uppräknings om 4,7 % inför 2019 beroende på ökad hyra för Alma förskola samt paviljonger i Östhammar och Österbybruk. Posten är stor, nästan 25 % av nämndens totala budget och därför extra viktig att följa och arbeta med.

Nämnden är inne i en period då nya förskole- och skollokaler behövs på flera orter. Vad gäller förskoleplatser så har kommunen knappt 900 i permanenta lokaler idag medan behovet är ca

Barn- och utbildningsförvaltningen, Sara Ersund
Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott

1200. Att kommunen klarar av att erbjuda barnomsorg till alla barn inom utsatt tid (4 mån enligt skollagen) beror på paviljonglösningar och pedagogisk omsorg (kommunala och privata dagbarnvårdare). Vad gäller grundskoleplatser så har kommunen tillräckligt många idag, behovet uppgår till ca 2400 platser och kommunen har närmare 3000, men platserna finns inte där behovet finns. Framförallt de minsta skolenheterna har tomma platser idag. Störst brist på grundskoleplatser är det i Österbybruk och Alunda.

Flera av nämndens lokaler har stora underhållsbehov. Tekniska förvaltningen arbetar med en statusrapport som beräknas vara färdig under 2019.

Barn- och utbildningsnämnden tog fram en lokalförsörjningsplan 2017 med ambition att revidera den årligen i samband med budgetprocessen, som ett första steg i att planera för framtida behov och kostnader. Det är mycket viktigt att planen överensstämmer med tekniska förvaltningens planering och underhållsplan framöver. Barn- och utbildningsnämnden behöver också föra en tät dialog med kommunstyrelse och kommunfullmäktige om budgettäckning för ökade hyror. Ska nämnden bära hyresökningar som fler lokaler och ökat underhåll innebär inom egen budgetram kommer konsekvenserna bli påtagliga för verksamheten.

Per idag har inte barn- och utbildningsnämnden full insyn i den faktiska kostnaden för lokaler och måltider. Hyreskostnaden (Bilaga 1) är inte specificerad så att det framgår vad som ingår i form av t ex underhåll och städ förutom driftskostnader och kapitalkostnader.

Måltidskostnaden är inte specificerad utifrån vad varje kök kostar utan nämnden betalar ett månadsbelopp för de portioner som man kommit överens om.

I budgetposten finns också löner för de egna verksamhetsvaktmästarna. Dessa har uppdraget att sköta mindre underhåll, framförallt invändigt, i förskolors och skolors lokaler. Vid framtida pensionsavgångar sker effektivisering.

Kapitalkostnaderna, räntor och avskrivningar, inom nämnden kommer av de investeringar man gjort historiskt. Nämnden begär per idag en ordinarie investeringsbudget om 4,5 mkr per år samt tillägg för inköp till de nya lokalerna. Investeras det i den takten kommer budgeten för kapitalkostnader att behöva utökas successivt, från idag ca 4 mkr till ca 7 mkr inom en 10-årsperiod.

Barn- och utbildningsförvaltningen, Sara Ersund
Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott

Övrigt

Posten övrigt (Bilaga 2), totalt 30,4 mkr, består av fler olika underposter.

Inom posten finns förvaltningens **IT-budget** för köp av hårdvara (datorer, ipads) och mjukvara (program och licenser). Totalt avsatte nämnden 8 mkr 2019. Ny lagstiftning och nya politiska ambitioner inom skolans område innebär idag stora krav på att barn och elever har tillgång till IT-utrustning. Verksamhetens uppfattning är att budgeten per idag är för liten för att möta behoven inom detta område.

Skolutvecklingsenheten (Bilaga 2) kommer under 2019 att finansieras med statsbidrag, framförallt med statsbidragen Likvärdig skola och Kvalitetssäkrande åtgärder inom maxtaxan från Skolverket. Skolutvecklingsenheten kostar idag ca 5-6 mkr/år och arbetet omfattar kvalitetsutveckling, olika kvalitets- och utvecklingsprojekt samt IT-systemutveckling och implementering. SUE kommer att behöva kommunal budgetram under perioden 2020-2023, omfattningen är svår att bedöma eftersom det är svårt att avgöra hur stora statsbidrag kommunen kan få ta del av under kommande år.

Elevstödsenheten inom posten övrigt har en budgetram om 8,4 mkr 2019. Posten omfattar verksamheten egna psykologer, logoped, skolläkare samt poster som delas ut till verksamheten efter ansökan om extraordinärt särskilt stöd till vissa elever med extraordinärt stödbehov (framförallt fysiska funktionsnedsättningar).

Nyanländaenheten har en budgetpost om 6 mkr 2019. Posten omfattar framförallt modersmåslärares löner, köp av modersmålsundervisning (huvudsakligen från Uppsala kommun) samt budget för lärare som arbetar med svenska som andra språk inom grundskolan.

Slutligen finns posten **Övrigt inkl reserv**, inom posten Övrigt, 8 mkr. Posten innehåller förutom en reserv om ca 2 mkr budget för barnomsorg på obekvämtid (Bilaga 2), arbetskläder, olycksfallsförsäkring, simskola, tillsynsavgifter mm. Inom posten finns också ersättningar för Hälsoäventyret som drivs i samarbete med Landstinget, Östhammar Direkt samt Kommunservice/Postbuss. Ingen av posterna är lagstadgade utan de kommer av kommunala ambitioner och beslut.

Barn- och utbildningsförvaltningen, Sara Ersund
Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott

Icke-lagstadgad verksamhet: Kulturskola och Öppen förskola

Kulturskola och Öppen förskola (Bilaga 3) budget om 5,3 mkr respektive 0,3 mkr 2019. Till detta tillkommer lokalkostnader (som ligger inom posten hyror). Båda dessa verksamheter är icke-lagstadgade och det är kommunala ambitioner som avgör hur de ska se ut och utformas. Verksamheterna, som utgör ca 1 % av nämndens totala kostnader, har givetvis ett stort värde för de barn och unga som deltar i olika aktiviteter.

Önskvärd men icke-lagstadgad verksamhet: Pedagogisk omsorg

Den pedagogiska omsorgen, omsorg för barn 1-12 år hos dagbarnvårdare som arbetar i sina egna hem, tilldelas en budgetram om 2,4 mkr 2019. Verksamheten är mycket liten och det har varit svårt att lägga en fungerande organisation de senaste åren. Enligt skollagen ska prislappar till fristående (privat) verksamhet beräknas genom att budgeten som egen verksamhet tilldelas delas på preliminärt barnantal. Det innebär att om det blir färre barn i en verksamhet men budgeten är densamma, då ökar prislapparna. 2019 ökade prislapparna till den fristående pedagogiska omsorgen med ca 10 % p g a av preliminärt lägre barnantal hos egen pedagogisk omsorg.

I Östhammars kommun finns idag ca 20 privata dagbarnvårdare. De privata dagbarnvårdarna finns på alla orter utom Östhammar och beräkna preliminärt kosta 10-12 mkr 2019.

Enligt skollagen ska en kommun sträva efter att erbjuda pedagogisk omsorg, det är dock inget lagkrav. Har en kommun ingen egen pedagogisk omsorg måste en överenskommelse ändå göras med fristående verksamhet om ersättning.

Lagstadgad verksamhet där volymjustering tillämpas: Förskola, fritidshem, grundskola

Verksamheterna förskola, fritidshem och grundskola utgör tillsammans ca 40 % av nämndens kostnader, 226,2 mkr 2019. Budgeten används till barn/elevpeng till egna förskolor och skolor. Enheterna får budget utifrån hur många barn/elever de beräknas ha i sin verksamhet och i vilken ålder eller årskurs dessa är.

Barn- och utbildningsförvaltningen, Sara Ersund
Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott

Verksamheten är lagstadgad, hur den ska bedrivas och med vilka resurser beslutar dock kommunen.

Östhammars kommun satsar ungefär som rikssnitt på undervisning och omsorg, att våra nyckeltal visar på en dyr verksamhet beror framförallt på dyra lokalkostnader.

Framöver, för att ha råd med bl a ökade lokalkostnader, måste verksamheten utvecklas och nya arbetssätt hittas. Utmaningen är att effektivisera utan att verksamheten påverkas negativt.

Strukturersättning, liten enhet

För att ge de minsta förskolorna, fritidshemmen och grundskolorna möjligheten att lägga en fungerande organisation har nämnden beslutat om en extra budgettilldelning till dem, totalt 1,9 mkr fördelas extra till dessa enheter 2019 (Bilaga 4). Den extra budgeten kommer av att övriga skolor får en lägre tilldelning, d v s eleverna på övriga grundskolor i kommunen har fått en lägre elevpeng på grund av driften av de minsta grundskolorna. Detta kan vara problematiskt i perspektivet att alla medborgare ska ha behandlas lika¹ och diskuteras därför regelbundet av nämnden.

Utöver strukturersättning för liten enhet (som används huvudsakligen till löner) så tillkommer en hög hyres- och måltidskostnad per elev på de minsta enheterna. Hyror och måltider betalas idag från den centrala hyres- och måltidsbudgeten oavsett hur många elever som finns på en enhet. Kostnaden blir hög per elev när elevantalet är litet på en enhet, det är få elever att fördela de fasta kostnaderna på.

Strukturersättning, socioekonomiska faktorer

Den 1 juli 2014 ändrades skollagen så att det idag ställs större krav på kommunerna att fördela resurser efter elevers förutsättningar och behov, sk socioekonomisk fördelning. Någon universalmodell finns inte utan varje kommun ska själv ta fram den mest optimala modellen utifrån de egna förutsättningarna.

¹ Kommunallagen 2 kap § 3, "Likställighetsprincipen. Kommuner och landsting ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat."

Barn- och utbildningsförvaltningen, Sara Ersund
Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott

Socioekonomisk fördelning innebär att pengar styrs till skolorna utifrån skolornas elevsammansättning. Fördelningen, eller omfördelningen, ska kompensera för att behoven är olika hos eleverna på olika skolor beroende på elevernas bakgrund. Det är endast motiverat att ha en socioekonomisk resursfördelning om det finns påtagliga resultatskillnader mellan skolor och det kan antas att detta beror på elevernas bakgrundsförutsättningar. De bakgrundsförutsättningar som man vanligtvis talar om är kön, utländsk bakgrund, föräldrars utbildningsnivå, ekonomiskt bistånd i familjen samt om eleven bor med en eller ingen vårdnadshavare.

I Östhammars kommun omfördelas ca 2 mkr (0,4 % av nämndens totala budget) till de förskolor och grundskolor som har elever med tyngst bakgrundsförutsättningar. Strukturersättningen används framförallt till högre vuxentäthet på dessa enheter (Bilaga 4). 2019 kommer en del av ersättningen användas för ett forskningsprojekt som Hammarskolan driver.

Det är svårt att utvärdera vilken effekt denna satsning fått och får på elevernas måluppfyllelse. Om inte den extra ersättningen hade delats ut kanske resultaten också sett annorlunda ut än idag och det tar tid att hitta de insatser som ger effekt. Summan som omfördelas kan vara för stor, eller för liten, utifrån resultat och effekt, detta behöver regelbundet diskutera i verksamheten och av nämnden.

Lagstadgad verksamhet, ingen volymjustering: Grundsärskola, gymnasieskola, vuxenutbildning, kommunalt aktivitetsansvar

Verksamheterna grundsärskola, gymnasieskola, vuxenutbildning och kommunalt aktivitetsansvar utgör knappt 10 %, 50,5 mkr, av nämndens totala kostnader 2019 (Bilaga 5). Budgeten ges såsom en budgetram till verksamheten, ingen antalsavstämning görs under året. Budgeten justeras istället uppåt och nedåt av nämnden utifrån elevantal och andra aspekter inför varje budgetår.

Dessa verksamheter är av sådan karaktär att det kan vara svårt att använda sig av en resursfördelningsmodell som enbart bygger på elevantal när budget fördelas till dem.

Barn- och utbildningsförvaltningen, Sara Ersund
Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott

Grundskolan måste ha en viss bemanning för att verksamheten överhuvudtaget ska kunna bedrivas. Vissa år kan det vara 15 elever i verksamheten, ibland 20, men bemanningen måste bestå för att hålla kvalitet och verksamhet igång i alla ämnen som skollag och läroplaner anger.

Samma resonemang gäller för egen gymnasieskola; viss grundbemanning måste finnas för att verksamheten överhuvudtaget ska kunna bedrivas. Överenskommelsen med egen gymnasieskola (Bruksgymnasiet) är att skolan ska bedriva gymnasieutbildning i de program som nämnden beslutar för 300-350 ungdomar. Skolan får ingen extra budget för tillkommande elever under året.

Vuxenutbildning och kommunalt aktivitetsansvar har även de en budgetram att förhålla sig till varje år. Ramen justeras uppåt eller nedåt efter nämndens överväganden och politiska ambitioner och målsättningar.

Verksamheterna är lagstadgade men det är inte lagstadgat att bedriva dem i egen regi, kommunen kan välja att köpa tjänster av annan kommun och/eller fristående verksamhet. Vissa delverksamheter såsom IM-programmen, SFI och det kommunala aktivitetsansvaret, bör det vara mycket svårt köpa i annan regi. Risken med att köpa verksamhet istället för att driva den i egen regi är att man förlorar kontrollen över kostnaderna och att om en delverksamhet, t ex de nationella programmen på gymnasiet, försvinner så påverkas också de övriga delverksamheter negativt eftersom man förlorar olika synergieffekter (att kunna samplanera program, att dela lärarresurser mellan gymnasieskola och vuxenutbildning).

Framöver, för att ha råd med bl a ökade lokalkostnader inom nämnden totalt måste verksamheten utvecklas och nya arbetssätt hittas. Utmaningen är att effektivisera utan att verksamheten påverkas negativt.

Barn- och utbildningsförvaltningen, Sara Ersund
Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott

Bilaga 1: Hyror

Objekt	Hyreskostnad 2018, tkr/år <u>exkl sporthallskostnad</u> på vissa enheter	Elevantal 2018	Hyra per elev, kr/år	Kommentar
1112 Kristinelundsskolan/friti	1 667	156	10 686	
1113 Edsskolan/fritids	2 966	264	11 235	Åk F-5 på Edsskolan
1115 Snesslinge skola/fritids	1 186	19	62 421	
1121 Frösåkersskolan	7 103	314	22 621	I Frösans elevantal ingår åk 6 från Edsskolan
1122 Öregrunds skola/fritids	3 730	133	28 045	
1123 Gräsö skola	671	13	51 615	Fsk Tärnan ingår i objekt 1123, schablon 30 % av totalkostn läggs som fsk
1123 Gräsö förskola	288	11	26 182	
1131 Olandsskolan/fritids	10 469	520	20 133	Fsk Alma ingår i objekt 1131, schablon 10 % av totalkostn läggs som fsk
1131 Olandsskolan Alma	1 163	35	33 229	
1132 Ekeby skola	1 079	21	51 381	Fsk Ekeby ingår i objekt 1132, schablon 30 % läggs som förskola
1132 Ekeby skola Förskolan	460	27	17 037	
1141 Österbyskolan mm.	9 328	374	24 941	Omorganisation 2018, elevantalet förändrat
1152 Vallonskolan	4 164	202	20 614	Omorganisation 2018, elevantalet förändrat
1153 Hammarskolan/fritids	3 058	128	23 891	Omorganisation 2018, elevantalet förändrat
1154 Vretaskolan/fritids	1 976	128	15 438	
1160 Bruksgymnasiet	11 991	600	19 985	Inkl vuxenutbildningen. 10 % läggs som vht-övergrip (SUE mm)
1160 Bruksgymnasiet övergripande vht	1 332			
1171 Logården	1 570	94	16 702	
1172 Tomtberga	2 715	104	26 106	Tomtberga 1 och 2
1173 Marieberg	1 346	85	15 835	
1174 Skutan	583	74	7 878	
1176 Furustugan, Parkv.24	1 959	94	20 840	
1177 Myran	1 522	70	21 743	Ingen verksamhet 2019
1179 Eken	2 593	110	23 573	
1180 Granen inkl Bertilet	1 527	81	18 852	
1182 Diamanten	1 609	91	17 681	
1183 Rubinen	812	67	12 119	
1400 Kommunkontoret	491			
7007 Gimo Torg 8	179			Öppen förskola
7044 Gimo 8:89, Stenhusg 31	67			Uppsagt
SUMMA	79 604	3 815	20 866	

Hyra över 25 000 kr/elev/år markerat med

Barn- och utbildningsförvaltningen, Sara Ersund
Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott

Bilaga 2: Övriga kostnader

ÖVRIGA KOSTNADER BUDGET 2018-2019				
Budget	Kr 2018	Kr 2019	Förändring kr	Förändring %
601100 Nattis	2 171 000			
601101 Rehabkontot	400 000			
601102 Avstämning/reserver	2 000 000			
601103 Individintegr särsk egen vht	320 000			
601105 Jubileumsfirande	10 000			
601108 Simundervisning	300 000			
601111 Försäkringar hela BOU	480 000			
601112 Arbetskläder fsk, fritids	50 000			
601150 Övriga kostnader (Hälsöäventyr 425 tkr, Östhammar Direkt 250 tkr, Postbuss 150 tkr)	825 000			
601159 Fortbildning hela BOU	400 000			
601160 Statsbidrag	800 000			
601161 Friskvårdskontor hela BOU	450 000			
601162 Tillsynsavgifter hela BOU	230 000			
601163 Licenser, abonnemang hela BOU	215 000			
601176 Lönetillägg mentorer	25 000			
SUMMA ÖVRIGA KOSTNADER	8 176 000	8 023 000	-153 000	-1,9
601202 Fortbildning IT-system	150 000			
601210 ITutrustning adm personal, led	150 000			
601212 ITutrustning pedagoger	150 000			
601214 ITutrustning barn/elev	3 288 000			
601216 ITutrustning övrigt	300 000			
601220 IST programvaror	840 000			
601222 Windowslicenser	600 000			
601224 Lärplattformar	600 000			
601226 Övriga pedagogisk programvara	1 200 000			
601228 Övr administrativ programvara	700 000			
SUMMA IT-BUDGET	7 978 000	7 978 000	0	0,0
602100 Skolutvecklarna lön + ersätt	2 258 000			
602101 Skolutvecklarna fortbildning	75 000			
602102 Skolutvecklarna personalbefräm	10 000			
602109 Skolutv öv kost, intäkt/reserv	82 000			
602110 Pedagogisk fortbildn/skolutv	500 000			
SUMMA SKOLUTVECKLINGSENHETEN	2 925 000	0	-2 925 000	-100,0
603110 Elevhälsoteam, löner + ers	1 463 000			
603111 Elevhälsoteam, Fortbildning	20 000			
603112 Elevhälsoteam, Personalbefr	2 000			
603113 Elevhälsoteam, Förbrukning	50 000			
603119 ElevHT, Reserv Övr kostn/int	165 000			
603120 Särskilt stöd förskola	2 714 000			
603121 Särskilt stöd fritids	310 000			
603122 Särskilt stöd grsk	3 000 000			
603123 Särskilt stöd gymnasium	636 000			
SUMMA ELEVSTÖDSENHETEN	8 360 000	8 369 000	9 000	0,1
604110 ÖCIS lön + ersätt	1 758 000			
604111 ÖCIS fortbildning	20 000			
604112 ÖCIS personalbefrämjande	2 000			
604113 ÖCIS förbrukning/kopiering	6 000			
604119 ÖCIS öv kost/intäkt /reserv	14 000			
604130 Modersmål lön + ersätt	2 183 000			
604131 Modersmål fortbildning	8 000			
604132 Modersmål personalbefrämjande	5 000			
604133 Modersmål läromedel	12 000			
604139 Modersmål öv kost/int/reserv	40 000			
604140 SVA lön + ersätt	4 069 000			
604141 SVA fortbildning	1 000			
604142 SVA personalbefrämjande	1 000			
604149 SVA öv kost/intäkt / reserv	-400 000			
SUMMA NYANLÄNDAENHETEN	7 719 000	6 023 000	-1 696 000	-22,0
SUMMA TOTALT	35 158 000	30 393 000	-4 765 000	-13,6

Barn- och utbildningsförvaltningen, Sara Ersund
Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott

Fördjupning kring skolutvecklingsenheten

Skolutvecklingsenheten har som uppdrag att verka för den övergripande skolutvecklingen för förvaltningens samtliga verksamheter. Utöver detta är vi en support- och serviceinrättning dit BoU:s medarbetare kan vända sig. Vi arbetar på uppdrag från förvaltningsledning, verksamhetschefer, förskolechefer och rektorer. De personer som är anställda som skolutvecklare har olika bakgrund/utbildning och tanken är att vi tillsammans ska ha en så bred kunskapsbas att vi täcker in större delen av förvaltningens verksamhet. Det händer dock ofta att skolutvecklarna arbetar med uppdrag utanför sitt specialområde. 2019 kommer en stor del av Skolutvecklingsenhetens budget att finansieras med statsbidraget för likvärdig skola.

Skolutvecklingsenheten består av följande personal:

Skolutvecklingsledare	100 %
Kvalitetsutvecklare	100 %
Genuspedagog	100 %
Skolutvecklare	100 %, inrikt fritidshem
Skolutvecklare	50 % x 2, inrikt fsk/f-klass
Skolutvecklare	50 %, inrikt grundskola
Skolutvecklare	50 %, inrikt gym/vux, Lärande för hållbar utv
NT-utvecklare (Natur/Teknik)	20 % x 2
Totalt	640 %, 6,4 tjänster

Vad gör Skolutvecklingsenheten?

Skolutvecklingsenheten arbetar med allt ifrån större förändringsprojekt till kortare fortbildningsinsatser. Enhetens kvalitetsutvecklare ansvarar för att förbättra förvaltningens systematiska kvalitetsarbete. Vi förvaltar, supportar och även de flesta av förvaltningens digitala system, verktyg och läromedel såsom Unikum, Office 365, Tempus m fl. Det är även vi som utbildar personal gällande detta. Exempel på övriga uppdrag/aktiviteter:

- Servar verksamheten med underlag för kvalitetsutveckling och beslut
- Implementering av ny läroplan för förskolan samt kapitel 3 och 4 i Lgr11 (nya skrivningar om förskoleklass och fritidshem)
- Introduktionsprogram för nyanställd personal
- Samhällsvecka, åk 8
- Flerspråkighet i fsk

Barn- och utbildningsförvaltningen, Sara Ersund
Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott

- Stärkt digital kompetens
- Utveckling av fritidshemmens verksamhet, bl a genom årshjul
- Arbete med att stärka fritidshemmens ställning
- Implementering av begreppet undervisning i förskola och fritidshem
- Anordnar kommunövergripande studiedagar för BoU:s olika verksamheter
- Kompetensutvecklingsplaner för elevhälsopersonal
- Implementering av Före Bornholm, Bornholmsmodellen samt det obligatoriska bedömningsstödet (för att stärka elevernas språkliga medvetenhet)
- Arrangerar pedagogiska kaféer
- Driver kommunövergripande nätverk t ex för förstelärare, IKT-spridare på förskolan
m m
- Anordnar elevråds- och elevskyddsombudsutbildningar
- Natur- och teknikutveckling i förskola och grundskola
- Anordnar teknikkvällar för åk 5 – 9 i syfte att öka intresset för Natur- och Teknikprogrammen på gymnasiet
- Handledning av arbetslag/enskilda pedagoger
m m

Aktuella fokusområden

Utveckling av förvaltningens systematiska kvalitetsarbete

Skolutvecklingsenheten stödjer nämndens politiker i arbetet att ta fram övergripande mål för verksamheten. Försättningsvis kommer vår Kvalitetsutvecklare jobba med att lägga in styrtal mm kopplat till dessa mål i Stratsys (kommunens digitala verktyg för planering och uppföljning) och utarbeta metoder för när och hur vi följer upp och analyserar dessa resultat.

Genus

Vi har under en längre tid sett att flickor och pojkar har olika förutsättningar för att lyckas i skolan. Till exempel har pojkar sämre studieresultat än flickor medan flickor känner sig mer otrygga i skolan. För att ändra detta behövs ett långsiktigt arbete där man bland annat tittar på normer, värderingar, undervisningssätt och metoder för bedömning.

Lärande för hållbar utveckling

BoU gör en stor satsning på Lärande för hållbar utveckling på alla nivåer, från skolledning till barn/elever. Detta ligger väl i linje med kommuns strategiska inriktningsområde En hållbar kommun. Vi tror även att om vi lyckas väva in Lärande för hållbar utveckling i det dagliga skolarbetet kommer detta öka elevernas känsla av meningsfullhet och därmed öka deras motivation.

Barn- och utbildningsförvaltningen, Sara Ersund
Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott

Vilka effekter har vi sett av satsningen på en Skolutvecklingsenhet?

Om syftet med en skolutvecklingsenhet är att öka måluppfyllelsen för eleverna i kommunens skolor visar statistik att så inte har skett. Vad detta beror på är svårt att analysera. Kanske har vi satsat enhetens resurser på fel utvecklingsområden och åtgärder? Förhoppningen är dock att vi med ett mer professionellt kvalitetsarbete bättre kan ringa in de utvecklingsområden som verkligen har effekt för god undervisning och bättre skolresultat.

Effekter som vi kan se av Skolutvecklingsenhetens arbete är att pedagogerna i kommunen idag har bättre förutsättningar att arbeta i enlighet med styrdokumentens intentioner.

Skolutvecklingsenheten har även avsevärt avlastat enheterna genom support, omvärldsspaning och intern fortbildning – något som annars skulle ta mycket tid och resurser i anspråk för kommunens förskolor och skolor.

Förvaltningen har även utvecklat sitt systematiska kvalitetsarbete.

När det gäller Genus och Lärande för hållbar utveckling är det för tidigt för att se några effekter.

Den NT-satsning förvaltningen har gjort med att utbilda och anställa NT-utvecklare har inte fått till resultat att det blivit ett ökat söktryck på N- eller T-programmen bland kommunen ungdomar. Det finns dock andra program som man kan tänka sig att teknikintresserade ungdomar söker till (t ex Fordonsprogrammet, eller Industritekniskt program).

Förslag på effektiviseringar

Som det är i dagsläget är det ingen i Skolutvecklingsenheten som går sysslös. Dock är det så att med tydligare mål och uppdrag så skulle verksamheten kunna få ut mer av den kompetens och de resurser som enheten har till sitt förfogande. Det är även möjligt för enheten att bedriva skolutveckling med mindre resurser, det beror på ambitionsnivån.

Barn- och utbildningsförvaltningen, Sara Ersund
Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott

Fördjupning barnomsorg på obekväm tid ("Nattis")

Nattis är en verksamhet där barn är vars vårdnadshavare har behov av barnomsorg på obekväm arbetstid går. Verksamheten är öppen: Måndag – torsdag: 17.00-06.30 samt fredag från 17.00 fram till måndag 06.30 . När vi startade Nattis var det fyra barnskötare anställda och i dagsläget är det endast två barnskötare anställda, totalt 1,35% tjänst. Verksamheten fungerar mycket bra och har gott samarbete med de förskolor och fritidshem där barnen är placerade dagtid. Det är i dagsläget 7 barn placerade på Nattis. Flera av vårdnadshavarna är ensamstående och helt beroende av Nattis för att klara av sitt arbete.

Verksamheten är inte lagstadgad men kommunen ska sträva efter att tillhandahålla den. Budget för verksamheten var 2,2 mkr 2018 och utfallet blev en kostnad om 1,5 mkr. Kostnad per barn, med ett årssnitt om 8 barn, har varit 181 000 kr.

Barnomsorg på obekväm tid efterfrågas per idag bara i Östhammars tätort. I perioder har barn på andra orter beviljats denna omsorg men den har då ordnats genom att dagbarnvårdare haft barnet i eget hem eller i barnets hem.

Jenny Änggård / Sara Ersund
Förskolechef och ansvarig för nattis / Ekonom

Barn- och utbildningsförvaltningen, Sara Ersund
Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott

Bilaga 3: Öppen förskola

Öppna förskolan är en del av familjecentralen i Östhammars kommun. Verksamheten bedrivs i Gimo ovanpå vårdcentralen. Föräldrar och barn från hela kommunen är välkomna.

Detta är den enda Öppna förskolan i vår kommun som bedrivs i kommunal regi.

Verksamheten på Öppna förskolan ger barn 0 – 6 år som inte går i förskola, möjlighet att träffa andra barn. De ges möjlighet att delta i en pedagogisk gruppverksamhet där pedagog finns på plats och har huvudansvaret för innehållet i denna verksamhet.

I Öppna förskolans verksamhet möter föräldrarna andra föräldrar och personal på familjecentralen. Närheten och samarbetet mellan de olika verksamheterna inom Familjecentralen ger föräldrar stor möjlighet att få stöd och hjälp utifrån sina olika behov. Det blir naturligt att söka upp olika personalkategorier i familjecentralens olika verksamheter utifrån sina behov.

Föräldrar kan få stöd i sin föräldraroll och utbyta erfarenheter i mötet med andra föräldrar.

Vi ser i verksamheten många exempel på att Öppna förskolan är en plats där nya kontakter skapas mellan föräldrar. Öppna förskolan i samarbete med övriga verksamheter på

Familjecentralen ska också ses som en viktig del i ett förebyggande arbete. Barn och föräldrar som på olika sätt kan behöva stöd kan uppmärksammas i ett tidigt skede.

Då verksamheterna finns i samma byggnad är det lätt att samarbeta. Det finns någon med från de samverkande verksamheterna de flesta dagarna i veckan.

Även om de flesta besökarna är från Gimo med omnejd så kommer många föräldrar med barn också från övriga kommundelar.

I Öppna förskolans verksamhet ges föräldrarna möjlighet att delta i olika teman/fortbildningstillfällen. Under hösten 2018 genomfördes en HLR utbildning där 24 föräldrar deltog. Vi har också i samarbete med dietist haft ett tematillfälle om barn och kost. Under våren fortsätter olika tematräffar där olika personalkategorier inom Familjecentralen ansvarar.

Vid ett tillfälle under våren kommer vi bjuda in föräldrar och barn 2-6 år till ett musikprogram med temat "barnvisor från sagornas värld", där även tecken som stöd ingår. Efter

Barn- och utbildningsförvaltningen, Sara Ersund
Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott

föreställningen finns musiker/logoped tillgänglig för frågor om barn och språkutveckling/
läsning.

Bettan Palmgren, Fritidspedagog på Öppna förskolan

Barn- och utbildningsförvaltningen, Sara Ersund
Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott

Bilaga 4: Strukturersättningar

Strukturersättning, socioekonomisk ersättning Gimo förskolor

Pengarna har oavkortat gått till personal. Det ger oss större möjlighet att dela upp barnen i mindre grupper för att bättre kunna tillgodose varje barns behov och därmed ökar vi kvalitén och måluppfyllelsen.

Jenny Naeslund Larsson, Jenny Andersén

Förskolechefer Gimo

Strukturersättning, liten enhet, Tärnans förskola, Gräsö

Hela ersättningen (och lite till) har under 2018 använts till personalkostnader på förskolan. Det behövs för att kunna hålla förskolan öppen 6-18, mån-fre. Många föräldrar pendlar till sitt arbete och har behov både tidigt och sent på dagarna.

Cathrine Lundegård

Förskolechef

Barn- och utbildningsförvaltningen, Sara Ersund
Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott

BILAGA 5: Gymnasieskola och vuxenutbildning

Vuxenutbildningen och Bruksgymnasiet har i uppdrag att leverera en mängd olika utbildningar både lagstadgade samt utifrån kommunens samt regionens behov av arbetskraft. Genom de synergieffekter som möjliggörs av ett nära samarbete mellan verksamheterna har vi sedan hösten 2016 arbetat för att effektivisera och utveckla verksamheterna mot ett kunskapscentrum som ska erbjuda ett stort utbud av utbildningar för kommunens medborgare och som kännetecknas av flexibilitet och hög kvalitet – ett *Campus Öst*. Vi har till exempel utökat Vuxenutbildningens utbud med utbildningar på plats där det i dag är brist på arbetskraft i såväl kommunen som regionen, samtidigt som vi har haft möjlighet att fortsätta erbjuda och utveckla gymnasieprogram. Vuxenutbildningens yrkesutbildningar finansieras delvis genom statsbidrag vilket innebär ett risktagande. Om inga eller få elever söker utbildningarna står vi kvar med kostnader för lärarresurser. Samarbetet mellan Vuxenutbildningen och Bruksgymnasiet innebär även ett nyttjande av personal över gränserna. Gör vi nedskärningar på ena sidan får det därför också en direkt effekt på den andra. Om samarbetet avslutas eller minskas påverkas Vuxenutbildningens möjligheter att driva utbildning på plats, vilket innebär att Vuxenutbildningen inte kommer att kunna ta del av statsbidrag i samma utsträckning som i dag. För Vuxenutbildningen innebär nedskärningar i princip en återgång till ett basutbud utifrån lagkrav och där en större del utbildningarna, än i dag, behöver ges på distans. Möjligheter att erbjuda yrkesutbildningar som exempelvis undersköterskeutbildning, kockutbildning, YH-utbildningar och driva KVV-labbet kommer att påverkas till stor grad.

Båda verksamheterna utgår från en bestämd rambudget.

Bruksgymnasiet erbjuder i dag totalt tio av 18 nationella program (fem högskoleförberedande och fem yrkesprogram) och samtliga fem IM-program. Det breda programutbudet innebär att vi kan sprida våra lärares kompetens och resurser till många elever och därmed erbjuda utbildningar med variation och möjlighet till fördjupning. Exempelvis kan vi eftersom vi har lärare på estetprogrammet erbjuda elever ett varierat utbud av estetiska kurser och tack vare naturprogrammet kan elever på samhällsvetenskapsprogrammet bredda sin utbildning och fördjupa sig inom

Barn- och utbildningsförvaltningen, Sara Ersund
Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott

naturvetenskapliga kurser. Lärarresurser från naturprogrammet används även på Vuxenutbildningen och på WHG. Eleverna samläser över programmen, utbildningsformer och skolor när det är möjligt. Utbudet möjliggör även att elever från IM-programmen läser med eleverna på de nationella programmen i så stor utsträckning som möjligt. Övriga program och inriktningar tillgodoses genom det samverkansavtal kommunen främst har med Uppsala och Tierp. Över åren ser vi att grundskoleelevernas val till olika program, inriktningar och kurser varierar stort vilket gör att det är svårt att planera verksamheten långsiktigt

Vuxenutbildningen har i sitt grunduppdrag att utföra kommunal vuxenutbildning på grundläggande- och gymnasial nivå, svenska för invandrare (SFI), särskild utbildning för vuxna på grundläggande- och gymnasial nivå samt att genomföra samhällsorientering för nyanlända. På Vuxenutbildningen kan även elever från högskolan genomföra tentamen och i samarbete med Bruksgymnasiet genomförs olika prövningar för gymnasiekurser. Vidare har Vuxenutbildningen uppdrag att driva KVV-labb och en yrkeshögskoleutbildning (YH) – processtekniker. Vi genomför även uppdragsutbildningar som exempelvis valideringsuppdrag och handledarutbildningar för Vård och omsorg. Sedan 2018 har vi även ett lärcentrum, som finansieras via statsbidrag.

Under 2016 hade vuxenutbildningen sammanlagt 506 studerande i sin verksamhet. År 2017 ökade siffran till 530 elever och 2018 hade siffran ökat ytterligare till 551 elever.

Både Bruksgymnasiet och Vuxenutbildningen har de senaste åren visat mycket goda resultat både gällande betygsresultat som antal elever med examen samt genomförda kurser och utbildningar på SFI och övriga Vuxenutbildningen.

Är vi effektiva? Kan vi bli mer effektiva?

Bruksgymnasiet har sedan 2014 fått en minskning av budgetramen med sammanlagt ca 2 % samtidigt som elevantalet har ökat och elevsammansättningen förändrats. Under samma tidsperiod har lönerna ökat med sammanlagt nästan 17 % (se tabell nedan). De senaste åren har Bruksgymnasiet finansierat delar av verksamheten och personalstyrkan med bidrag från

Barn- och utbildningsförvaltningen, Sara Ersund
Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott

Migrationsverket och Skolverket. Bidragen har främst använts till SVA-tjänster, finansiering av ÖCIS, utökad elevhälsa, tolk, studiestöd på modersmålet, fortbildningsinsatser samt utveckling av IM-programmen. Vi har sedan 2016 i våra konsekvensanalyser flaggat för att intäkterna från Migrationsverket kommer att minska i takt med att andel asylsökande elever sjunker samtidigt som en stor del av eleverna är kvar på enheten med bibehållna behov.

Elevantalet på *introduktionsprogrammen* har sedan 2014 ökat från 21 % till 30 % och verkar fortsätta öka. Eleverna kommer till Bruksgymnasiet med mycket varierande kunskapsnivåer vilket innebär att vi bedriver undervisning i många olika ämnen och på många olika nivåer för att göra eleverna redo för gymnasiestudier på nationella program eller yrkesliv. Eleverna är resurskrävande ur ett administrativt, pedagogiskt och elevhälsoperspektiv. Eleverna ska enligt skollagen ha en individuell plan för sin utbildning som kan innebära att denna heterogena grupp har rätt till undervisning på allt från lågstadienivå till gymnasienivå ibland i kombination med praktik. Lagändringen från 1 juli 2018, som innebär att elever på introduktionsprogrammen ska ha en minsta garanterad undervisningstid på 23 timmar i veckan (17 kap. 6 § skollagen) i kombination med introduktionsprogrammets olika syften där innehållet i utbildningen, och därmed undervisningen, ska utformas utifrån elevens behov, ställer högre krav än tidigare på både organisation och personaltäthet. Bruksgymnasiet har (per oktober) 55 elever som är nyanlända eller har okänd bakgrund varav 11 är asylsökande. Detta är resurskrävande med bland annat ett utökat IM, fler elever med stödbehov av både lärare, SYV (samt övrig elevhälsa), modersmålsundervisning och studiestöd på modersmål. Den 1 juli 2018 trädde nya bestämmelser ikraft, som ger tidigare ensamkommande en ny möjlighet till uppehållstillstånd för att läsa klart gymnasiet, den så kallade gymnasielagen. För gymnasiet ser vi nu en andra fas i flyktingmottagandet, när elever med relativt kort skolbakgrund ska försöka bli anställningsbara genom gymnasiestudier. Behovet av mer SVA på gymnasienivå har därmed ökat medan behovet för SVA på grundskolenivå har minskat.

För *SFI* fortsätter elevantalet att växa och prognosen visar att fram över så kommer kommunen att ta emot fler kvotflyktingar, även kallad vidarebosättning. Vilka flyktingar som blir vidarebosättningar utses av UNHCR. Som kvotflyktingar kan man befinna sig i

Barn- och utbildningsförvaltningen, Sara Ersund
Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott

flyktingläger, men även i städer eller på landsbygden. Personer som väljs ut av UNHCR för vidarebosättning lever under omständigheter som medför påtaglig fara för liv och hälsa.

Bruksgymnasiet genomför redan nu en planerad effektivisering utifrån budgettilldelningen samt minskade statsbidrag med ca 2 miljoner kr. vilket innebär att vi planerar att minska med ca 3,5 tjänster under 2019. Med färre pedagoger och stödresurser finns risk att stödbehoven ökar, studiero och trygghet minskar och att arbetsbelastningen för kvarvarande personal ökar. Vi har även minskat budget för inköp av läromedel, fortbildningsinsatser m.m. Vi säger även upp avtalet för den elbil verksamheten/vaktmästeriet har leasat av kommunservice.

Vuxenutbildningen har i dag små möjligheter att genomföra kostnadseffektiviseringar utan att det påverkar påbörjat utvecklingsarbete och kommande utbildningsutbud, pågående utbildningar och därmed även möjlighet till de statsbidrag vi är beroende av.

Båda verksamheterna har senaste åren genomfört effektiviseringar genom att undervisningsgraden i tjänstefördelningen anpassas till gruppens storlek, andel nationella prov och med hänsyn till beräknat för- och efterarbete. Det innebär att lärares eventuella överskjutande tid (resurstid) i dag används till exempelvis: stödundervisning, vikariat, programutveckling samt försäljning av undervisningstimmar till andra verksamheter. SFI har utökat undervisningstimmar med 20 % vilket innebär en ökning av undervisningstimmar från 15 per vecka/heltid till 18 undervisningstimmar per vecka/heltid.

Framöver ser vi att verksamheterna kan utnyttja budgeten mer effektivt genom en översyn av befintliga avtal som exempelvis kaffeautomatsavtalet och kopieringsapparatsavtalet. Vi tror även att om lärare med ferietjänst går över till semestertjänst skulle det kunna medföra vinster i form av mer gemensam planeringstid vilken skulle kunna minska upplevd stress och därmed minska sjukskrivningstalen.

Barn- och utbildningsförvaltningen, Sara Ersund
Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott

<i>Bruksgymnasiet</i>	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Budgetram	35 980	32 045*	32 665	35 031**	35 031	35 299
Löneökning %	4	3,8	2,4	3,2	2,5	
Totalt elever	314	326	353	326	330	
Varav elever IM	66 (21%)	71 (22%)	130 (37%)	129 (40%)	99 (30%)	
Elever med utländsk bakgrund %	13	15	29	25		
Bidrag Migrationsverket	200	784	4 200	4 070	3 000	1 000?
Statsbidrag Skolverket	325	3	0	0	1 300	700?
Sälj (WHG/VUX)	200	200	150 + 68	380 + 200	411 + ?	400?

*Neddragning pga flytt av viss ledningspersonal och syv till centralt konto.

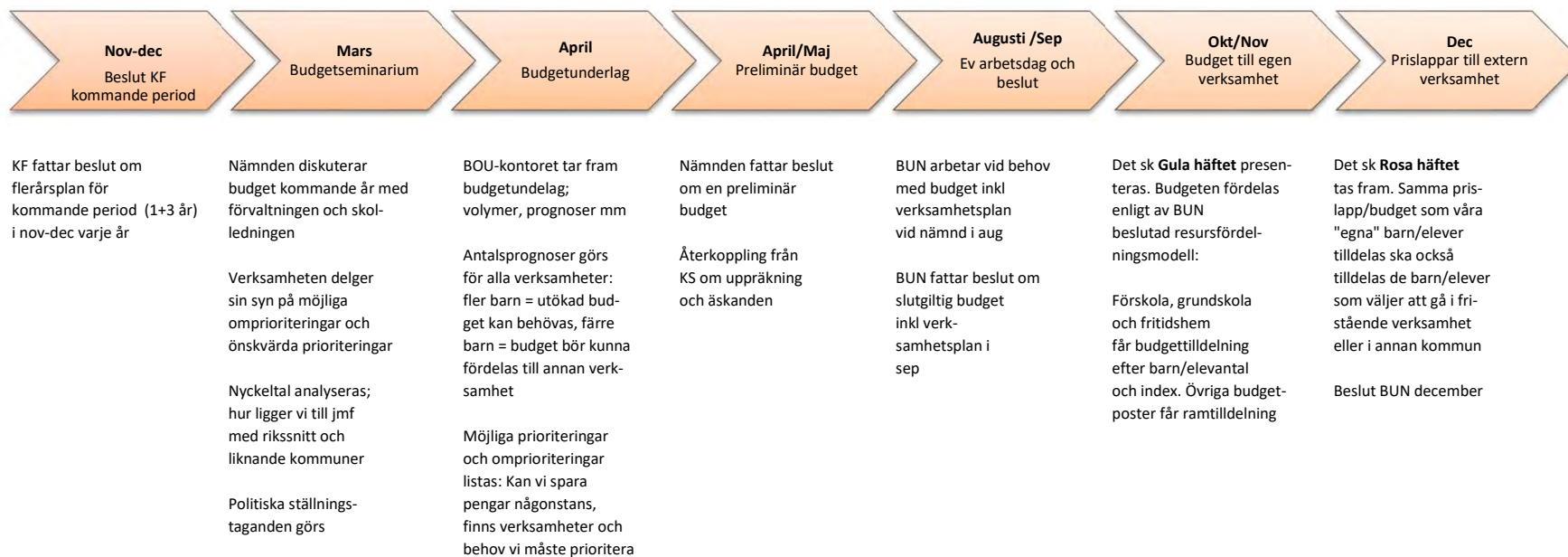
** Ökad budgetram pga återflytt av syv från centralt konto till enhet.

Zara Järvström, verksamhetschef Bruksgymnasiet och Vuxenutbildningen

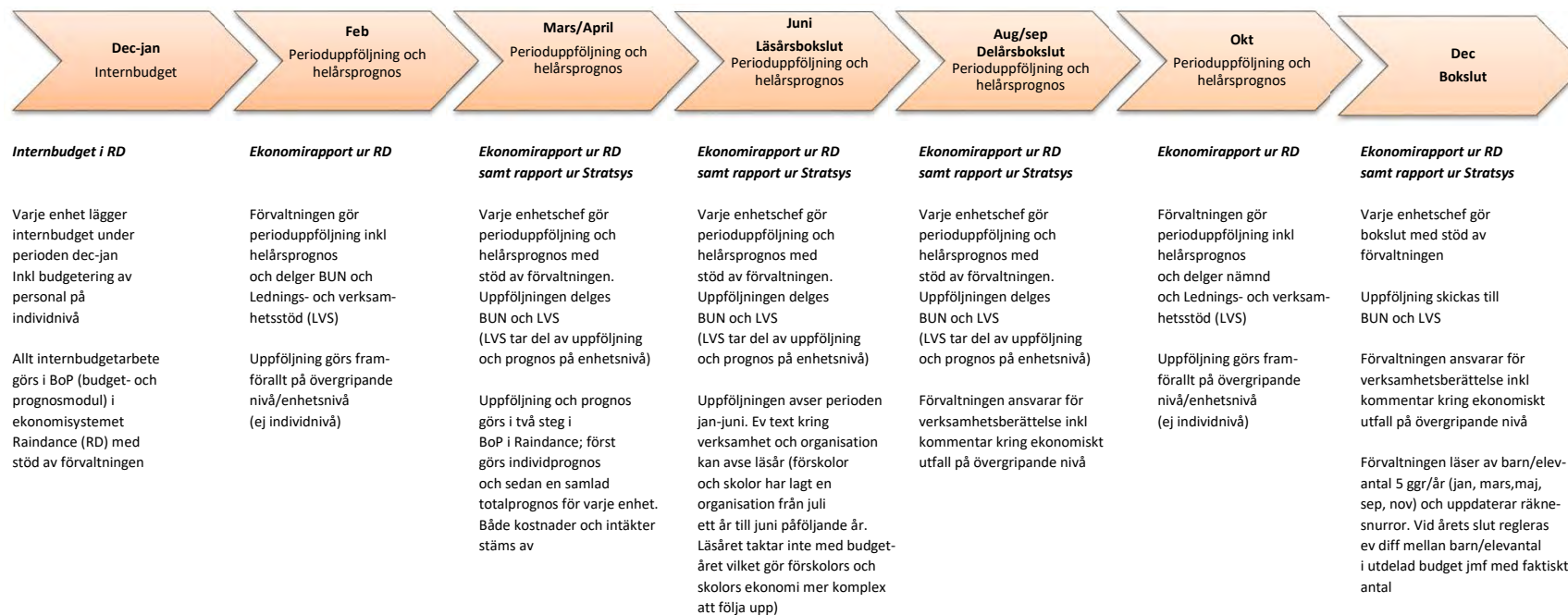
Magnus Kjellsson, rektor Vuxenutbildningen

David Undén, administrativ chef

Budgetprocess inom barn- och utbildningsnämnden

Prognosprocess inom barn- och utbildningsnämnden

RD = Kommunens ekonomisystem Raindance

Stratsys = Kommunens beslutsstödsystem där bl a arbete med mål, styrta och kvalitetsrapporter görs

BUN = Barn- och utbildningsnämnden

LVS = Lednings- och verksamhetsstöd. Kommunens centrala ekonomi, personal och kanslifunktion underställt kommunstyrelsen

Resursfördelningsmodell Östhammar - en kombinerad rambudget- och elevpengsmodell

Centrala konton

Ramtilldelning, ingen
antalsavstämning

ca 48 % av nettobudgeten / 260 mkr

- BOU-kontoret och nämnden
- Skolledningen: rektorer och förskolechefer
- Köp av extern verksamhet, sälj av platser i egen verksamhet
- Barnomsorgsintäkter
- Hyror, skolvaktmästare grsk/fsk, måltider, skolskjuts, kapitalkostnader
- Vissa gemensamma kostnader; försäkringar, simskola, nattis, reserv, antalsavstämningspengar mm
- Skolutvecklingsenhet och IT-budget: Utvecklingsfrågor, hårdvara och mjukvara
- Elevstödsenhet: Central Elevhälsa (psykolog, logoped, skolläkare), budget för särskilt stöd (fsk, fritids, grsk, gym), budget för individintegrerade elever
- Nyanländaenheten: Modersmål inkl studiehandledning, SVA-samordnare, SVA-reserv

Det är effektivt att samordna vissa gemensamma kostnader och sådana kostnader som rektor/förskolechef inte kan påverka, t ex försäkringar, hyror och skolskjutsar

Förskola & Grundskola

Tilldelning efter antal och index,
antalsavstämning

Ca 44 % av nettobudgeten / 240 mkr

- Förskola: Tilldelning efter barnantal och index, 1 tilldel till barn över 3 år, 1,25 tilldel till barn under 3 år
- Fritidshem: Tilldelning efter barnantal och index : 1 tilldel till barn över 10 år, 2 tilldel till barn under 10 år
- Pedagogisk omsorg: Tilldelning efter barnantal och samma tilldel som ett barn inom fsk resp fritids
- Grundskolan: Greundbeloppet fördelas efter barnantal och index, index = timplanen + mindre påslag åk 6-9. Posterna särskilt stöd, elevhälsa, SYV, adm, bibliotek och SVA fördelas efter elevantal och behov
- Ramtilldelning till Grundsärskola 11:an (korttidstillsyn för barn över 12 år), kulturskola och öppen förskola
- År 2016 införs en strukturerättning till de minsta förskolorna, fritidshemmen och grundskolorna
- År 2016-2017 införs en socioekonomisk ersättning till förskolorna och grundskolorna med störst behov

Socioekonomisk fördelning inom förskola och grundskola

Gymnasieskola, Vuxenutbildning & KAA

Ramtilldelning, ingen
antalsavstämning

Ca 8 % av nettobudgeten / 45 mkr

- Bruksgymnasiet får en budgettilldelning som bygger på nämndens överväganden och elevantal. Budgetramen justeras i möjligaste mån uppåt eller nedåt utefter elevantal. Antalsavstämning tillämpas inte dvs fler eller färre elever ger inte ökad/minskad budget. Vid årets slut tillses att extern verksamhet inte missgynnats av kommunens resursfördelningsmodell
- Forsmarks gymnasium får samma prislapp per elev som en elev på Bruksgymnasiet. Forsmarks gymnasium får täckning för alla centrala kostnader i sin prislapp per elev
- Vuxenutbildningen (Komvux grund och gym, SFI, Särvux, Uppdragsutbildning, Yrkeshögskola) får en budgettilldelning som bygger på nämndens överväganden och prioriteringar. Ingen antalsavstämning tillämpas
- Det Kommunala AktivitetsAnsaret (KAA) har en egen budgetpost som hanteras av verksamhetschef för gymnasiet. Arbete med ungdomar 16-20 år som ej är i skolan. Ramtilldelning

Period 2019-03

ANSV 6*

OMRÅDE	Årsbudget	Periodbudget	Periodutfall	Periodresulta	Periodres %	Årsprognos	Progn Avvik	Årsprogn %
60 Centrala konton	257 972,0	64 225,5	60 037,3	4 188,2	93,5	257 972,0	0,0	0,0
61 Fsk, famdh, Öp Fsk	84 867,0	22 321,7	21 218,9	1 102,9	95,1	84 867,0	0,0	0,0
62 Skolbarnomsorg / Fritidshem	20 100,0	5 108,6	4 655,1	453,5	91,1	20 100,0	0,0	0,0
63 Grundskolor	129 994,0	33 103,2	32 244,8	858,4	97,4	129 994,0	0,0	0,0
64 Grundsärsk, 11:an korttid	5 699,0	1 432,1	1 409,6	22,5	98,4	5 699,0	0,0	0,0
65 Kulturskola	5 208,0	1 408,7	1 029,6	379,1	73,1	5 208,0	0,0	0,0
67 Gymnasieskola	35 299,0	8 795,6	8 373,0	422,6	95,2	35 299,0	0,0	0,0
68 Kommunalt aktivitetsansvar	363,0	86,5	149,2	-62,6	172,4	363,0	0,0	0,0
69 Vuxenutbildning	9 179,0	2 271,0	1 337,3	933,6	58,9	9 179,0	0,0	0,0
	548 681.0	138 753.0	130 454.7	8 298.2	94.0	548 681.0	0.0	0.0

Period 2019-03

ANSV 6* KTO #49990

PROJ	Budget År	Budget Ack	UTFALL Ack	UTFALL Per	Avvikelse	Avvikelse %
8019 Logården fsk inventarier	0,00	0,00	161 988,68	0,00	-161 988,68	0,0
8032 Alma fsk inne/invent (10 år)	0,00	0,00	357 635,36	16 719,17	-357 635,36	0,0
8034 Gimo skolområde	0,00	0,00	29 790,39	29 790,39	-29 790,39	0,0
8036 Inventarier Furustugan	0,00	0,00	109 975,67	3 500,81	-109 975,67	0,0
8037 Frösåkersskolan inventarier	0,00	0,00	90 355,97	90 355,97	-90 355,97	0,0
8500 Ofördelat Återinv förskolor	1 500 000,00	375 000,00	0,00	0,00	375 000,00	0,0
8501 Ofördelat Återinv grundskolor	2 500 000,00	624 999,99	0,00	0,00	624 999,99	0,0
8502 Ofördelat Återinv övr verksamh	500 000,00	125 000,01	0,00	0,00	125 000,01	0,0
	4 500 000.00	1 125 000.00	749 746.07	140 366.34	375 253.93	66.6

Barn- och utbildningskontoret
Elisabeth Lindkvist

Förskolan Rubinen i Gimo

I Gimo finns idag 2 förskolor med 136 permanenta förskoleplatser. Det finns också 1 paviljonger med 34 platser vid förskolan Diamanten. Sammanlagt finns det 170 förskoleplatser. Det finns även både kommunala och privata DBV.

Förskoleplatser i Gimo Nuvarande situation (vt 2019)

Förskola	Permanent platser	Paviljong	Totalt
Diamanten	68	34	102
Rubinen	68	0	68
Kommunala DBV	15		15
Privata DBV	35		35
Summa	186	34	220

Så som födelsetalet ser ut idag så uppgår behovet i Gimo till ca 235 platser kommande år. Vissa vårdnadshavarna (ca 10 st) väljer redan idag förskolor på annan ort vilket minskar efterfrågan på platser på ortens förskolor och DBV.

År	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Antal barn	236	239	238	234	236*	236*	236*

*uppskattat antal födda (genomsnitt senaste 5 år)

Barn- och utbildningskontorets förslag är

Utreda möjligheten att bygga ut Rubinens förskola med 2 eller 3 avdelningar (34 platser eller 51 platser) så att förskolan får totalt 6 eller 7 avdelningar med totalt 102 eller 119 platser.

Förskoleplatser i Gimo

Efter utbyggnation av Rubinens förskola
med **2 avdelningar med 34 platser** och ta
bort Paviljongen

Förskola	Permanentplatser	Paviljong	Totalt
Diamanten	68	0	68
Rubinen	102	0	102
Kommunala DBV	15	0	15
Privata DBV	35		35
Summa	220	0	220

Förskoleplatser i Gimo

Efter byggnation av en Rubinens förskola
med **3 avdelningar med 51 platser** och ta
bort Paviljongen

Förskola	Permanentplatser	Paviljong	Totalt
Diamanten	68	0	68
Rubinen	119	0	119
Kommunala DBV	15	0	15
Privata DBV	35		35
Summa	237	0	237

Datum
2018-12-13

Dnr: ÖSTHAMMARS KOMMUN		Sid: 1 (1)	
Kommunstyrelsen			
2018 -12- 13			
Dnr:		Dpt:	

Kommunstyrelsen
Barn- och utbildningsnämnden
Socialnämnden

För kännedom:
Kommunfullmäktiges presidium

Uppföljning av 2016 års revisionsrapporter

KPMG har av Östhammars kommuns revisorer fått i uppdrag att genomföra en uppföljning av de revisionsrapporter som genomfördes under revisionsår 2016. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018.

Utifrån genomförd uppföljning är vår sammanfattande bedömning att kommunen övergripande har arbetat aktivt med de rekommendationer som lämnades i samband med tidigare granskningar. Vi vill här belysa vikten av att kommunen utvärderar dessa åtgärder framöver för att se om de fått önskad effekt. Vi kan dock konstatera att det förefaller finnas mer att göra för att säkerställa att ändamålsenliga åtgärder vidtagits utifrån varje rekommendation. Uppföljningen belyser även andra områden som kommunen bör arbeta vidare med i syfte att vidareutveckla organisation och verksamhet.

Kommunrevisionen översänder härmed granskningsrapport och missiv till Kommunstyrelsen, Socialnämnden samt Barn- och utbildningsnämnden för yttrande. Svar önskas senast den 30 april 2019.

Enligt uppdrag

Sten Lindholm
Ordförande

Uppföljning av revisionsprojekt

Rapport
Östhammars kommun

KPMG AB

2018-10-26

Antal sidor 12

Antal bilagor 1

Östhammars kommun
Uppföljning av 2016 års revisionsrapporter

2018-10-26

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
1.1	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	2
1.2	Revisionskriterier	2
1.3	Ansvarig nämnd	2
1.4	Projektorganisation/granskningsansvarig	2
1.5	Metod	3
2	Resultat av granskningen	3
2.1	Granskning av ombyggnaden och renoveringen av kommunhuset	3
2.2	Granskning av styrning, ledning och beslutsprocessen avseende viktigare kommunfullmäktigebeslut	4
2.3	Granskning av personalförsörjning och planering inom äldreomsorg	6
2.4	Granskning av planeringsperspektivet inom barnomsorg och grundskola	8
2.5	Sammanfattande bedömning	11
	Bilaga 1 Metod	12

1 Sammanfattning

Vi har på uppdrag av Östhammars kommuns revisorer genomfört en uppföljning av 2016 års revisionsrapporter. Detta i syfte att säkerställa att de granskningsinsatser som genomförts har lett till att verksamheterna utvecklats och brister åtgärdats. De granskningar som ingått i uppföljningen är:

- Granskning av ombyggnaden och renoveringen av kommunhuset,
- Granskning av styrning, ledning och beslutsprocessen avseende viktigare kommunfullmäktigebeslut,
- Granskning av personalförsörjning och planering inom äldreomsorg samt,
- Granskning av planeringsperspektivet inom barnomsorg och grundskola.

Utifrån genomförd uppföljning är vår sammanfattande bedömning att kommunen övergripande har arbetat aktivt med de rekommendationer som lämnades i samband med tidigare granskningar. Vi kan dock konstatera att det förefaller finnas mer att göra för att säkerställa att ändamålsenliga åtgärder vidtagits utifrån varje rekommendation. Uppföljningen belyser även andra områden som kommunen bör arbeta vidare med i syfte att vidareutveckla organisation och verksamhet.

1.1 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Syftet med uppföljningen har varit att studera och bedöma de åtgärder som vidtagits med anledning av revisionens rekommendationer i respektive granskningsrapport nedan:

- Granskning av ombyggnaden och renoveringen av kommunhuset
- Granskning av styrning, ledning och beslutsprocessen avseende viktigare kommunfullmäktigebeslut
- Granskning av personalförsörjning och planering inom äldreomsorg
- Granskning av planeringsperspektivet inom barnomsorg och grundskola

1.2 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller:

- Kommunallagen 6 kap. 6 §
- Tillämpbara interna regelverk, policys och beslut

1.3 Ansvarig nämnd

Ansvarig nämnd/styrelse framgår av respektive uppföljning.

1.4 Projektorganisation/granskningsansvarig

Granskningen har utförts av Sofie Wiessner, revisor, under ledning av Anders Petersson, certifierad kommunal yrkesrevisor.

1.5 Metod

Granskningen har genomförts genom intervjuer och kontakter med ansvariga tjänstemän/politiker inom berörda förvaltningar samt dokumentation kring eventuella åtgärder, rutiner och kontrollmoment (se bilaga 1).

Samtliga intervjuade har erbjudits möjlighet att faktagranska rapporten.

2 Resultat av granskningen

2.1 Granskning av ombyggnaden och renoveringen av kommunhuset

Granskningen av ombyggnaden och renoveringen av kommunhuset syftade till att bedöma den interna kontrollen i processen avseende ombyggnaden/renoveringen av kommunhuset. Granskningen avsåg i dessa delar såväl den praktiska hanteringen, uppföljnings- och återrapporteringsrutiner samt ekonomisk uppföljning/avstämning. I granskningens sammanfattning konstaterades att det hade varit svårt att följa den dokumenterade processen av projektet och att majoriteten av tjänstemannabesluten var bristfälligt dokumenterade och bevarade. Detta berodde till viss del på att det saknades en tydlig projektmall eller detaljerad delegationsordning med tydlig fördelning av tjänstemännens roller. Vidare visade granskningen på brister i samordningen och budgetplanering av projektet vilket ledde till ökade kostnader i form av ändrings- och tilläggsarbeten (ÄTA).

2.1.1 Rekommendationer och åtgärder

Nedan presenteras granskningens rekommendationer samt vilka åtgärder Östhammars kommun har vidtagit med anledning av dessa.

Rekommendation

Göra beslut i projekt spårbara och begripliga.

Åtgärd

Kommunen har upphandlat ett nytt projektledningssystem där alla olika delar i ett projekt kommer att dokumenteras och således bli spårbara. I dagsläget arbetar förvaltningen med att implementera systemet.

Rekommendation

Göra en tydlig rollfördelning med tillhörande mandat för projekt.

Åtgärd

I intervjun med den tekniska chefen framkommer att det via det nya projektsystemet är möjligt att skapa en tydligare rollfördelning med tidsatta avstämnings- och beslutspunkter kopplat till varje projekt. Vidare framkommer i intervjun att det finns en ny projektorganisation inom förvaltningen med uppdrag att bl.a. checka av att interna rutiner följs i samband med att nya projekt startas.

Rekommendation

Förbättra kalkylerna till investeringsprojekt så att dessa omfattar alla tänkbara kostnader (ändrad användning av arbetsytor, tidigarelagt planerat underhåll, utrymningslokaler etc.)

Åtgärd

Förvaltningen har fört diskussioner kring detta med ekonomikontoret och ansvaret för att se över kalkylerna åligger ekonomikontoret. Den tekniska chefen uppger i intervjun att förvaltningen i framtiden ska genomföra en risk- och konsekvensanalys innan ett projekt startas för att bedöma vilka risker som finns kopplade till varje enskilt projekt.

Rekommendation

Upprätta en schablon för kostnaden att störa produktionen som jämförelse mot kostnaden för ÄTA.

Åtgärd

Enligt kommunen finns i dagsläget ingen sådan schablon. Målsättningen är att förvaltningen tillsammans med lednings- och verksamhetsstöd ska ta fram en sådan schablon under första kvartalet 2019.

2.1.2 Bedömning

Utifrån uppföljningen är vår bedömning att kommunen har vidtagit ändamålsenliga åtgärder men att det kvarstår en del arbete för att alla brister ska bedömas vara åtgärdade. Vi rekommenderar därför kommunstyrelsen återigen att:

- Förbättra kalkylerna till investeringsprojekt så att dessa omfattar alla tänkbara kostnader (ändrad användning av arbetsytor, tidigarelagt planerat underhåll, utrymningslokaler etc.),
- Upprätta en schablon för kostnaden att störa produktionen som jämförelse mot kostnaden för ÄTA.

2.2 Granskning av styrning, ledning och beslutsprocessen avseende viktigare kommunfullmäktigebeslut

Syftet med projektet var att bedöma om kommunen hade ett tillförlitligt system för verkställighet av beslut från kommunfullmäktige. Granskningen omfattade en uppföljning av tre slumpmässigt utvalda beslut med uppdrag från kommunfullmäktige till kommunstyrelsen samt en uppföljning av en motion och ett medborgarförslag för att se om de hade beretts och beslutats i kommunfullmäktige inom ett år. Efter genomförd granskning var den övergripande revisionella bedömningen att det fanns rutiner för hantering av ärenden från kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Granskningen visade även att det fanns ett system som möjliggjorde expediering av fullmäktiges beslut och detta bedömdes som ändamålsenligt och tillförlitligt. Avseende återrapportering till kommunfullmäktige så konstaterades att samtliga ärenden hade återrapporterats.

2.2.1 Rekommendationer och åtgärder

Nedan återges de rekommendationer som lämnades i samband med granskningen samt vilka åtgärder Östhammars kommun har vidtagit med anledning av rekommendationerna.

Rekommendation

Att en dokumenterad rutin för hur ett ärende bereds i ärendehanteringssystemet tas fram.

Åtgärd

Den nya kommunsekreteraren har för avsikt ta fram rutiner för hur vissa ärenden behandlas och diarieförs samt att genomföra en översyn av ärendeprocesserna. I intervjun med kommunsekreteraren framkommer att vissa delar av ett ärende fortfarande bereds utanför ärendehanteringssystemet, exempelvis i Word. Detta innebär att rutinen måste omfatta mer än bara hur ett ärende bereds i själva systemet för att fånga hela ärendehanteringsprocessen. Kommunsekreteraren ser dock att det finns fördelar med att hantera hela ärendet i systemet. Om det går att skapa anpassningar i systemet som uppfyller verksamhetens krav kommer mycket fler ärenden framöver hanteras i ärendehanteringssystemet. Målet på sikt är att samtliga ärenden kommer att hanteras i ärendehanteringssystemet uppger kommunsekreteraren. Exempel på undantag är ärenden som hanteras i uppföljningssystem.

Rekommendation

Att internkontrollplanen kompletteras med hur "beslut i KS och KF" ska följas upp och när uppföljning ska ske.

Åtgärd

I kommunstyrelsens internkontrollplan för 2018 ingår inte "beslut i KS och KF", dock inkluderas en uppföljning av delegationsbeslut. Uppföljningen sker via en digital enkätundersökning som riktas till delegaterna två gånger per år.

Rekommendation

Att man inför krav på återrapporteringstid avseende ärenden/uppdrag för kommunfullmäktige.

Åtgärd

Kommunsekreteraren eftersträvar att sätta krav på återrapporteringstid på alla uppdrag och ärenden till kommunfullmäktige i de fall då det är möjligt. Kommunsekreteraren uppger i intervjun att det framförallt är svårt att sätta tid för återrapportering på ärenden som sträcker sig över en längre tidsperiod. Vidare sätts inte krav på återrapportering på ärenden som ska följas upp i samband med verksamhetsberättelsen då det redan finns fasta tider för när verksamhetsberättelsen ska behandlas.

2.2.2 Bedömning

Vår bedömning är att kommunen vidtagit ändamålsenliga åtgärder med anledning av rekommendationerna.

2.3 Granskning av personalförsörjning och planering inom äldreomsorg

Syftet med granskningen var att bedöma om socialnämnden hade en ändamålsenlig styrning och uppföljning avseende personalförsörjningen inom äldreomsorgen. Efter genomförd granskning gjordes den övergripande bedömningen att socialnämnden hade en ändamålsenlig styrning och uppföljning. Bedömningen grundade sig på att kommunen hade tagit initiativ till ett omfattande arbete på området i form av mål, uppdrag och direktiv.

2.3.1 Rekommendationer och åtgärder

Nedan presenteras de i granskningen angivna rekommendationerna samt vilka åtgärder Östhammars kommun har vidtagit med anledning av dessa.

Rekommendation

I granskningen gjordes bedömningen att det inte fanns ett ändamålsenligt stöd för planering av tid. Frågan om vikariehanteringen var svårare att värdera, men i granskningen framkom att det fanns ett system och rutiner för hur detta skulle hanteras, däremot noterades att det fanns delar kvar att arbeta med när det gäller legitimiteten och nyttjandet av denna resurs. Utifrån detta gjordes bedömningen att bemanningsenheten borde undersöka missnöjet och misstron från verksamheterna för att bättre kunna möta deras behov och att kravet på verksamheterna att följa rutiner och processer borde vara tydligt.

Åtgärd

I intervju med vård- och omsorgschefen framkommer att bemanningsenheten lades ned hösten 2017 och ansvaret för rekrytering övergick till verksamhetscheferna. Vikarierna, även kallade resurspersonerna, som arbetade på bemanningsenheten gick då över till att arbeta i verksamheterna på heltid. Vård- och omsorgschefen framför att beslutet att lägga ned bemanningsenheten låg i linje med nämndens mål om att öka antalet heltidstjänster i kommunen. Vård- och omsorgschefen uppger att det inte gjordes någon risk- och konsekvensanalys av att lägga ned bemanningsenheten innan beslutet fattades.

Kommunens uppföljning visar på att cheferna upplever att de fått mer kontroll över rekryteringarna. Dock framkommer i intervjun med vård- och omsorgschefen att verksamheterna fick ett överskott på personal i samband med att vikarierna gick över till att arbeta heltid i kommunen. När verksamhetscheferna inte kunde schemalägga all personal resulterade detta i ökade kostnader för verksamheterna. Enligt vård- och omsorgschefen är cheferna frustrerade över situationen och uppger att de fortfarande kämpar med att hålla budget. Trots detta har kommunen ett behov av att anställa fler vikarier då det är svårt att bemanna kvällar och helger.

Vård- och omsorgschefen uppger att förvaltningen under året arbetat med att få en budget i balans. Enligt socialförvaltningens lägesrapport för oktober 2018 uppgår det ekonomiska underskottet till 42 mnkr för år 2018 enligt prognosen i augusti. Lägesrapporten redogör även för orsakerna till det ekonomiska läget där nedläggningen av bemanningsenheten omnämns som en bidragande faktor till att socialnämndens verksamheter har fått ökade kostnader. Tjänsteutlåtandet från

socialförvaltningen gällande arbetet med åtgärder och aktiviteter för att nå ekonomi i balans ska upp för beslut i socialnämnden.

Rekommendation

I granskningen framkom att det saknades rutiner för att säkerställa antalet medarbetare som brukaren möter. Detta ansågs till viss del vara en normativ fråga vilket också framgick i projektplanen. Dock så gjordes bedömningen att alla KPMG talat med såg nyttan av ett minimerande av antalet medarbetare/brukare vilket talade för att frågan förhoppningsvis skulle tas i beaktande vid olika former av beslut.

Åtgärd

Kommunen uppger att flera åtgärder vidtagits för att minimera antalet medarbetare som brukaren möter, bl.a. att IBIC¹ införts i många delar av kommunen. I samband med införande av IBIC går biståndshandläggarna från att fatta detaljerade beslut till att göra mer samlade beställningar per brukare. Detta möjliggör för brukarens kontaktperson, som utför insatserna, att planera insatserna tillsammans med brukaren i dennes hem. Vad brukaren och kontaktpersonen kommer överens om skrivs sedan ned i genomförandeplanen. Tanken är att brukarens kontaktperson ska utföra så många insatser som möjligt under samma besök, vilket resulterar i en ökad kontinuitet. Även om detta uppges ha minimerat antalet medarbetare som brukaren möter kvarstår problemet på kvällar och helger menar vård- och omsorgschefen.

Det sker även en satsning inom hemtjänsten för att få fram statistik över antal beslutade timmar, antal arbetade timmar, samt antal verkställda timmar per brukare. Enligt vård- och omsorgschefen är kommunens ambition att statistiken ska användas för att följa kontinuiteten i omvårdnadsinsatserna för varje enskild brukare men även för att följa utvecklingen på aggregerad nivå. Systemet har varit implementerat i kommunen sedan våren 2017 men vård- och omsorgschefen uppger att dessa typer av analyser ännu inte har genomförts, detta på grund av att verksamheten ännu ej fått tillgång till de beställda rapporter som ingick i upphandlingen.

Vidare framkommer i vår uppföljning att de brukare som har insatser fyra till fem gånger per dag fortfarande möter ett stort antal personer. Detta beror delvis på att servicetjänsterna (städ- och tvättinsatser m.m.) levereras av en extern leverantör och omvårdnadsinsatserna levereras av kommunen. Den externa leverantören har även olika grupper som utför olika tjänster, exempelvis inköp, tvätt- och städinsatser vilket resulterar i att en brukare som har flera olika insatser träffar fler medarbetare. Till skillnad från Östhammars kommun så är det vanligt förekommande att kommuner själva utför servicetjänsterna i samband med att omvårdnadsuppdraget utförs. I intervjun med vård- och omsorgschefen framkommer att avtalet med den externa leverantören inte reglerar antalet medarbetare som brukaren möter.

2.3.2 Bedömning

Vår uppföljning visar att kommunen arbetar aktivt med att minimera antalet medarbetare som brukaren möter. Det förefaller dock finnas mer att göra för att öka kontinuiteten på kvällar och helger. Utifrån detta rekommenderar vi socialnämnden att

¹ Individens behov i centrum, IBIC, är ett behovsinriktat och systematiskt arbetssätt för de personer som arbetar med vuxna personer oavsett ålder eller funktionsnedsättning utifrån socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

upprätta en rutin för att säkerställa antalet medarbetare som brukaren möter vid kritiska tidpunkter såsom kvällar och helger.

Uppföljningen visar även att granskningens första rekommendation inte längre är relevant då bemanningsenheten lagts ned. Utifrån vad som framkommit i granskningen ställer vi oss dock kritiska till beslutsprocessen i sig och det faktum att kommunen inte utvärderar riskerna kopplade till större omorganisationer innan beslut fattas.

2.4 Granskning av planeringsperspektivet inom barnomsorg och grundskola

Granskningen som genomfördes 2016 syftade till att bedöma om kommunens planeringsperspektiv var ändamålsenligt så att barnomsorg och grundskoleutbildning kan erbjudas i enlighet med gällande författningar och kommunens egna beslut. Granskningen visade bl.a. att barn- och utbildningsnämnden inte hade fastställt några mål för utbud av platser inom barnomsorg och grundskola eller i någon högre grad utvärderat arbetet med placering av barnomsorg och skola.

2.4.1 Rekommendationer och åtgärder

Nedan presenteras de rekommendationer som lämnades i samband med granskningen samt vilka åtgärder Östhammars kommun har vidtagit med anledning av rekommendationerna.

Rekommendation

Nämnden skulle kunna tydliggöra inriktningen för arbetet med planering av förskola och grundskola genom att fastställa mål för till exempel integration. På detta sätt skulle styrningen av planeringsarbetet bli mycket tydligare.

Åtgärd

Barn- och utbildningsnämnden har tagit fram en lokalförsörjningsplan som revideras årligen inför kommande periods budgetarbete. Enligt planen ska tre övergripande områden särskilt beaktas vid planering, ombyggnation eller renovering av skollokaler;

- Trygga miljöer,
- Förskola och skola i permanenta lokaler samt,
- Pedagogiska miljöer i framkant verksamhets- och utseendemässigt för bästa skolresultat; miljön spelar roll.

Nämnden har även beslutat om principer för en bra förskola och skola utifrån kommunfullmäktiges prioriterade mål om att Östhammars kommun ska vara en kommun som ger barn och unga goda förutsättningar att möta framtidens utmaningar.

Nämnden uppger även att funktionsprogram för förskolor och grundskolor har utarbetats. Funktionsprogrammen syftar till att säkerställa att nya miljöer håller hög och ändamålsenlig kvalitet och tas fram av barn- och utbildningsförvaltningen i samarbete med tekniska förvaltningen.

Nämnden har inte tagit fram några specifika mål för integration men lyfter i principer för en bra förskola och skola att skolmiljöerna ska stimulera till att fler möten sker över de kulturella gränserna.

Rekommendation

Organisationen för planering av barnomsorg och grundskola är ändamålsenlig. Det finns förutsättningar att ytterligare stärka arbetet genom att kontrollern, i egenskap av samordnare för planeringsfrågorna, ges en mer framträdande roll i ledningsarbetet.

Åtgärd

Förvaltningschefen och nämnden erhåller rapportering vid behov kring pågående ny- och ombyggnationer samt hur behovet av lokaler ser ut på kort och lång sikt av verksamhetskontrollern. Under hösten 2018 fattade nämnden beslut om att pågående projekt ska vara en stående punkt på nämndens alla sammanträden.

Verksamhetschefen ingår även i förvaltningens centrala ledningsgrupp och så var även fallet när den ursprungliga granskningen genomfördes. I intervjun med ordförande i barn- och utbildningsnämnden framkommer att verksamhetskontrollern inte fått något nytt uppdrag kopplat till ledningsarbetet och att det ytterst är verksamhetschefen som beslutar om verksamhetskontrollern ska få ett större ansvar.

Rekommendation

Det finns en påtaglig risk för att beslut om dimensionering av nybyggda skolor blir felaktiga och därmed mycket kostsamma för kommunen om hänsyn inte tas till alla skolenheters förmåga att erbjuda undervisning med likvärdig kvalitet i enlighet med skollagens krav.

Åtgärd

Nämnden uppger att en översyn över alla tillgängliga lokaler och deras kapacitet gjordes i samband med att lokalförsörjningsplanen togs fram och i samband med att den uppdateras. När nya projekt initieras så genomförs även barn- och elevprognoser och risk- och konsekvensanalyser av barn- och utbildningsförvaltningen och tekniska förvaltningen. Syftet med detta är att säkerställa likvärdighet, kvalitet och ekonomi i nya och befintliga enheter och säkerställa att besluten som fattas av nämnden är välgrundade.

Den 19 november 2015 fattade nämnden även ett beslut att införa en struktursättning som innebär att de minsta skolenheterna får ett utökat finansiellt stöd. Syftet med struktursättningen är att säkerställa kvaliteten även vid kommunens minsta skolenheter.

Vidare tar nämnden del av kvalitetsrapporter från skolenheterna två gånger per år. Ordförande i barn- och utbildningsnämnden uppger i intervjun att nämnden erhåller kvalitetsuppföljning från verksamhetschefen och verksamhetskontrollern. Kvalitetsaspekten beaktas i dessa rapporter utifrån ett kortsiktigt perspektiv på 1-1,5 år.

Rekommendation

Nämnden har viss beredskap för snabba och oförutsedda händelser, dock inte i samma grad som före den stora invandringen 2015. Nämnden bör därför i sitt planeringsperspektiv beakta scenariot om snabba och oförutsedda händelser i form av till exempel många nya kommunmedborgare.

Åtgärd

I lokalförsörjningsplanen ingår förslag på åtgärder som kan genomföras på kort och lång sikt vid ett förändrat barn- och elevantal. Barn- och utbildningsförvaltningen gör barn- och elevprognoser minst en gång per kvartal och verksamhetscontrollern lyfter eventuella förändringar av större vikt till nämnden. Vid akuta behov kan tillfälliga paviljonglösningar bli aktuella och nämnden uppger att de har budgeterat för detta.

Rekommendation

Det är angeläget att nämnden har en struktur för uppföljning och utvärdering av den långsiktiga planeringen av verksamheten så att nämnden kan försäkra sig om att organisation och arbetssätt är tillförlitliga och ändamålsenliga.

Åtgärd

Det har i vår uppföljning inte framkommit att nämnden har utformat en struktur för uppföljning och utvärdering. Ordförande i barn- och utbildningsnämnden uppger att nämnden får kontinuerlig rapportering kring planeringen av verksamheten. Resultatet analyseras dock inte och enligt ordförande i barn- och utbildningsnämnden fattar nämnden sällan eller aldrig något beslut med anledning av rapporteringarna.

2.4.2 Bedömning

Uppföljningen visar på att kommunen på olika sätt arbetat med att åtgärda bristerna som framkom i den tidigare granskningen. Flera åtgärder har vidtagits för att tydliggöra styrningen och inriktningen för arbetet med planering av förskola och grundskola men uppföljningen visar att det fortfarande saknas konkreta mål för arbetet. Utifrån uppföljningen kan det konstateras att verksamhetscontrollern är delaktig i arbetet men inte fått ett utökat mandat sedan den tidigare granskningen genomfördes. Nämnden saknar även en struktur för uppföljning och utvärdering av den långsiktiga planeringen.

Utifrån genomförd uppföljning rekommenderar vi barn- och utbildningsnämnden att:

- Tydliggöra inriktningen för arbetet med planering av förskola och grundskola genom att fastställa mål för till exempel integration.
- Verksamhetscontrollern ges en mer framträdande roll i ledningsarbetet.
- Utforma en struktur för uppföljning och utvärdering av den långsiktiga planeringen av verksamheten så att nämnden kan försäkra sig om att organisation och arbetssätt är tillförlitliga och ändamålsenliga.

2.5 Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattade bedömning är att kommunen på en övergripande nivå har arbetat med att åtgärda de brister som framkom i de tidigare granskningarna. Vi vill här belysa vikten av att kommunen utvärderar dessa åtgärder framöver för att se om de fått önskad effekt. Vi kan även utifrån uppföljningen konstatera att det fortfarande är en del arbete kvar för att säkerställa att samtliga brister åtgärdas på ett ändamålsenligt sätt.

2018-11-13

KPMG AB

Anders Petersson
Certifierad kommunal yrkesrevisor

Sofie Wiessner
Revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument.

Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

Bilaga 1 Metod

Metod

Vår metod består av följande delar:

- Studie av rapporter, missiv, yttranden
- Telefonintervjuer med ansvariga tjänstemän/politiker inom berörda förvaltningar samt
- Dokumentgranskning

Telefonintervju har skett med:

- Teknisk chef
- Kommunsekreterare
- Vård- och omsorgschef
- Ordförande i Barn- och utbildningsnämnden

Uppföljning av 2016 års revisionsrapporter

Bakgrund

KPMG har av Östhammars kommuns revisorer fått i uppdrag att genomföra en uppföljning av de revisionsrapporter som genomfördes under revisionsåret 2016. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018.

Kommunrevisorerna översänder granskningsrapporten och missiv till barn- och utbildningsnämnden för yttrande. Svar önskas senast 30 april 2019.

Förslag till svar

Barn- och utbildningsnämnden har tagit del av uppföljningsrapporten och framför följande.

Vad gäller barn- och utbildningsnämndens verksamhet så granskades planeringsperspektivet inom barnomsorg och skola. Granskningen genomfördes 2016 och syftade till att bedöma om kommunens planeringsperspektiv var ändamålsenligt så att barnomsorg och grundskoleutbildning kan erbjudas i enlighet med gällande lagstiftning och kommunens egna beslut.

KPMG:s slutsats är att barn- och utbildningsnämnden inte fastsällt några mål för utbud av platser inom barnomsorg och grundskola eller i någon högre grad utvärderat arbetet med placering av barnomsorg och skola. KPMG rekommenderar att tydligare mål fastställs för bl a integration i samband med arbete med planering av förskola och grundskola.

Kommunen har en lagstadgad skyldighet att inom 4 månader erbjuda förskola till de vårdnadshavare som så önskar¹. Förskoleplats ska erbjudas så nära barnets eget hem som möjligt och skälig hänsyn ska tas till barnets vårdnadshavarens önskemål².

Kommunen har också en lagstadgad skyldighet att anordna kostnadsfri grundläggande utbildning i allmän skola³. Vid utformningen av sin

¹ Skollagen 8 kap § 14

² Skollagen 8 kap § 15

³ Skollagen 7 kap § 3-4, Skollagen 10 kap § 24

grundskola är kommunen skyldig att beakta vad som är ändamålsenligt från kommunikationssynpunkt för eleverna⁴.

Barn- och utbildningsnämndens arbete utgår givetvis från lagstiftningen inom området. Nämnden vidhåller, vilket också tas upp i uppföljningsrapporten, att ett strategiskt arbete för att förbättra planeringen av barnomsorg och grundskola genomförts de senaste åren. Sedan 2016 har nämnden bland annat arbetat metodiskt med en lokalförsörjningsplan som innehåller barn- och elevprognoser, befintliga lokaler och tänkbara förändringar att genomföra med och utan tillväxt. Nämnden har fattat beslut om principer för bra förskola och skola. Barn- och utbildningsförvaltningen och tekniska förvaltningen arbetar numera med funktionsprogram för förskola och grundskola. Nämnden har inte tagit fram några specifika mål för integration utan lyfter i principer för bra förskola och skola att skolmiljöer ska stimulera till att fler möten sker över kulturella gränser. I övrigt gäller givetvis skollagstiftningen alla elever; rätten till förskola och skola gäller alla barn och elever oavsett bakgrund.

Arbetet med planering av barnomsorg och skola är en strategiskt viktig fråga för nämnden och kommunen och nämnden avser att fortsätta att utveckla detta arbete framöver. I det fortsatta arbetet kommer rekommendationerna från KPMG att vara ett underlag.

KPMG rekommenderar att verksamhetscontroller ges en mer framträdande roll i planeringsfrågor och ledningsarbete.

Barn och utbildningsnämnden konstaterar att verksamhetscontroller redan idag i stor omfattning har den roll som KPMG rekommenderar. Nämnden konstaterar vidare att det är förvaltningschef som beslutar hur verksamheten inom nämndens område ska vara organiserad och vilka roller och befogenheter som olika medarbetare ska ges.

KPMG påpekar att det finns en påtaglig risk för att beslut om dimensionering av nybyggda skolor blir felaktiga och mycket kostsamma för kommunen om hänsyn inte tas till alla skolenheters förmåga att erbjuda undervisning.

Barn- och utbildningsnämnden har inget att tillägga i frågan utan vidhåller att hänsyn kommer att tas till kapacitet, likvärdighet, kvalitet och ekonomi när organisationen av barnomsorg och skola planeras framöver.

KPMG rekommenderar vidare att nämnden bör ha beredskap för snabba och oförutsedda händelser, t ex ett stort antal nyanlända såsom hösten 2015, i sitt planeringsarbete framöver.

⁴ Skollagen 10 kap § 29

Nämnden konstaterar att situationen 2015 och 2016, med många nyanlända, var en extraordinär händelse i Sverige. Situationen nu, 2019, är mer stabil och organisationen har större beredskap att ta emot nya elever. Vad gäller tillgång på grundskolelokaler så har kommunen kapacitet för en viss inflyttning/tillväxt på i stort sett alla orter medan förskoleplatserna är mer begränsade. Vid akuta behov kan paviljonglösningar bli aktuellt. Vad gäller planering för framtida behov av barnomsorg och skola är detta en fråga som behöver diskuteras på flera nivåer i kommunen, det handlar t ex om var tomter planeras, tillgång på vatten och avlopp och pendlingsmöjligheter. I rådande ekonomiskt läge behöver en grundlig analys göras innan man investerar i nya lokaler.

KPMG påpekar slutligen att det är angeläget att nämnden har en struktur för uppföljning och utvärdering av den långsiktiga planeringen av verksamheten så att nämnden kan försäkra sig om att organisation och arbetssätt är tillförlitliga och ändamålsenliga.

Barn- och utbildningsnämnden instämmer i detta påpekande och avser att fortsätta och fördjupa redan påbörjat arbete med uppföljning och utvärdering i form av delår- och helårsbokslut, verksamhetsplaner samt ekonomiska uppföljningar och kvalitetsrapporter på enhets- och verksamhetsnivå.

Vår referens

F-0100753

Vår handläggare

Jansson Fredrik

Er referens

Vårt datum

2019-01-21

Ert datum

Barn- och utbildningsnämnden

Östhammars kommun

Box 66

742 21 Östhammar

Er handläggare

Kopia till

Angående gymnasieskolans organisation läsåret 2019/20

Den 16:e januari offentliggjorde Vattenfall att man har ingått ett avtal med entreprenören Fredrik Svensson i syfte med att driva gymnasieverksamheten i Forsmarks bruk. Den nya verksamheten planerar att starta antagning av elever höstterminen 2020 förutsatt att tillstånd beviljas av Skolinspektionen.

Vi önskar nu att Barn- och utbildningsnämnden tar ett beslut rörande gymnasieskolans organisation så antagning blir möjlig till inför höstterminen 2019 till följande utbildningar vid Forsmarks skola:

- Naturvetenskapsprogrammet, inriktning Naturvetenskap (16 platser)
- Teknikprogrammet, inriktning Teknikvetenskap (16 platser)

Det är de utbildningar som finns vid skolan idag. Vi ser att en antagning till Forsmarks skola HT 2019 har positiv verkan på arbetsmiljö samt trygghet och studiero för befintliga elever och personal. Det gällande avtalet mellan Forsmarks Kraftgrupp AB och Östhammars kommun gäller till och med vårterminen 2020.

I samband med en antagning till Forsmarks skola kommer elever och vårdnadshavare informeras om att verksamheten byter huvudman till hösten 2020 och att man erbjuder plats i den nya organisationen. Om tillståndsansökan gällande Vattenfallgymnasiet mot förmodan avslås av Skolinspektionen erbjuds eleverna plats på Bruksgymnasiet, då de sedan förra året har de föreslagna programmen och inriktningarna.

Med vänlig hälsning

Forsmarks Kraftgrupp AB

Lars Berglund, vice VD och Forsmarks skolas styrelseordförande

Vår referens

F-0102477

Vår handläggare

Gullefors Björn

Er referens

Vårt datum

2019-03-05

Ert datum

Östhammars kommun

Barn- och utbildningsnämnden

Box 66

742 41 Östhammar

Er handläggare

Kopia till

Gymnasieskolan i Forsmark läsåret 2019-2020

Forsmarks Kraftgrupp AB (FKA) önskar att inför beslut i Östhammars kommun (Kommunen) göra ett förtydligande.

FKA har i uppsägning 2017 till Kommunen anfört att avtalet om gymnasieskola ska upprätthållas under uppsägningstiden och att om nya klasser skulle tas in från höstterminen 2018 eller senare så ser sig FKA oförhindrat att omedelbart frånträda avtalet. Därefter har FKA i skrivelse i januari i år hemställt att Kommunen fattar beslut så att antagning blir möjlig höstterminen 2019 till Naturvetenskaps- respektive Teknikprogram med 16 platser vardera. Båda skrivelserna ingår i underlag för Barn- och Ungdomsnämnden sammanträde den 7 mars.

I förslag till beslut har av förståeliga skäl tjänstemän vid Kommunen lagt förslaget att avslå FKA:s begäran med motiveringen att Kommunen inte bör ta risk att ensam bära de kostnader som är förknippade med avtalet om gymnasieskola.

Vid uppsägningen 2017 hade FKA bestämt att inte längre vara involverad i driften av Forsmarks skola och formulerade sin uppsägning i enlighet med detta. Därefter har FKA:s ägare Vattenfall AB beslutat gå in och stötta skolan med en ny huvudman. Det scenariot hade FKA inte förutsett i samband med uppsägningen 2017.

FKA vill självklart stötta Vattenfall AB i skolsatsningen och kommer vid ett positivt beslut från Kommunen om möjlig antagning 2019 inte att frånträda avtalet. FKA avser således inte att fakturera Kommunen för merkostnader vid ett positivt beslut på hemställan om intag höstterminen 2019.

Med vänlig hälsning

Forsmarks Kraftgrupp AB

Lars Berglund, vice VD

Barn- och utbildningsförvaltningen
Sara Ersund

Formarks gymnasieskolas organisation läsåret 2019/2020

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beviljar elevantagning till 24 platser på Teknikprogrammet, inriktning teknikvetenskap, vid Forsmarks skola läsåret 2019/2020 under förutsättning att antagningen inte medför några merkostnader för Östhammars kommun.

Barn- och utbildningsnämnden avslår ansökan om 16 platser på Naturprogrammet, inriktning naturvetenskap, vid Forsmarks skola läsåret 2019/2020 då Bruksgymnasiet i Gimo har platser som väl täcker den lokala efterfrågan.

Bakgrund

Forsmark kraftgrupp AB (FKA)/Vattenfall inkom 2019-02-11 med en skrivelse där man önskar att barn- och utbildningsnämnden fattar beslut om att möjliggöra för Forsmarks skola att höstterminen 2019 ta emot 16 elever på Naturvetenskapsprogrammet, inriktning naturvetenskap, och 16 platser på Teknikprogrammet, inriktning teknikvetenskap.

FKA/Vattenfall meddelar att man ingått ett avtal med entreprenören Fredrik Svensson i syfte att driva gymnasieverksamhet i Forsmarks bruk. Den nya verksamheten planerar att starta antagning av elever höstterminen 2020 förutsatt att tillstånd beviljas av Skolinspektionen. I samband med antagning till Forsmarks skola hösten 2019 kommer elever och vårdnadshavare att informeras om att verksamheten byter huvudman från hösten 2020 och att man erbjuds plats i den nya organisationen. Om tillståndsansökan avslås önskar FKA att eleverna erbjuds plats på Bruksgymnasiet.

Mellan Östhammars kommun och FKA finns ett avtal om gymnasial utbildning vid Forsmarks skola (senast uppdaterat 2014-05-21). I juni 2017 önskade FKA säga upp avtalet vilket beviljades av barn- och utbildningsnämnden 2017-06-15. Uppsägningen innebär att inga nya elever antas hösten 2018 och att skolverksamheten upphör vid utgången av vårterminen 2020.

Enligt uppsägningen av avtalet så *"Skulle avtalet inte upprätthållas i fråga om t ex parternas skyldigheter, eller om nya klasser skulle tas in från höstterminen 2018 eller senare - så ser sig*

Barn- och utbildningsförvaltningen
Sara Ersund

FKA oförhindrade att frånträda avtalet med omedelbar verkan samt att fakturera Kommunen för eventuella merkostnader som då uppkommer för FKA.”

I och med FKA:s uppsägning av avtalet kring Forsmarks skola beslutade nämnden att återigen erbjuda teknikprogrammet på Bruksgymnasiet i Gimo efter att det under några år enbart anordnats av Forsmarks skola. Beslutet fattades eftersom nämnden ansåg det viktigt att kunna erbjuda kommunens ungdomar detta program lokalt och att det gick att hitta en kostnadseffektiv drift i och med samläsningsmöjligheter med andra program på skolan.

2019-03-05 inkom FKA med ytterligare en skrivelse där man bl a förtydligar att ”FKA vill självklart stötta Vattenfall AB i skolsatsningen och kommer vid ett positivt beslut från Kommunen om möjlig antagning 2019 inte att frånträda avtalet. FKA avser således inte att fakturera Kommunen för merkostnader vid ett positivt beslut på hemställan om intag höstterminen 2019”.

Vid muntlig förhandling mellan kommunen och FKA 2019-03-19 och 2019-03-20 har ytterligare förtydliganden gjorts. Uppgårelsen är nu att Forsmarks skola ges möjligheten att anta 24 elever till Teknikprogrammet, inriktning teknikvetenskap under förutsättning att FKA står alla eventuella merkostnader som elevantagningen 2019/2020 innebär för kommunen. FKA står för elevpengen för de elever som i sitt förstahandsval nu valt Bruksgymnasiet om de istället väljer att studera vid Forsmarks skola. Kommunen står för elevpengen för de elever som i sitt förstahandsval nu valt annan skola än Bruksgymnasiet om de istället väljer att studera vid Forsmarks skola. Den nya uppgörelsen mellan Östhammars kommun och FKA ska dokumenteras i ett kompletterande avtal till nu gällande grundavtal, uppsägning och skrivelser.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Sara Ersund

Beslutsunderlag

Kommunens planering av undervisning

När en kommun planerar hur undervisning ska bedrivas med så hög kvalitet och så kostnadseffektivt som möjligt måste man ta hänsyn till flera faktorer. Elevunderlaget måste vara tillräckligt stort för att ge täckning för tillräckligt många lärartjänster och täckning för specialistkompetenser såsom skolledare, administration, bibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledare. Ändamålsenliga lokaler måste finnas inklusive tillgång till sport- och simhall. Skolan eller skolorna måste vara placerade så att en kostnadseffektiv skolskjuts, eller elevresor inom gymnasiet, kan planeras.

Det är mycket svårt att bedriva kostnadseffektiv undervisning om elevunderlaget är för litet. Få elever gör att kostnaden per elev blir hög eftersom de fasta kostnaderna måste fördelas på ett mindre antal elever. Vissa kostnader, t ex hyra, fast kostnad för kök, grundbemanning av lärare och elevhälsa påverkas inte av elevantalet, de är i stort sett lika stora oavsett elevantal.

Stora skolenheter med hela klasser eller grupper gör att kommunen har större möjligheter att erbjuda lärare hela tjänster, särskilda uppdrag och olika karriärmöjligheter. Stora enheter ger också möjlighet till välutrustade specialsalar, t ex inom hemkunskap och de naturvetenskapliga ämnena, och skolbibliotek samt hela tjänster inom de specialistfunktioner som en skola enligt skollagen ska ha, t ex skolsköterska, kurator, specialpedagog (elevhälsa) och studie- och yrkesvägledare. Det är lättare att rekrytera och behålla dessa yrkesgrupper om hela tjänster och utvecklingsmöjligheter även erbjuds dem. Det är det lättare att schemalägga alla lärare kostnadseffektivt, så att de får möjlighet att undervisa så mycket som möjligt, eftersom man kan planera med hela klasser/grupper och alla möjliga undervisningstimmar i en tjänst kan används (detta är särskilt viktigt för lärare som undervisar i ämnen med få timmar i läroplanerna såsom t ex slöjd, idrott och musik samt inom yrkesämnena inom gymnasiet).

Barn- och utbildningsförvaltningen
Sara Ersund

Av ovanstående kommer att kommuner idag ofta strävar efter att skapa så stora skolenheter som möjligt, utifrån att alla elever måste ha en rimlig restid till skolan¹, vilka lokaler man i dagsläget har, den lokala infrastrukturen och lokala och regionala behov och målsättningar.

Bidragsbelopp (skolpeng) till fristående verksamhet

Friskolereformen, som gjorde det möjligt för andra än kommuner att driva skolor, genomfördes 1992. Samtidigt infördes det fria skolvalet som gav eleverna rätt att välja skola. För att skapa en finansiering av fristående verksamhet infördes skolpengen, en summa pengar som skulle följa med eleven till den skola han eller hon valde. I början kunde kommunerna ge friskolorna en mindre summa än de kommunala skolorna per elev. I dag ska samma resurser fördelas på lika villkor till alla elever, utifrån kommunens genomsnittliga kostnader per skolelev. Om en elev byter skola följer skolpengen med till den nya skolan.

När bidragsbeloppet till fristående verksamheter räknas fram delas den budget som egen verksamhet tilldelas inklusive budget för hyror, måltider och specialistkompetenser, med det preliminära elevantal som egen verksamhet beräknas ha.

Konsekvenser av det fria skolvalet

Det har alltid funnits skolor i Sverige som har drivits av andra än staten eller kommunerna, men före friskolereformen var de mycket få. Eftersom skolorna inte fick ta del av kommunens skolbudget var de tvungna att ta ut terminsavgifter av eleverna och det var därför i princip bara de rikaste familjerna som hade möjlighet att låta sina barn gå där.

¹ Skollagen 10 kap 29 §: *Kommunens organisation av sin grundskola. "Varje kommun är skyldig att vid utformningen av sin grundskola beakta vad som är ändamålsenligt från kommunikationssynpunkt för eleverna."*

Skollagen 15 kap 30 §: *"Varje kommun ansvarar för att ungdomarna i kommunen erbjuds gymnasieutbildning av god kvalitet. Kommunen kan erbjuda utbildning som den själv anordnar eller utbildning som anordnas av en annan kommun eller ett landsting enligt samverkansavtal med kommunen eller landstinget. Kommuner som har ingått ett samverkansavtal bildar ett samverkansområde för utbildningen. Vilka utbildningar som erbjuds och antalet platser på dessa ska så långt det är möjligt anpassas med hänsyn till ungdomarnas önskemål."*

Barn- och utbildningsförvaltningen
Sara Ersund

I dag får inga skolor ta ut avgifter av eleverna, just för att alla ska kunna välja skola på samma villkor. Det enda undantaget från den regeln är de tre riksinternatskolorna, som lyder under särskilda regler i skollagen.

Valfriheten innebär dock att om kommunen får färre elever i egen verksamhet, och därmed får tomma skolplatser, så ökar skolpengen till fristående verksamhet, eftersom dessa ska få täckning för alla kostnader som kommunen har, om inte kommunen kan sänka sina kostnader genom att t ex säga upp lärare eller lokaler. I större kommuner och städer är detta inte något problem, det finns intressenter som kan överta lärare och lokaler, men på mindre orter kan det vara svårare. I vissa kommuner finns bara ett fåtal grundskolor och en eller ett fåtal gymnasieskolor och då kan det vara svårt att minska kostnaderna om inte hela den kommunala undervisningen avvecklas.

Till skillnad från kommunerna så har fristående verksamhet inte någon lagstadgad skyldighet att erbjuda undervisning, de kan i stort sett avveckla verksamheten när som helst. Kommunen måste alltid ha en beredskap för att fristående verksamhet kan avvecklas, att i detta läge inte ha egen kompetens inom undervisningsområdet eller egna lokaler är en stor ekonomisk risk. Att enbart köpa verksamhet av annan kommun eller fristående verksamhet gör att kommunen inte har kontroll över kostnaderna för undervisning, vilket även detta är en stor ekonomisk risk.

Forsmarks gymnasium

Mellan Östhammars kommun och Forsmarks kraftgrupp AB (FKA) finns ett avtal om gymnasial utbildning vid Forsmarks skola senast uppdaterat 2014-05-21. Enligt avtalet utgör skolan en egen skolenhet inom den kommunala gymnasieskolan i Östhammars kommun och det är kommunen som är huvudman för verksamheten.

I juni 2017 önskade FKA säga upp avtalet vilket beviljades av barn- och utbildningsnämnden 2017-06-15. Uppsägningen innebär att inga nya elever antas hösten 2018 och att skolverksamheten upphör vid utgången av vårterminen 2020.

På skolan, som idag har 32 elever, finns naturvetenskapsprogrammet (13 elever varav 4 från annan kommun) och teknikprogrammet (20 elever varav 6 från annan kommun) och kommunen betalar skolpeng för de elever från Östhammars kommun som studerar där. Skolplats för elever från annan kommun bekostas av dessa elevers hemkommuner.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Sara Ersund

Skolpengen för naturvetenskapsprogrammet är beräknad efter den kostnad som eleven skulle ha haft på Bruksgymnasiet, dvs Bruksgymnasiets kostnad per elev delat på preliminärt elevantal (per idag 23 elever). Ju färre elever Bruksgymnasiet har haft på naturvetenskapsprogrammet desto högre kostnad per elev och desto högre skolpeng för Forsmarks skola. Det är inte, och har inte varit, kostnadseffektivt att driva naturvetenskapsprogrammet på två skolor, med ett fåtal elever på varje skola.

Vad gäller teknikprogrammet så har detta inte funnits på Bruksgymnasiet under några år, hösten 2019 återupptas det dock efter beslut i nämnden. Östhammars kommun samverkar med Uppsala kommun och Tierps kommun kring gymnasieskola, vilket innebär att elever från Östhammar är förstahandssökande i dessa kommuner. Forsmarks skola har för teknikprogrammets elever fått ersättning utifrån samverkansområdets framräknade skolpeng för programmet, vanligtvis Uppsala kommuns skolpeng. Det har inte varit mer kostsamt för kommunen att ha elever på teknikprogrammet på Forsmarks skola jämfört med om de gått i annan kommun eller i annan friskola. Om alternativet varit att eleverna istället valt ett program på Bruksgymnasiet, eller om teknikprogrammet drivits på Bruksgymnasiet och eleverna valt att gå där, så hade detta varit mer kostnadseffektivt för kommunen.

I och med FKA:s uppsägning av avtalet kring Forsmarks skola beslutade nämnden att återigen erbjuda teknikprogrammet på Bruksgymnasiet i Gimo. Beslutet fattades eftersom nämnden ansåg det viktigt att kunna erbjuda kommunens ungdomar detta program lokalt och att det gick att hitta en kostnadseffektiv drift i och med samläsningsmöjligheter med andra program på skolan. Det är mer kostnadseffektivt för kommunen om så många ungdomar som möjligt studerar vid egen gymnasieskola eftersom de fasta kostnaderna kan fördelas på fler elever, och samläsningsvinster mellan program kan uppnås.

Givetvis finns andra aspekter än ekonomi att ta hänsyn till när utbudet av skolor och gymnasieprogram ska diskuteras i Östhammars kommun, inte minst elevernas valfrihet och näringslivets behov. Forsmarks skola driver en kvalitativ gymnasieskola som varit en stor tillgång för Östhammars kommun och regionen.

AVTAL MELLAN ÖSTHAMMARS KOMMUN OCH FORSMARKS KRAFTGRUPP AB AVSEENDE GYMNASIAL UTBILDNING VID FORSMARKS SKOLA

§ 1 Omfattning

Avtalet avser utbildning inom gymnasieskolans naturvetenskapsprogram samt teknikprogram vid Forsmarks skola. Utbildningen har energiteknisk profil.

Verksamheten omfattar årskurs 1, 2 och 3, med intagning av det antal elever som barn- och utbildningsnämnden årligen fattar beslut om.

I det fall Skolverket beslutar att införa ett fjärde tekniskt år inom teknikprogrammet, omfattas detta av avtalet.

§ 2 Grundprinciper

Östhammars kommun, här nedan kallat kommunen, svarar för utbildningsverksamheten tillsammans med Forsmarks Kraftgrupp AB, här nedan kallat FKA.

Östhammars kommun, genom barn- och utbildningsnämnden, är huvudman för verksamheten, och fullgör kommunens uppgifter enligt skollagen (2010:800) och tillämpliga skolförordningar.

FKA ska medverka till att verksamheten bedrivs i enlighet med detta avtal och gällande författningar för skolverksamhet, övrig lagstiftning och kommunala beslut.

Parterna är överens om att verka för ett ömsesidigt utnyttjande av båda parter respektive resurser för att nå bästa möjliga resultat när det gäller undervisning och lärarfortbildning.

§ 3 Ansvarsfördelning

Skolledning

Forsmarks skola utgör en egen skolenhet inom den kommunala gymnasieskolan i Östhammars kommun.

För skolenheten ska finnas en rektor som är anställd av kommunen. Rektor har personalansvar för kommunalt anställd personal.

FKA tillsätter en avdelningschef för utbildningsverksamheten, som även ska inneha anställning i kommunen som verksamhetschef för Forsmarks skola. Vederbörande har personalansvar för lärare och övrig personal anställda av FKA.

Anställning av rektor samt verksamhetschef/avdelningschef sker i samverkan mellan kommunen och FKA.

Lärare och övrig personal

Undervisningen i gymnasiegemensamma ämnen ska utföras av lärare anställda av kommunen.

Undervisningen i övriga ämnen kan utföras av lärare anställda av kommunen. Efter överenskommelse mellan kommunen och FKA, kan lärare i karaktärsämnen som har en yrkesinriktad profil vara anställda av FKA i enlighet med skollagen (2010:800) 23 kap 4 §.

Vid anställning ska gällande krav på lärarbehörighet/ lärarlegitimation beaktas.

Kommunen kan i enlighet med Bilaga 6 till HÖK, samt Bilaga M till AB träffa lokalt kollektivavtal för lärare vid Forsmarks skola innebärande avsteg från bilaga M (arbetstider m.m. för lärare).

Avsteg från Bilaga M kan även göras för enskild lärare.

Kommunalt anställd personal på skolan ska ha samma förutsättningar som likvärdigt anställda inom kommunen.

Lokaler och utrustning

FKA ska tillhandahålla lämpliga lokaler för utbildningen samt svara för anskaffning av den utrustning som behövs för att målen för utbildningen ska kunna uppfyllas.

Läromedel/Undervisningsmaterial

FKA svarar för anskaffning av läromedel, övrigt undervisningsmaterial och förbrukningsmaterial.

Forsmarks skola får som kommunal verksamhet utnyttja kommunens ramavtal vad avser läromedel, undervisningsmaterial samt övrig skolrelaterad verksamhet.

Elevhälsa

Kommunen ansvarar för att eleverna får tillgång till elevhälsa enligt skollagen (2010:800) 2 kap. 25 §.

Omfattningen av elevhälsan regleras i särskilt avtal inför varje verksamhetsår (se avtal elevstöd).

Studie- och yrkesvägledning

Kommunen ansvarar för att eleverna får tillgång till studie- och yrkesvägledning enligt skollagen (2010:800) 2 kap. 29 §.

Omfattningen av studie- och yrkesvägledningen regleras i särskilt avtal inför varje verksamhetsår (se avtal elevstöd).

Skolmältider

FKA ansvarar för att eleverna erbjuds kostnadsfria och näringsriktiga skolmältider.

Försäkringar

Kommunen ansvarar för personförsäkringar för elever och av kommunen anställd personal i enlighet med kommunens vid varje tillfälle gällande försäkringsavtal.

§ 4 Gymnasiearbeten och studiebesök

FKA ska medverka till att eleverna erbjuds lämpliga uppgifter/ ämnesområden för det obligatoriska gymnasiearbetet.

FKA ska även i övrigt medverka till att studiebesök och liknande anordnas för eleverna efter önskemål.

§ 5 Ersättning

Interkommunal ersättning

Kommunen beräknar i samråd med FKA interkommunal ersättning för utbildningen.

Kommunen administrerar faktureringen av interkommunal ersättning till elevernas hemkommuner. Kommunen betalar motsvarande interkommunal ersättning för kommunens egna elever.

Ersättningen förs vid årets slut över till FKA exklusive kommunens kostnader. Överföring av interkommunal ersättning till FKA sker en gång per år, senast 15:e januari. En lägesrapport lämnas den 15:e juli. Vid ett eventuellt underskott fakturerar kommunen FKA.

Kommunen har rätt att ta ut en administrativ avgift om 3,0 % på lönekostnaderna för de kommunalt anställda.

§ 6 Säkerhetsbestämmelser och krisstöd

FKA äger rätt att ställa särskilda krav på elever för att följa de säkerhetsbestämmelser som vid varje tidpunkt gäller för tillträde till FKA:s verksamhet. Detta kan innebära att registerkontroll, drogtester m.m. tillämpas. Kommunens krisstödsgrupp ansvarar (med stöd av FKA:s d:o) för eventuella krissituationer.

§ 7 Övrigt

Frågor gällande tillgång till kommunens datanät, administrativa stödsystem samt elevboende regleras i separata avtal.

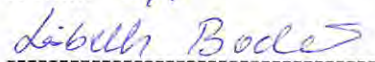
§ 8 Uppsägning

Avtalet förlängs att gälla tills vidare. Om endera parten finner motiv att verksamheten ska upphöra ska uppsägning ske senast 1 juli. Några nya klasser tas då inte in till höstterminen påföljande år. Avtalet upphör att gälla den 30 juni tre år efter uppsägningen.

Avtalet är upprättat i två likalydande exemplar av vilka parterna tagit var sitt.

ÖSTHAMMARS KOMMUN

Datum 21/5

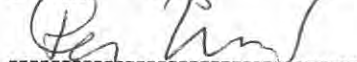

Lisbeth Bodén

Barn- och utbildningschef

FORSMARKS KRAFTGRUPP AB

Datum 21/5

Per Lannerhed

Avdelningschef

Vår referens
F-0044500

Vår handläggare
Gullefors Björn

Er referens

Vårt datum
2017-06-02

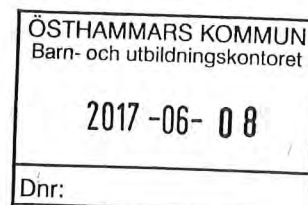
Ert datum

Östhammars kommun
Barn- och utbildningsförvaltningen
Att: Lisbeth Bodén
Box 66
74221 Östhammar

Er handläggare

Kopia till

lisbeth.boden@osthammar.se

Uppsägning av avtal om gymnasial skola

Bakgrund

Mellan Östhammars kommun (Kommunen) och Forsmarks Kraftgrupp AB (FKA) finns ett avtal om gymnasial utbildning vid Forsmarks skola, daterat 2014-05-21. Enligt § 8 gäller avtalet tills vidare men kan sägas upp senast 1 juli. Några nya klasser tas då inte in till höstterminen påföljande år. Avtalet upphör att gälla den 30 juni tre år efter uppsägningen.

Enligt avtalet utgör Forsmarks skolan en egen skolenhet inom den kommunala gymnasieskolan i Östhammars kommun (3§) och det är Kommunen som är huvudman för verksamheten (2§).

Uppsägning

Härmed säger FKA upp avtalet per 2017-07-01.

Sidoavtal kopplade till att skolverksamheten bedrivs bör också anses omfattade av uppsägningen och upphöra samtidigt med utfasningen av skolan, och upphöra senast 2020-07-01, i praktiken vid skolavslutningen 2020. Ett exempel är avtal om Elevstöd.

Förutsättningar för verksamheten under uppsägningstiden

Ansvarsfördelningen mellan parterna skall under uppsägningstiden följa vad som är skriftligen avtalat mellan parterna.

FKA förutsätter därvid att kommunen under uppsägningstiden fullgör sina skyldigheter såsom huvudman för verksamheten och ansvarsfördelningen enligt avtalet och sidoavtal (t.ex. avtal om Elevstöd).

Verkan av uppsägningen

I enlighet med avtalsregleringen upphör samarbetet 2020-07-01. Det sista intaget av klasser skall vara det som görs höstterminen 2017. Denna del av avtalet gäller även det sk. "Fjärde året", som ju inte är en uppflyttning av årskurs tre, utan utgör en fristående kurs med separat ansökning och antagning.

Sidoavtal mellan parterna kopplade till skolverksamheten som t.ex. avtal om Elevstöd ska gälla under uppsägningstiden då verksamheten fasas ut, för att sedan upphöra samtidigt med huvudavtalet.

Uppsägningsregleringen utgör enligt FKA inte hinder för parterna att genom avtal avbryta verksamheten tidigare om t.ex. elevunderlaget skulle vika under uppsägningstiden eller att bedömningen görs att det är mer ändamålsenligt att verksamheten flyttas över till kommunens andra skolenheter.

Skulle avtalet inte upprätthållas i fråga om t.ex. parternas skyldigheter, eller om nya klasser skulle tas in från höstterminen 2018 eller senare – så ser sig FKA oförhindrat att frånträda avtalet med omedelbar verkan samt att fakturera Kommunen för eventuella merkostnader som då uppkommer för FKA. Utan hinder av uppsägningsregleringen så medger dock FKA att intag görs för det sk. "fjärde året" för start såväl HT 2018 som HT 2019.

När skolverksamheten har upphört är det kommunen i egenskap av huvudman som ansvarar för t.ex. arkivering av betyg och liknande som senare kan komma att efterfrågas av de som varit elever i skolan.

Forsmarks Kraftgrupp AB

Avdelning Personal- och Verksamhetsutveckling

Berit Andersson, avdelningschef

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Skolinspektionen
Enheten för tillståndsprövning
Box 23069
104 35 Stockholm

Ansökan från Drottning Blankas Gymnasieskola AB om godkännande som huvudman för en nyetablering av en fristående gymnasieskola i Uppsala kommun

Ert dnr: SI 2019:950

Yttrande

Drottning Blankas Gymnasieskola AB har hos Skolinspektionen ansökt om godkännande som huvudman för en nyetablering av en fristående gymnasieskola i Uppsala kommun från och med läsåret 2020/21.

Yttrandet avser nedanstående utbildningar:

Nationellt program

Estetiska programmet – Bild och formgivning

Samhällsvetenskapsprogrammet – Beteendevetenskap

Handels- och administrationsprogrammet – Handel och service

Sammanfattande bedömning

Vi bedömer att ovanstående program är tillgodosett av Bruksgymnasiet i Östhammars kommun samt att den redan i stor omfattning erbjuds i regionen.

Östhammars kommun berörs av ett flertal förfrågningar om fristående gymnasieskolor där den enskilda skolan kan antas utgöra en marginell påverkan för det kommunala skolväsendet. Utbudet av gymnasieprogram i regionen är dock stort, och sammantaget kan den överetablering av fristående skolor som nu finns i närområdet påverka kommunens förmåga att bedriva gymnasieskola i egen regi framöver.

Därför vill vi uppmana Skolinspektionen att vid prövning av ansökningarna göra en samlad bedömning av utbudet i regionen.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Elevunderlag i kommunen de kommande åren

Antalet elever som slutar årskurs 9 i Östhammars kommun ligger relativt stabilt och varierar mellan knappt 220 till knappt 240 elever (bilaga 2). Östhammars kommun har tidigare haft ett elevantal på 325-350 elever per årskull.

Mot bakgrund av att ungefär 46 procent av eleverna folkbokförda i kommunen preliminärt sökt till den egna gymnasieskolan innebär detta att det totala elevantalet vid Bruksgymnasiet kommer att uppgå till uppskattningsvis 320-350 elever (inklusive språkinträdning), vilket naturligtvis gör det svårt att erbjuda ett brett urval av utbildningsvägar.

Inom kommunen finns också Forsmarks skola med Östhammars kommun som huvudman. Inför läsåret 2019/20 har det inte varit möjligt att söka till Forsmarks skola. Vidare finns i kommunen en fristående gymnasieskola, Wilhelm Haglunds Gymnasium.

I bilaga 3 framgår antalet elever i gymnasieskolan fördelat på de olika programmen.

Samverkansavtal

Östhammars kommun har samverkansavtal med Uppsala respektive Tierps kommuner. Samverkansavtalen omfattar för Östhammars del ett antal program och/eller inriktningar som kommunen inte själv erbjuder. Syftet har varit att ge kommunens ungdomar ett så brett utbildningsutbud som möjligt.

Organisation av gymnasieskolan 2019/20

Barn- och utbildningsnämnden fattade i oktober 2018 ett inriktningsbeslut om gymnasieskolans organisation läsåret 2019/20. De nationella program och inriktningar som kommunen avser att erbjuda framgår av bilaga 1.

Hur många platser per inriktning som kommunen avser att erbjuda är ännu inte fastställt, men med tanke på det prognosticerade elevantalet kommer antalet platser i genomsnitt att ligga på 8-24 platser per program och inriktning.

Ekonomiska, organisatoriska och pedagogiska konsekvenser

Ett lågt elevantal, dels på grund av demografin, dels på grund av att många elever väljer skola i annan kommun, leder till att kostnaden per elev i den egna verksamheten är hög (inklusive lokalkostnader). Särskilt påtagligt blir detta vad gäller lokalkostnaden per elev. Redan i dag brottas kommunen – i likhet med många andra kommuner i Sverige – med en överkapacitet på lokaler inom skolverksamheten, en överkapacitet som är svår att anpassa

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

till rådande elevantal. Detta innebär också med nuvarande lagstiftning att kommunens kostnader för bidrag till fristående verksamhet ökar.

En ytterligare effekt av ett lågt elevantal som får såväl ekonomiska som pedagogiska konsekvenser är att undervisningsgrupperna blir alltför små för att kunna bedriva undervisningen effektivt. Det blir också svårare att rekrytera personal då det ofta inte är möjligt att erbjuda hela tjänster.

En nyetablering av fristående gymnasieskolor och/eller utbyggnad av befintlig fristående verksamhet kan naturligtvis leda till att fler elever får sitt förstahandsval tillgodosett. I vilken mån en ny fristående gymnasieskola skapar ytterligare överkapacitet eller leder till att fler elever får sitt förstahandsval tillgodosett är dock svårt att bedöma i varje enskilt fall.

Östhammars kommun berörs av ett flertal förfrågningar om gymnasiala friskolor där den enskilda fristående gymnasieskolan kan antas utgöra en marginell påverkan på det kommunala skolväsendet. Det finns dock redan i dag en överkapacitet i regionen, och sammantaget kan detta på sikt påverka kommunens förmåga att bedriva egen gymnasieverksamhet. För en kommun med Östhammars geografiska läge och storlek kan det innebära en kraftigt försämrad service för många av kommunens ungdomar, med långa restider och/eller att fler elever tvingas till inackordering.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Bilaga 1

Intagningsorganisation vid Bruksgymnasiet för läsåret 2019/20:

Nationella program - Högskoleförberedande		
<i>Program</i>	<i>Inriktning</i>	<i>Antal platser</i>
Ekonomiprogrammet	Ekonomi	32
Estetiska programmet	Bild och formgivning Musik Teater	24
Naturvetenskapsprogrammet	Naturvetenskap Naturvetenskap och samhälle	16
Samhällsvetenskapsprogrammet	Samhällsvetenskap Beteendevetenskap	32
Teknikprogrammet	Teknikvetenskap	16
Summa		120

Nationella program - Yrkesprogram		
<i>Program</i>	<i>Inriktning</i>	<i>Antal platser</i>
El- och energiprogrammet	Automation, Elteknik, Dator- och kommunikationsteknik.	16
Fordons- och transportprogrammet	Personbil	16
Handels- och administrationsprogrammet	Handel och service	24
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	Kök och servering	16
Vård- och omsorgsprogrammet	Inga nationella inriktningar	24
Summa		96

<i>Program</i>	<i>Inriktning</i>	<i>Antal platser</i>
Introduktionsprogrammen	Alla inriktningar	Efter behov

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Bilaga 2**Elevunderlag**

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Åldersgruppen 16år	217	222	244	247	240	233
Antal 9:or som slutar grsk och kan börja gymnasiet	217	215	226	237	238	223

Gymnasievalets första sökomgång till höstterminen 2019 visar att ungefär 46 procent av eleverna i Östhammars kommun sökt ett program på Bruksgymnasiet som sitt förstahandsval.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Bilaga 3

Antal elever i gymnasieskolan 2018

Antal elever på Bruksgymnasiet	Årskurs				
<i>Program</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4*</i>	<i>Total</i>
El- och energiprogrammet (EE)	12	13	15		40
Estetiska programmet (ES)	10	6	6	-	22
Fordons- och transportprogrammet (FT)	10	4	4	-	18
Ekonomiprogrammet	16	0	6	-	22
Handels- och administrationsprogrammet (HA)	9	7	10	-	26
Naturvetenskapsprogrammet (NA)	5	4	12	-	21
Restaurang- och livsmedelsprogrammet (RL)	2	9	0	-	11
Samhällsvetenskapsprogrammet (SA)	23	18	12	-	53
Vård- och omsorgsprogrammet (VO)	7	5	3	-	15
Individuellt alternativ	19	13	4	1	37
Preparandutbildning	5	1	-	-	6
Programinriktat individuellt val mot FT	3	-	-	-	3
Programinriktat individuellt val mot HA	1	-	-	-	1
Programinriktat individuellt val mot RL	1	1	-	-	2
Programinriktat individuellt val mot VO	2	1	2	-	5
Språkintröduktion	23	-	-	-	23
Yrkesintröduktion, mot FT	1	-	3	-	4
Yrkesintröduktion, mot HA	1	-	1	-	2
Yrkesintröduktion, mot RL	-	1	-	1	2
Yrkesintröduktion, mot VO	4	2	-	-	6
Summa	154	85	78	2	319

*Elever med "rester"

Antal elever på Forsmarks skola	Årskurs				
<i>Program</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>Total</i>
Naturvetenskapsprogrammet	-	7	6	-	13
Teknikprogrammet	-	10	10	-	20
Summa	0	17	16	0	33

Antal elever på Wilhelm Haglunds gymnasium	Årskurs				
<i>Program</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>Total</i>	
Industri	19	19	25	63	
Summa	19	19	25	63	

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Bilaga 4

Kontaktuppgifter till gymnasieantagningen i Uppsala

Information gällande antagning av gymnasieelever från Östhammars kommun sköts av gymnasieantagningen i Uppsala.

Kontaktuppgifter:

Uppsala kommun
Antagning gymnasieskola
753 75 Uppsala

Telefon: 018-727 20 50, vardag 09.30-11.30

[E-post: antagning.gymnasieskola@uppsala.se](mailto:antagning.gymnasieskola@uppsala.se)

www.uppsala.se/skola-och-forskola/gymnasieskola/sok-till-gymnasieskola/

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Skolinspektionen
Enheten för tillståndsprövning
Box 23069
104 35 Stockholm

Ansökan från Folkuniversitetet Stiftelsen Kursverksamheten vid Uppsala universitet om godkännande som huvudman för utökning av en befintlig fristående gymnasieskola i Uppsala kommun

Ert dnr: 5.1-SI 2019:627

Yttrande

Folkuniversitetet Stiftelsen Kursverksamheten vid Uppsala universitet har hos Skolinspektionen ansökt om godkännande som huvudman för en utökning av en befintlig fristående gymnasieskola vid Internationella Gymnasiet i Uppsala kommun fr.o.m. läsåret 2020/2021.

Yttrandet avser nedanstående utbildningar:

Nationellt program

Ekonomiprogrammet – Ekonomi

Samhällsvetenskapsprogrammet – Beteendevetenskap

Sammanfattande bedömning

Vi bedömer att ovanstående program är tillgodosett av Bruksgymnasiet i Östhammars kommun samt att den redan i stor omfattning erbjuds i regionen.

Östhammars kommun berörs av ett flertal förfrågningar om fristående gymnasieskolor där den enskilda skolan kan antas utgöra en marginell påverkan för det kommunala skolväsendet. Utbudet av gymnasieprogram i regionen är dock stort, och sammantaget kan den överetablering av fristående skolor som nu finns i närområdet påverka kommunens förmåga att bedriva gymnasieskola i egen regi framöver.

Därför vill vi uppmana Skolinspektionen att vid prövning av ansökningarna göra en samlad bedömning av utbudet i regionen.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Elevunderlag i kommunen de kommande åren

Antalet elever som slutar årskurs 9 i Östhammars kommun ligger relativt stabilt och varierar mellan knappt 220 till knappt 240 elever (bilaga 2). Östhammars kommun har tidigare haft ett elevantal på 325-350 elever per årskull.

Mot bakgrund av att ungefär 46 procent av eleverna folkbokförda i kommunen preliminärt sökt till den egna gymnasieskolan innebär detta att det totala elevantalet vid Bruksgymnasiet kommer att uppgå till uppskattningsvis 320-350 elever (inklusive språkinträdning), vilket naturligtvis gör det svårt att erbjuda ett brett urval av utbildningsvägar.

Inom kommunen finns också Forsmarks skola med Östhammars kommun som huvudman. Inför läsåret 2019/20 har det inte varit möjligt att söka till Forsmarks skola. Vidare finns i kommunen en fristående gymnasieskola, Wilhelm Haglunds Gymnasium.

I bilaga 3 framgår antalet elever i gymnasieskolan fördelat på de olika programmen.

Samverkansavtal

Östhammars kommun har samverkansavtal med Uppsala respektive Tierps kommuner. Samverkansavtalen omfattar för Östhammars del ett antal program och/eller inriktningar som kommunen inte själv erbjuder. Syftet har varit att ge kommunens ungdomar ett så brett utbildningsutbud som möjligt.

Organisation av gymnasieskolan 2019/20

Barn- och utbildningsnämnden fattade i oktober 2018 ett inriktningsbeslut om gymnasieskolans organisation läsåret 2019/20. De nationella program och inriktningar som kommunen avser att erbjuda framgår av bilaga 1.

Hur många platser per inriktning som kommunen avser att erbjuda är ännu inte fastställt, men med tanke på det prognosticerade elevantalet kommer antalet platser i genomsnitt att ligga på 8-24 platser per program och inriktning.

Ekonomiska, organisatoriska och pedagogiska konsekvenser

Ett lågt elevantal, dels på grund av demografin, dels på grund av att många elever väljer skola i annan kommun, leder till att kostnaden per elev i den egna verksamheten är hög (inklusive lokalkostnader). Särskilt påtagligt blir detta vad gäller lokalkostnaden per elev. Redan i dag brottas kommunen – i likhet med många andra kommuner i Sverige – med en överkapacitet på lokaler inom skolverksamheten, en överkapacitet som är svår att anpassa

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

till rådande elevantal. Detta innebär också med nuvarande lagstiftning att kommunens kostnader för bidrag till fristående verksamhet ökar.

En ytterligare effekt av ett lågt elevantal som får såväl ekonomiska som pedagogiska konsekvenser är att undervisningsgrupperna blir alltför små för att kunna bedriva undervisningen effektivt. Det blir också svårare att rekrytera personal då det ofta inte är möjligt att erbjuda hela tjänster.

En nyetablering av fristående gymnasieskolor och/eller utbyggnad av befintlig fristående verksamhet kan naturligtvis leda till att fler elever får sitt förstahandsval tillgodosett. I vilken mån en ny fristående gymnasieskola skapar ytterligare överkapacitet eller leder till att fler elever får sitt förstahandsval tillgodosett är dock svårt att bedöma i varje enskilt fall.

Östhammars kommun berörs av ett flertal förfrågningar om gymnasiala friskolor där den enskilda fristående gymnasieskolan kan antas utgöra en marginell påverkan på det kommunala skolväsendet. Det finns dock redan i dag en överkapacitet i regionen, och sammantaget kan detta på sikt påverka kommunens förmåga att bedriva egen gymnasieverksamhet. För en kommun med Östhammars geografiska läge och storlek kan det innebära en kraftigt försämrad service för många av kommunens ungdomar, med långa restider och/eller att fler elever tvingas till inackordering.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Bilaga 1

Intagningsorganisation vid Bruksgymnasiet för läsåret 2019/20:

Nationella program - Högskoleförberedande		
<i>Program</i>	<i>Inriktning</i>	<i>Antal platser</i>
Ekonomiprogrammet	Ekonomi	32
Estetiska programmet	Bild och formgivning Musik Teater	24
Naturvetenskapsprogrammet	Naturvetenskap Naturvetenskap och samhälle	16
Samhällsvetenskapsprogrammet	Samhällsvetenskap Beteendevetenskap	32
Teknikprogrammet	Teknikvetenskap	16
Summa		120

Nationella program - Yrkesprogram		
<i>Program</i>	<i>Inriktning</i>	<i>Antal platser</i>
El- och energiprogrammet	Automation, Elteknik, Dator- och kommunikationsteknik.	16
Fordons- och transportprogrammet	Personbil	16
Handels- och administrationsprogrammet	Handel och service	24
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	Kök och servering	16
Vård- och omsorgsprogrammet	Inga nationella inriktningar	24
Summa		96

<i>Program</i>	<i>Inriktning</i>	<i>Antal platser</i>
Introduktionsprogrammen	Alla inriktningar	Efter behov

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Bilaga 2

Elevunderlag

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Åldersgruppen 16år	217	222	244	247	240	233
Antal 9:or som slutar grsk och kan börja gymnasiet	217	215	226	237	238	223

Gymnasievalets första sökomgång till höstterminen 2019 visar att ungefär 46 procent av eleverna i Östhammars kommun sökt ett program på Bruksgymnasiet som sitt förstahandsval.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Bilaga 3

Antal elever i gymnasieskolan 2018

Antal elever på Bruksgymnasiet	Årskurs				
Program	1	2	3	4*	Total
El- och energiprogrammet (EE)	12	13	15		40
Estetiska programmet (ES)	10	6	6	-	22
Fordons- och transportprogrammet (FT)	10	4	4	-	18
Ekonomiprogrammet	16	0	6	-	22
Handels- och administrationsprogrammet (HA)	9	7	10	-	26
Naturvetenskapsprogrammet (NA)	5	4	12	-	21
Restaurang- och livsmedelsprogrammet (RL)	2	9	0	-	11
Samhällsvetenskapsprogrammet (SA)	23	18	12	-	53
Vård- och omsorgsprogrammet (VO)	7	5	3	-	15
Individuellt alternativ	19	13	4	1	37
Preparandutbildning	5	1	-	-	6
Programinriktat individuellt val mot FT	3	-	-	-	3
Programinriktat individuellt val mot HA	1	-	-	-	1
Programinriktat individuellt val mot RL	1	1	-	-	2
Programinriktat individuellt val mot VO	2	1	2	-	5
Språkintröduktion	23	-	-	-	23
Yrkesintröduktion, mot FT	1	-	3	-	4
Yrkesintröduktion, mot HA	1	-	1	-	2
Yrkesintröduktion, mot RL	-	1	-	1	2
Yrkesintröduktion, mot VO	4	2	-	-	6
Summa	154	85	78	2	319

*Elever med "rester"

Antal elever på Forsmarks skola	Årskurs				
Program	1	2	3	4	Total
Naturvetenskapsprogrammet	-	7	6	-	13
Teknikprogrammet	-	10	10	-	20
Summa	0	17	16	0	33

Antal elever på Wilhelm Haglunds gymnasium	Årskurs				
Program	1	2	3	Total	
Industri	19	19	25	63	
Summa	19	19	25	63	

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Bilaga 4

Kontaktuppgifter till gymnasieantagningen i Uppsala

Information gällande antagning av gymnasieelever från Östhammars kommun sköts av gymnasieantagningen i Uppsala.

Kontaktuppgifter:

Uppsala kommun
Antagning gymnasieskola
753 75 Uppsala

Telefon: 018-727 20 50, vardag 09.30-11.30

[E-post: antagning.gymnasieskola@uppsala.se](mailto:antagning.gymnasieskola@uppsala.se)

www.uppsala.se/skola-och-forskola/gymnasieskola/sok-till-gymnasieskola/

Barn- och utbildningsförvaltningen
Sara Ersund

Ansökan från Allmogekulturen i Västerås AB (kommer att namnändras till Forsmarks skola AB) om godkännande som huvudman för en nyetablering av en fristående gymnasieskola i Östhammars kommun

Ert dnr: 5.1-SI 2019:848

Yttrande

Allmogekulturen i Västerås AB (kommer att namnändras till Forsmarks skola AB) har hos Skolinspektionen ansökt om godkännande som huvudman för en nyetablering av en fristående gymnasieskola i Östhammars kommun från och med läsåret 2020/21.

Yttrandet avser nedanstående utbildningar:

Nationellt program

Naturvetenskapsprogrammet - Naturvetenskap

Naturvetenskapsprogrammet – Naturvetenskap och samhälle

Teknikprogrammet - Teknikvetenskap

Sammanfattande bedömning

Vi bedömer att Naturvetenskapsprogrammet är tillgodosett av Bruksgymnasiet i Östhammars kommun samt att Teknikprogrammet redan i stor omfattning erbjuds i regionen.

Utbudet av gymnasieprogram i regionen är stort och sammantaget kan den överetablering av fristående skolor som nu finns i närområdet påverka kommunens förmåga att bedriva gymnasieskola i egen regi framöver.

Därför vill vi uppmana Skolinspektionen att vid prövning av ansökningen göra en samlad bedömning av utbudet i regionen.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Sara Ersund

Elevunderlag i kommunen de kommande åren

Antalet elever som slutar årskurs 9 i Östhammars kommun ligger relativt stabilt och varierar mellan knappt 220 till knappt 240 elever (bilaga 2). Östhammars kommun har tidigare haft ett elevantal på 325-350 elever per årskull.

Mot bakgrund av att ungefär 46 procent av eleverna folkbokförda i kommunen preliminärt sökt till den egna gymnasieskolan innebär detta att det totala elevantalet vid Bruksgymnasiet kommer att uppgå till uppskattningsvis 320-350 elever (inklusive språkinträdning), vilket naturligtvis gör det svårt att erbjuda ett brett urval av utbildningsvägar.

Inom kommunen finns också Forsmarks skola med Östhammars kommun som huvudman. Inför läsåret 2019/20 har det inte varit möjligt att söka till Forsmarks skola. Vidare finns i kommunen en fristående gymnasieskola, Wilhelm Haglunds Gymnasium.

I bilaga 3 framgår antalet elever i gymnasieskolan fördelat på de olika programmen.

Samverkansavtal

Östhammars kommun har samverkansavtal med Uppsala respektive Tierps kommuner. Syftet har varit att ge kommunens ungdomar ett så brett utbildningsutbud som möjligt.

Organisation av gymnasieskolan 2019/20

Barn- och utbildningsnämnden fattade i oktober 2018 ett inriktningsbeslut om gymnasieskolans organisation läsåret 2019/20. De nationella program och inriktningar som kommunen avser att erbjuda framgår av bilaga 1.

Hur många platser per inriktning som kommunen avser att erbjuda är ännu inte fastställt, men med tanke på det prognosticerade elevantalet kommer antalet platser i genomsnitt att ligga på 8-24 platser per program och inriktning.

Ekonomiska, organisatoriska och pedagogiska konsekvenser

Ett lågt elevantal, dels på grund av demografin, dels på grund av att många elever väljer skola i annan kommun, leder till att kostnaden per elev i den egna verksamheten är hög (inklusive lokalkostnader). Särskilt påtagligt blir detta vad gäller lokalkostnaden per elev. Redan i dag brottas kommunen – i likhet med många andra kommuner i Sverige – med en överkapacitet på lokaler inom skolverksamheten, en överkapacitet som är svår att anpassa till rådande elevantal. Detta innebär också med nuvarande lagstiftning att kommunens kostnader för bidrag till fristående verksamhet ökar.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Sara Ersund

En ytterligare effekt av ett lågt elevantal som får såväl ekonomiska som pedagogiska konsekvenser är att undervisningsgrupperna blir alltför små för att kunna bedriva undervisningen effektivt. Det blir också svårare att rekrytera personal då det ofta inte är möjligt att erbjuda hela tjänster.

En nyetablering av fristående gymnasieskolor och/eller utbyggnad av befintlig fristående verksamhet kan naturligtvis leda till att fler elever får sitt förstahandsval tillgodosett. I vilken mån en ny fristående gymnasieskola skapar ytterligare överkapacitet eller leder till att fler elever får sitt förstahandsval tillgodosett är dock svårt att bedöma i varje enskilt fall.

Östhammars kommun berörs av ett flertal förfrågningar om gymnasiala friskolor där den enskilda fristående gymnasieskolan kan antas utgöra en marginell påverkan på det kommunala skolväsendet. Det finns dock redan i dag en överkapacitet i regionen, och sammantaget kan detta på sikt påverka kommunens förmåga att bedriva egen gymnasieverksamhet. För en kommun med Östhammars geografiska läge och storlek kan det innebära en kraftigt försämrad service för många av kommunens ungdomar, med långa restider och/eller att fler elever tvingas till inackordering.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Sara Ersund

Bilaga 1

Intagningsorganisation vid Bruksgymnasiet för läsåret 2019/20:

Nationella program - Högskoleförberedande		
<i>Program</i>	<i>Inriktning</i>	<i>Antal platser</i>
Ekonomiprogrammet	Ekonomi	32
Estetiska programmet	Bild och formgivning Musik Teater	24
Naturvetenskapsprogrammet	Naturvetenskap Naturvetenskap och samhälle	16
Samhällsvetenskapsprogrammet	Samhällsvetenskap Beteendevetenskap	32
Teknikprogrammet	Teknikvetenskap	16
Summa		120

Nationella program - Yrkesprogram		
<i>Program</i>	<i>Inriktning</i>	<i>Antal platser</i>
El- och energiprogrammet	Automation, Elteknik, Dator- och kommunikationsteknik.	16
Fordons- och transportprogrammet	Personbil	16
Handels- och administrationsprogrammet	Handel och service	24
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	Kök och servering	16
Vård- och omsorgsprogrammet	Inga nationella inriktningar	24
Summa		96

<i>Program</i>	<i>Inriktning</i>	<i>Antal platser</i>
Introduktionsprogrammen	Alla inriktningar	Efter behov

Barn- och utbildningsförvaltningen
Sara Ersund

Bilaga 2**Elevunderlag**

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Åldersgruppen 16år	217	222	244	247	240	233
Antal 9:or som slutar grsk och kan börja gymnasiet	217	215	226	237	238	223

Gymnasievalets första sökomgång till höstterminen 2019 visar att ungefär 46 procent av eleverna i Östhammars kommun sökt ett program på Bruksgymnasiet som sitt förstahandsval.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Sara Ersund

Bilaga 3

Antal elever i gymnasieskolan 2018

Antal elever på Bruksgymnasiet	Årskurs				
<i>Program</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4*</i>	<i>Total</i>
El- och energiprogrammet (EE)	12	13	15		40
Estetiska programmet (ES)	10	6	6	-	22
Fordons- och transportprogrammet (FT)	10	4	4	-	18
Ekonomiprogrammet	16	0	6	-	22
Handels- och administrationsprogrammet (HA)	9	7	10	-	26
Naturvetenskapsprogrammet (NA)	5	4	12	-	21
Restaurang- och livsmedelsprogrammet (RL)	2	9	0	-	11
Samhällsvetenskapsprogrammet (SA)	23	18	12	-	53
Vård- och omsorgsprogrammet (VO)	7	5	3	-	15
Individuellt alternativ	19	13	4	1	37
Preparandutbildning	5	1	-	-	6
Programinriktat individuellt val mot FT	3	-	-	-	3
Programinriktat individuellt val mot HA	1	-	-	-	1
Programinriktat individuellt val mot RL	1	1	-	-	2
Programinriktat individuellt val mot VO	2	1	2	-	5
Språkinträdning	23	-	-	-	23
Yrkesinträdning, mot FT	1	-	3	-	4
Yrkesinträdning, mot HA	1	-	1	-	2
Yrkesinträdning, mot RL	-	1	-	1	2
Yrkesinträdning, mot VO	4	2	-	-	6
Summa	154	85	78	2	319

*Elever med "rester"

Antal elever på Forsmarks skola	Årskurs				
<i>Program</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>Total</i>
Naturvetenskapsprogrammet	-	7	6	-	13
Teknikprogrammet	-	10	10	-	20
Summa	0	17	16	0	33

Antal elever på Wilhelm Haglunds gymnasium	Årskurs				
<i>Program</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>Total</i>	
Industri	19	19	25	63	
Summa	19	19	25	63	

Barn- och utbildningsförvaltningen
Sara Ersund

Bilaga 4

Kontaktuppgifter till gymnasieantagningen i Uppsala

Information gällande antagning av gymnasieelever från Östhammars kommun sköts av gymnasieantagningen i Uppsala.

Kontaktuppgifter:

Uppsala kommun
Antagning gymnasieskola
753 75 Uppsala

Telefon: 018-727 20 50, vardag 09.30-11.30

[E-post: antagning.gymnasieskola@uppsala.se](mailto:antagning.gymnasieskola@uppsala.se)

www.uppsala.se/skola-och-forskola/gymnasieskola/sok-till-gymnasieskola/

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Skolinspektionen
Enheten för tillståndsprövning
Box 23069
104 35 Stockholm

Ansökan från Hvilan Utbildning AB om godkännande som huvudman för en nyetablering av en fristående gymnasieskola i Uppsala kommun

Ert dnr: 32-2018:11944

Yttrande

Hvilan Utbildning AB har hos Skolinspektionen ansökt om godkännande som huvudman för en nyetablering av en fristående gymnasieskola vid Hvilan Gymnasium Uppsala i Uppsala kommun fr.o.m. läsåret 2020/2021.

Yttrandet avser nedanstående utbildningar:

Nationellt program

Ekonomiprogrammet – Ekonomi

Naturvetenskapsprogrammet – Naturvetenskap

Samhällsvetenskapsprogrammet – Beteendevetenskap

Samhällsvetenskapsprogrammet – Samhällsvetenskap

Sammanfattande bedömning

Vi bedömer att ovanstående program är tillgodosett av Bruksgymnasiet i Östhammars kommun samt att den redan i stor omfattning erbjuds i regionen.

Östhammars kommun berörs av ett flertal förfrågningar om fristående gymnasieskolor där den enskilda skolan kan antas utgöra en marginell påverkan för det kommunala skolväsendet. Utbudet av gymnasieprogram i regionen är dock stort, och sammantaget kan den överetablering av fristående skolor som nu finns i närområdet påverka kommunens förmåga att bedriva gymnasieskola i egen regi framöver.

Därför vill vi uppmana Skolinspektionen att vid prövning av ansökningarna göra en samlad bedömning av utbudet i regionen.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Elevunderlag i kommunen de kommande åren

Antalet elever som slutar årskurs 9 i Östhammars kommun ligger relativt stabilt och varierar mellan knappt 220 till knappt 240 elever (bilaga 2). Östhammars kommun har tidigare haft ett elevantal på 325-350 elever per årskull.

Mot bakgrund av att ungefär 46 procent av eleverna folkbokförda i kommunen preliminärt sökt till den egna gymnasieskolan innebär detta att det totala elevantalet vid Bruksgymnasiet kommer att uppgå till uppskattningsvis 320-350 elever (inklusive språkinträdning), vilket naturligtvis gör det svårt att erbjuda ett brett urval av utbildningsvägar.

Inom kommunen finns också Forsmarks skola med Östhammars kommun som huvudman. Inför läsåret 2019/20 har det inte varit möjligt att söka till Forsmarks skola. Vidare finns i kommunen en fristående gymnasieskola, Wilhelm Haglunds Gymnasium.

I bilaga 3 framgår antalet elever i gymnasieskolan fördelat på de olika programmen.

Samverkansavtal

Östhammars kommun har samverkansavtal med Uppsala respektive Tierps kommuner. Samverkansavtalen omfattar för Östhammars del ett antal program och/eller inriktningar som kommunen inte själv erbjuder. Syftet har varit att ge kommunens ungdomar ett så brett utbildningsutbud som möjligt.

Organisation av gymnasieskolan 2019/20

Barn- och utbildningsnämnden fattade i oktober 2018 ett inriktningsbeslut om gymnasieskolans organisation läsåret 2019/20. De nationella program och inriktningar som kommunen avser att erbjuda framgår av bilaga 1.

Hur många platser per inriktning som kommunen avser att erbjuda är ännu inte fastställt, men med tanke på det prognosticerade elevantalet kommer antalet platser i genomsnitt att ligga på 8-24 platser per program och inriktning.

Ekonomiska, organisatoriska och pedagogiska konsekvenser

Ett lågt elevantal, dels på grund av demografin, dels på grund av att många elever väljer skola i annan kommun, leder till att kostnaden per elev i den egna verksamheten är hög (inklusive lokalkostnader). Särskilt påtagligt blir detta vad gäller lokalkostnaden per elev. Redan i dag brottas kommunen – i likhet med många andra kommuner i Sverige – med en överkapacitet på lokaler inom skolverksamheten, en överkapacitet som är svår att anpassa

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

till rådande elevantal. Detta innebär också med nuvarande lagstiftning att kommunens kostnader för bidrag till fristående verksamhet ökar.

En ytterligare effekt av ett lågt elevantal som får såväl ekonomiska som pedagogiska konsekvenser är att undervisningsgrupperna blir alltför små för att kunna bedriva undervisningen effektivt. Det blir också svårare att rekrytera personal då det ofta inte är möjligt att erbjuda hela tjänster.

En nyetablering av fristående gymnasieskolor och/eller utbyggnad av befintlig fristående verksamhet kan naturligtvis leda till att fler elever får sitt förstahandsval tillgodosett. I vilken mån en ny fristående gymnasieskola skapar ytterligare överkapacitet eller leder till att fler elever får sitt förstahandsval tillgodosett är dock svårt att bedöma i varje enskilt fall.

Östhammars kommun berörs av ett flertal förfrågningar om gymnasiala friskolor där den enskilda fristående gymnasieskolan kan antas utgöra en marginell påverkan på det kommunala skolväsendet. Det finns dock redan i dag en överkapacitet i regionen, och sammantaget kan detta på sikt påverka kommunens förmåga att bedriva egen gymnasieverksamhet. För en kommun med Östhammars geografiska läge och storlek kan det innebära en kraftigt försämrad service för många av kommunens ungdomar, med långa restider och/eller att fler elever tvingas till inackordering.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Bilaga 1

Intagningsorganisation vid Bruksgymnasiet för läsåret 2019/20:

Nationella program - Högskoleförberedande		
<i>Program</i>	<i>Inriktning</i>	<i>Antal platser</i>
Ekonomiprogrammet	Ekonomi	32
Estetiska programmet	Bild och formgivning Musik Teater	24
Naturvetenskapsprogrammet	Naturvetenskap Naturvetenskap och samhälle	16
Samhällsvetenskapsprogrammet	Samhällsvetenskap Beteendevetenskap	32
Teknikprogrammet	Teknikvetenskap	16
Summa		120

Nationella program - Yrkesprogram		
<i>Program</i>	<i>Inriktning</i>	<i>Antal platser</i>
El- och energiprogrammet	Automation, Elteknik, Dator- och kommunikationsteknik.	16
Fordons- och transportprogrammet	Personbil	16
Handels- och administrationsprogrammet	Handel och service	24
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	Kök och servering	16
Vård- och omsorgsprogrammet	Inga nationella inriktningar	24
Summa		96

<i>Program</i>	<i>Inriktning</i>	<i>Antal platser</i>
Introduktionsprogrammen	Alla inriktningar	Efter behov

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Bilaga 2

Elevunderlag

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Åldersgruppen 16år	217	222	244	247	240	233
Antal 9:or som slutar grsk och kan börja gymnasiet	217	215	226	237	238	223

Gymnasievalets första sökomgång till höstterminen 2019 visar att ungefär 46 procent av eleverna i Östhammars kommun sökt ett program på Bruksgymnasiet som sitt förstahandsval.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Bilaga 3

Antal elever i gymnasieskolan 2018

Antal elever på Bruksgymnasiet	Årskurs				
Program	1	2	3	4*	Total
El- och energiprogrammet (EE)	12	13	15		40
Estetiska programmet (ES)	10	6	6	-	22
Fordons- och transportprogrammet (FT)	10	4	4	-	18
Ekonomiprogrammet	16	0	6	-	22
Handels- och administrationsprogrammet (HA)	9	7	10	-	26
Naturvetenskapsprogrammet (NA)	5	4	12	-	21
Restaurang- och livsmedelsprogrammet (RL)	2	9	0	-	11
Samhällsvetenskapsprogrammet (SA)	23	18	12	-	53
Vård- och omsorgsprogrammet (VO)	7	5	3	-	15
Individuellt alternativ	19	13	4	1	37
Preparandutbildning	5	1	-	-	6
Programinriktat individuellt val mot FT	3	-	-	-	3
Programinriktat individuellt val mot HA	1	-	-	-	1
Programinriktat individuellt val mot RL	1	1	-	-	2
Programinriktat individuellt val mot VO	2	1	2	-	5
Språkintröduktion	23	-	-	-	23
Yrkesintröduktion, mot FT	1	-	3	-	4
Yrkesintröduktion, mot HA	1	-	1	-	2
Yrkesintröduktion, mot RL	-	1	-	1	2
Yrkesintröduktion, mot VO	4	2	-	-	6
Summa	154	85	78	2	319

*Elever med "rester"

Antal elever på Forsmarks skola	Årskurs				
Program	1	2	3	4	Total
Naturvetenskapsprogrammet	-	7	6	-	13
Teknikprogrammet	-	10	10	-	20
Summa	0	17	16	0	33

Antal elever på Wilhelm Haglunds gymnasium	Årskurs				
Program	1	2	3	Total	
Industri	19	19	25	63	
Summa	19	19	25	63	

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Bilaga 4

Kontaktuppgifter till gymnasieantagningen i Uppsala

Information gällande antagning av gymnasieelever från Östhammars kommun sköts av gymnasieantagningen i Uppsala.

Kontaktuppgifter:

Uppsala kommun
Antagning gymnasieskola
753 75 Uppsala

Telefon: 018-727 20 50, vardag 09.30-11.30

[E-post: antagning.gymnasieskola@uppsala.se](mailto:antagning.gymnasieskola@uppsala.se)

www.uppsala.se/skola-och-forskola/gymnasieskola/sok-till-gymnasieskola/

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Skolinspektionen
Enheten för tillståndsprövning
Box 23069
104 35 Stockholm

**Ansökan från Lärande i Sverige AB om godkännande som huvudman för utökning
av en befintlig fristående gymnasieskola i Uppsala kommun**

Ert dnr: 5.1-SI 2019:816

Yttrande

Lärande i Sverige AB har hos Skolinspektionen ansökt om godkännande som huvudman för en utökning av en befintlig fristående gymnasieskola vid Realgymnasiet i Uppsala i Uppsala kommun fr.o.m. läsåret 2020/2021.

Yttrandet avser nedanstående utbildningar:

Nationellt program

Restaurang- och livsmedelsprogrammet – Kök och servering

Sammanfattande bedömning

Vi bedömer att ovanstående program är tillgodosett av Bruksgymnasiet i Östhammars kommun samt att den redan i stor omfattning erbjuds i regionen.

Östhammars kommun berörs av ett flertal förfrågningar om fristående gymnasieskolor där den enskilda skolan kan antas utgöra en marginell påverkan för det kommunala skolväsendet. Utbudet av gymnasieprogram i regionen är dock stort, och sammantaget kan den överetablering av fristående skolor som nu finns i närområdet påverka kommunens förmåga att bedriva gymnasieskola i egen regi framöver.

Därför vill vi uppmana Skolinspektionen att vid prövning av ansökningarna göra en samlad bedömning av utbudet i regionen.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Elevunderlag i kommunen de kommande åren

Antalet elever som slutar årskurs 9 i Östhammars kommun ligger relativt stabilt och varierar mellan knappt 220 till knappt 240 elever (bilaga 2). Östhammars kommun har tidigare haft ett elevantal på 325-350 elever per årskull.

Mot bakgrund av att ungefär 46 procent av eleverna folkbokförda i kommunen preliminärt sökt till den egna gymnasieskolan innebär detta att det totala elevantalet vid Bruksgymnasiet kommer att uppgå till uppskattningsvis 320-350 elever (inklusive språkinträdning), vilket naturligtvis gör det svårt att erbjuda ett brett urval av utbildningsvägar.

Inom kommunen finns också Forsmarks skola med Östhammars kommun som huvudman. Inför läsåret 2019/20 har det inte varit möjligt att söka till Forsmarks skola. Vidare finns i kommunen en fristående gymnasieskola, Wilhelm Haglunds Gymnasium.

I bilaga 3 framgår antalet elever i gymnasieskolan fördelat på de olika programmen.

Samverkansavtal

Östhammars kommun har samverkansavtal med Uppsala respektive Tierps kommuner. Samverkansavtalen omfattar för Östhammars del ett antal program och/eller inriktningar som kommunen inte själv erbjuder. Syftet har varit att ge kommunens ungdomar ett så brett utbildningsutbud som möjligt.

Organisation av gymnasieskolan 2019/20

Barn- och utbildningsnämnden fattade i oktober 2018 ett inriktningsbeslut om gymnasieskolans organisation läsåret 2019/20. De nationella program och inriktningar som kommunen avser att erbjuda framgår av bilaga 1.

Hur många platser per inriktning som kommunen avser att erbjuda är ännu inte fastställt, men med tanke på det prognosticerade elevantalet kommer antalet platser i genomsnitt att ligga på 8-24 platser per program och inriktning.

Ekonomiska, organisatoriska och pedagogiska konsekvenser

Ett lågt elevantal, dels på grund av demografin, dels på grund av att många elever väljer skola i annan kommun, leder till att kostnaden per elev i den egna verksamheten är hög (inklusive lokalkostnader). Särskilt påtagligt blir detta vad gäller lokalkostnaden per elev. Redan i dag brottas kommunen – i likhet med många andra kommuner i Sverige – med en överkapacitet på lokaler inom skolverksamheten, en överkapacitet som är svår att anpassa

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

till rådande elevantal. Detta innebär också med nuvarande lagstiftning att kommunens kostnader för bidrag till fristående verksamhet ökar.

En ytterligare effekt av ett lågt elevantal som får såväl ekonomiska som pedagogiska konsekvenser är att undervisningsgrupperna blir alltför små för att kunna bedriva undervisningen effektivt. Det blir också svårare att rekrytera personal då det ofta inte är möjligt att erbjuda hela tjänster.

En nyetablering av fristående gymnasieskolor och/eller utbyggnad av befintlig fristående verksamhet kan naturligtvis leda till att fler elever får sitt förstahandsval tillgodosett. I vilken mån en ny fristående gymnasieskola skapar ytterligare överkapacitet eller leder till att fler elever får sitt förstahandsval tillgodosett är dock svårt att bedöma i varje enskilt fall.

Östhammars kommun berörs av ett flertal förfrågningar om gymnasiala friskolor där den enskilda fristående gymnasieskolan kan antas utgöra en marginell påverkan på det kommunala skolväsendet. Det finns dock redan i dag en överkapacitet i regionen, och sammantaget kan detta på sikt påverka kommunens förmåga att bedriva egen gymnasieverksamhet. För en kommun med Östhammars geografiska läge och storlek kan det innebära en kraftigt försämrad service för många av kommunens ungdomar, med långa restider och/eller att fler elever tvingas till inackordering.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Bilaga 1

Intagningsorganisation vid Bruksgymnasiet för läsåret 2019/20:

Nationella program - Högskoleförberedande		
<i>Program</i>	<i>Inriktning</i>	<i>Antal platser</i>
Ekonomiprogrammet	Ekonomi	32
Estetiska programmet	Bild och formgivning Musik Teater	24
Naturvetenskapsprogrammet	Naturvetenskap Naturvetenskap och samhälle	16
Samhällsvetenskapsprogrammet	Samhällsvetenskap Beteendevetenskap	32
Teknikprogrammet	Teknikvetenskap	16
Summa		120

Nationella program - Yrkesprogram		
<i>Program</i>	<i>Inriktning</i>	<i>Antal platser</i>
El- och energiprogrammet	Automation, Elteknik, Dator- och kommunikationsteknik.	16
Fordons- och transportprogrammet	Personbil	16
Handels- och administrationsprogrammet	Handel och service	24
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	Kök och servering	16
Vård- och omsorgsprogrammet	Inga nationella inriktningar	24
Summa		96

<i>Program</i>	<i>Inriktning</i>	<i>Antal platser</i>
Introduktionsprogrammen	Alla inriktningar	Efter behov

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Bilaga 2

Elevunderlag

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Åldersgruppen 16år	217	222	244	247	240	233
Antal 9:or som slutar grsk och kan börja gymnasiet	217	215	226	237	238	223

Gymnasievalets första sökomgång till höstterminen 2019 visar att ungefär 46 procent av eleverna i Östhammars kommun sökt ett program på Bruksgymnasiet som sitt förstahandsval.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Bilaga 3

Antal elever i gymnasieskolan 2018

Antal elever på Bruksgymnasiet	Årskurs				
<i>Program</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4*</i>	<i>Total</i>
El- och energiprogrammet (EE)	12	13	15		40
Estetiska programmet (ES)	10	6	6	-	22
Fordons- och transportprogrammet (FT)	10	4	4	-	18
Ekonomiprogrammet	16	0	6	-	22
Handels- och administrationsprogrammet (HA)	9	7	10	-	26
Naturvetenskapsprogrammet (NA)	5	4	12	-	21
Restaurang- och livsmedelsprogrammet (RL)	2	9	0	-	11
Samhällsvetenskapsprogrammet (SA)	23	18	12	-	53
Vård- och omsorgsprogrammet (VO)	7	5	3	-	15
Individuellt alternativ	19	13	4	1	37
Preparandutbildning	5	1	-	-	6
Programinriktat individuellt val mot FT	3	-	-	-	3
Programinriktat individuellt val mot HA	1	-	-	-	1
Programinriktat individuellt val mot RL	1	1	-	-	2
Programinriktat individuellt val mot VO	2	1	2	-	5
Språkintröduktion	23	-	-	-	23
Yrkesintröduktion, mot FT	1	-	3	-	4
Yrkesintröduktion, mot HA	1	-	1	-	2
Yrkesintröduktion, mot RL	-	1	-	1	2
Yrkesintröduktion, mot VO	4	2	-	-	6
Summa	154	85	78	2	319

*Elever med "rester"

Antal elever på Forsmarks skola	Årskurs				
<i>Program</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>Total</i>
Naturvetenskapsprogrammet	-	7	6	-	13
Teknikprogrammet	-	10	10	-	20
Summa	0	17	16	0	33

Antal elever på Wilhelm Haglunds gymnasium	Årskurs				
<i>Program</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>Total</i>	
Industri	19	19	25	63	
Summa	19	19	25	63	

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Bilaga 4

Kontaktuppgifter till gymnasieantagningen i Uppsala

Information gällande antagning av gymnasieelever från Östhammars kommun sköts av gymnasieantagningen i Uppsala.

Kontaktuppgifter:

Uppsala kommun
Antagning gymnasieskola
753 75 Uppsala

Telefon: 018-727 20 50, vardag 09.30-11.30

[E-post: antagning.gymnasieskola@uppsala.se](mailto:antagning.gymnasieskola@uppsala.se)

www.uppsala.se/skola-och-forskola/gymnasieskola/sok-till-gymnasieskola/

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Skolinspektionen
Enheten för tillståndsprövning
Box 23069
104 35 Stockholm

Ansökan från Nordens Teknikerinstitut AB om godkännande som huvudman för en nyetablering av en fristående gymnasieskola i Uppsala kommun

Ert dnr: 5.1-SI 2019:925

Yttrande

Nordens Teknikerinstitut AB har hos Skolinspektionen ansökt om godkännande som huvudman för en nyetablering av en fristående gymnasieskola vid NTI Gymnasiet Uppsala i Uppsala kommun fr.o.m. läsåret 2020/2021.

Yttrandet avser nedanstående utbildningar:

Nationellt program

El- och energiprogrammet – Dator- och kommunikationsteknik
Estetiska programmet - Musik
Naturvetenskapsprogrammet – Naturvetenskap

Sammanfattande bedömning

Vi bedömer att ovanstående program är tillgodosett av Bruksgymnasiet i Östhammars kommun samt att den redan i stor omfattning erbjuds i regionen.

Östhammars kommun berörs av ett flertal förfrågningar om fristående gymnasieskolor där den enskilda skolan kan antas utgöra en marginell påverkan för det kommunala skolväsendet. Utbudet av gymnasieprogram i regionen är dock stort, och sammantaget kan den överetablering av fristående skolor som nu finns i närområdet påverka kommunens förmåga att bedriva gymnasieskola i egen regi framöver.

Därför vill vi uppmana Skolinspektionen att vid prövning av ansökningarna göra en samlad bedömning av utbudet i regionen.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Elevunderlag i kommunen de kommande åren

Antalet elever som slutar årskurs 9 i Östhammars kommun ligger relativt stabilt och varierar mellan knappt 220 till knappt 240 elever (bilaga 2). Östhammars kommun har tidigare haft ett elevantal på 325-350 elever per årskull.

Mot bakgrund av att ungefär 46 procent av eleverna folkbokförda i kommunen preliminärt sökt till den egna gymnasieskolan innebär detta att det totala elevantalet vid Bruksgymnasiet kommer att uppgå till uppskattningsvis 320-350 elever (inklusive språkinträdning), vilket naturligtvis gör det svårt att erbjuda ett brett urval av utbildningsvägar.

Inom kommunen finns också Forsmarks skola med Östhammars kommun som huvudman. Inför läsåret 2019/20 har det inte varit möjligt att söka till Forsmarks skola. Vidare finns i kommunen en fristående gymnasieskola, Wilhelm Haglunds Gymnasium.

I bilaga 3 framgår antalet elever i gymnasieskolan fördelat på de olika programmen.

Samverkansavtal

Östhammars kommun har samverkansavtal med Uppsala respektive Tierps kommuner. Samverkansavtalen omfattar för Östhammars del ett antal program och/eller inriktningar som kommunen inte själv erbjuder. Syftet har varit att ge kommunens ungdomar ett så brett utbildningsutbud som möjligt.

Organisation av gymnasieskolan 2019/20

Barn- och utbildningsnämnden fattade i oktober 2018 ett inriktningsbeslut om gymnasieskolans organisation läsåret 2019/20. De nationella program och inriktningar som kommunen avser att erbjuda framgår av bilaga 1.

Hur många platser per inriktning som kommunen avser att erbjuda är ännu inte fastställt, men med tanke på det prognosticerade elevantalet kommer antalet platser i genomsnitt att ligga på 8-24 platser per program och inriktning.

Ekonomiska, organisatoriska och pedagogiska konsekvenser

Ett lågt elevantal, dels på grund av demografin, dels på grund av att många elever väljer skola i annan kommun, leder till att kostnaden per elev i den egna verksamheten är hög (inklusive lokalkostnader). Särskilt påtagligt blir detta vad gäller lokalkostnaden per elev. Redan i dag brottas kommunen – i likhet med många andra kommuner i Sverige – med en överkapacitet på lokaler inom skolverksamheten, en överkapacitet som är svår att anpassa

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

till rådande elevantal. Detta innebär också med nuvarande lagstiftning att kommunens kostnader för bidrag till fristående verksamhet ökar.

En ytterligare effekt av ett lågt elevantal som får såväl ekonomiska som pedagogiska konsekvenser är att undervisningsgrupperna blir alltför små för att kunna bedriva undervisningen effektivt. Det blir också svårare att rekrytera personal då det ofta inte är möjligt att erbjuda hela tjänster.

En nyetablering av fristående gymnasieskolor och/eller utbyggnad av befintlig fristående verksamhet kan naturligtvis leda till att fler elever får sitt förstahandsval tillgodosett. I vilken mån en ny fristående gymnasieskola skapar ytterligare överkapacitet eller leder till att fler elever får sitt förstahandsval tillgodosett är dock svårt att bedöma i varje enskilt fall.

Östhammars kommun berörs av ett flertal förfrågningar om gymnasiala friskolor där den enskilda fristående gymnasieskolan kan antas utgöra en marginell påverkan på det kommunala skolväsendet. Det finns dock redan i dag en överkapacitet i regionen, och sammantaget kan detta på sikt påverka kommunens förmåga att bedriva egen gymnasieverksamhet. För en kommun med Östhammars geografiska läge och storlek kan det innebära en kraftigt försämrad service för många av kommunens ungdomar, med långa restider och/eller att fler elever tvingas till inackordering.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Bilaga 1

Intagningsorganisation vid Bruksgymnasiet för läsåret 2019/20:

Nationella program - Högskoleförberedande		
<i>Program</i>	<i>Inriktning</i>	<i>Antal platser</i>
Ekonomiprogrammet	Ekonomi	32
Estetiska programmet	Bild och formgivning Musik Teater	24
Naturvetenskapsprogrammet	Naturvetenskap Naturvetenskap och samhälle	16
Samhällsvetenskapsprogrammet	Samhällsvetenskap Beteendevetenskap	32
Teknikprogrammet	Teknikvetenskap	16
Summa		120

Nationella program - Yrkesprogram		
<i>Program</i>	<i>Inriktning</i>	<i>Antal platser</i>
El- och energiprogrammet	Automation, Elteknik, Dator- och kommunikationsteknik.	16
Fordons- och transportprogrammet	Personbil	16
Handels- och administrationsprogrammet	Handel och service	24
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	Kök och servering	16
Vård- och omsorgsprogrammet	Inga nationella inriktningar	24
Summa		96

<i>Program</i>	<i>Inriktning</i>	<i>Antal platser</i>
Introduktionsprogrammen	Alla inriktningar	Efter behov

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Bilaga 2**Elevunderlag**

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Åldersgruppen 16år	217	222	244	247	240	233
Antal 9:or som slutar grsk och kan börja gymnasiet	217	215	226	237	238	223

Gymnasievalets första sökomgång till höstterminen 2019 visar att ungefär 46 procent av eleverna i Östhammars kommun sökt ett program på Bruksgymnasiet som sitt förstahandsval.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Bilaga 3

Antal elever i gymnasieskolan 2018

Antal elever på Bruksgymnasiet	Årskurs				
Program	1	2	3	4*	Total
El- och energiprogrammet (EE)	12	13	15		40
Estetiska programmet (ES)	10	6	6	-	22
Fordons- och transportprogrammet (FT)	10	4	4	-	18
Ekonomiprogrammet	16	0	6	-	22
Handels- och administrationsprogrammet (HA)	9	7	10	-	26
Naturvetenskapsprogrammet (NA)	5	4	12	-	21
Restaurang- och livsmedelsprogrammet (RL)	2	9	0	-	11
Samhällsvetenskapsprogrammet (SA)	23	18	12	-	53
Vård- och omsorgsprogrammet (VO)	7	5	3	-	15
Individuellt alternativ	19	13	4	1	37
Preparandutbildning	5	1	-	-	6
Programinriktat individuellt val mot FT	3	-	-	-	3
Programinriktat individuellt val mot HA	1	-	-	-	1
Programinriktat individuellt val mot RL	1	1	-	-	2
Programinriktat individuellt val mot VO	2	1	2	-	5
Språkintröduktion	23	-	-	-	23
Yrkesintröduktion, mot FT	1	-	3	-	4
Yrkesintröduktion, mot HA	1	-	1	-	2
Yrkesintröduktion, mot RL	-	1	-	1	2
Yrkesintröduktion, mot VO	4	2	-	-	6
Summa	154	85	78	2	319

*Elever med "rester"

Antal elever på Forsmarks skola	Årskurs				
Program	1	2	3	4	Total
Naturvetenskapsprogrammet	-	7	6	-	13
Teknikprogrammet	-	10	10	-	20
Summa	0	17	16	0	33

Antal elever på Wilhelm Haglunds gymnasium	Årskurs				
Program	1	2	3	Total	
Industri	19	19	25	63	
Summa	19	19	25	63	

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Bilaga 4

Kontaktuppgifter till gymnasieantagningen i Uppsala

Information gällande antagning av gymnasieelever från Östhammars kommun sköts av gymnasieantagningen i Uppsala.

Kontaktuppgifter:

Uppsala kommun
Antagning gymnasieskola
753 75 Uppsala

Telefon: 018-727 20 50, vardag 09.30-11.30

[E-post: antagning.gymnasieskola@uppsala.se](mailto:antagning.gymnasieskola@uppsala.se)

www.uppsala.se/skola-och-forskola/gymnasieskola/sok-till-gymnasieskola/

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Skolinspektionen
Enheten för tillståndsprövning
Box 23069
104 35 Stockholm

Ansökan från Norrtälje teknikgymnasium AB om godkännande som huvudman för en utökning av en befintlig fristående gymnasieskola Norrtälje kommun fr.o.m. läsåret 2020/2021.

Ert dnr: 5.1-SI 2019:860

Yttrande

Norrtälje teknikgymnasium AB har hos Skolinspektionen ansökt om godkännande som huvudman för en utökning av en befintlig fristående gymnasieskola vid Norrtälje teknik och naturbruksgymnasium i Norrtälje kommun fr.o.m. läsåret 2020/2021.

Yttrandet avser nedanstående utbildningar:

Nationellt program

Restaurang- och livsmedelsprogrammet – Kök och servering

Sammanfattande bedömning

Vi bedömer att ovanstående program är tillgodosett av Bruksgymnasiet i Östhammars kommun samt att den redan i stor omfattning erbjuds i regionen.

Östhammars kommun berörs av ett flertal förfrågningar om fristående gymnasieskolor där den enskilda skolan kan antas utgöra en marginell påverkan för det kommunala skolväsendet. Utbudet av gymnasieprogram i regionen är dock stort, och sammantaget kan den överetablering av fristående skolor som nu finns i närområdet påverka kommunens förmåga att bedriva gymnasieskola i egen regi framöver.

Därför vill vi uppmana Skolinspektionen att vid prövning av ansökningarna göra en samlad bedömning av utbudet i regionen.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Elevunderlag i kommunen de kommande åren

Antalet elever som slutar årskurs 9 i Östhammars kommun ligger relativt stabilt och varierar mellan knappt 220 till knappt 240 elever (bilaga 2). Östhammars kommun har tidigare haft ett elevantal på 325-350 elever per årskull.

Mot bakgrund av att ungefär 46 procent av eleverna folkbokförda i kommunen preliminärt sökt till den egna gymnasieskolan innebär detta att det totala elevantalet vid Bruksgymnasiet kommer att uppgå till uppskattningsvis 320-350 elever (inklusive språkinträdning), vilket naturligtvis gör det svårt att erbjuda ett brett urval av utbildningsvägar.

Inom kommunen finns också Forsmarks skola med Östhammars kommun som huvudman. Inför läsåret 2019/20 har det inte varit möjligt att söka till Forsmarks skola. Vidare finns i kommunen en fristående gymnasieskola, Wilhelm Haglunds Gymnasium.

I bilaga 3 framgår antalet elever i gymnasieskolan fördelat på de olika programmen.

Samverkansavtal

Östhammars kommun har samverkansavtal med Uppsala respektive Tierps kommuner. Samverkansavtalen omfattar för Östhammars del ett antal program och/eller inriktningar som kommunen inte själv erbjuder. Syftet har varit att ge kommunens ungdomar ett så brett utbildningsutbud som möjligt.

Organisation av gymnasieskolan 2019/20

Barn- och utbildningsnämnden fattade i oktober 2018 ett inriktningsbeslut om gymnasieskolans organisation läsåret 2019/20. De nationella program och inriktningar som kommunen avser att erbjuda framgår av bilaga 1.

Hur många platser per inriktning som kommunen avser att erbjuda är ännu inte fastställt, men med tanke på det prognosticerade elevantalet kommer antalet platser i genomsnitt att ligga på 8-24 platser per program och inriktning.

Ekonomiska, organisatoriska och pedagogiska konsekvenser

Ett lågt elevantal, dels på grund av demografin, dels på grund av att många elever väljer skola i annan kommun, leder till att kostnaden per elev i den egna verksamheten är hög (inklusive lokalkostnader). Särskilt påtagligt blir detta vad gäller lokalkostnaden per elev. Redan i dag brottas kommunen – i likhet med många andra kommuner i Sverige – med en överkapacitet på lokaler inom skolverksamheten, en överkapacitet som är svår att anpassa

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

till rådande elevantal. Detta innebär också med nuvarande lagstiftning att kommunens kostnader för bidrag till fristående verksamhet ökar.

En ytterligare effekt av ett lågt elevantal som får såväl ekonomiska som pedagogiska konsekvenser är att undervisningsgrupperna blir alltför små för att kunna bedriva undervisningen effektivt. Det blir också svårare att rekrytera personal då det ofta inte är möjligt att erbjuda hela tjänster.

En nyetablering av fristående gymnasieskolor och/eller utbyggnad av befintlig fristående verksamhet kan naturligtvis leda till att fler elever får sitt förstahandsval tillgodosett. I vilken mån en ny fristående gymnasieskola skapar ytterligare överkapacitet eller leder till att fler elever får sitt förstahandsval tillgodosett är dock svårt att bedöma i varje enskilt fall.

Östhammars kommun berörs av ett flertal förfrågningar om gymnasiala friskolor där den enskilda fristående gymnasieskolan kan antas utgöra en marginell påverkan på det kommunala skolväsendet. Det finns dock redan i dag en överkapacitet i regionen, och sammantaget kan detta på sikt påverka kommunens förmåga att bedriva egen gymnasieverksamhet. För en kommun med Östhammars geografiska läge och storlek kan det innebära en kraftigt försämrad service för många av kommunens ungdomar, med långa restider och/eller att fler elever tvingas till inackordering.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Bilaga 1

Intagningsorganisation vid Bruksgymnasiet för läsåret 2019/20:

Nationella program - Högskoleförberedande		
<i>Program</i>	<i>Inriktning</i>	<i>Antal platser</i>
Ekonomiprogrammet	Ekonomi	32
Estetiska programmet	Bild och formgivning Musik Teater	24
Naturvetenskapsprogrammet	Naturvetenskap Naturvetenskap och samhälle	16
Samhällsvetenskapsprogrammet	Samhällsvetenskap Beteendevetenskap	32
Teknikprogrammet	Teknikvetenskap	16
Summa		120

Nationella program - Yrkesprogram		
<i>Program</i>	<i>Inriktning</i>	<i>Antal platser</i>
El- och energiprogrammet	Automation, Elteknik, Dator- och kommunikationsteknik.	16
Fordons- och transportprogrammet	Personbil	16
Handels- och administrationsprogrammet	Handel och service	24
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	Kök och servering	16
Vård- och omsorgsprogrammet	Inga nationella inriktningar	24
Summa		96

<i>Program</i>	<i>Inriktning</i>	<i>Antal platser</i>
Introduktionsprogrammen	Alla inriktningar	Efter behov

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Bilaga 2

Elevunderlag

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Åldersgruppen 16år	217	222	244	247	240	233
Antal 9:or som slutar grsk och kan börja gymnasiet	217	215	226	237	238	223

Gymnasievalets första sökomgång till höstterminen 2019 visar att ungefär 46 procent av eleverna i Östhammars kommun sökt ett program på Bruksgymnasiet som sitt förstahandsval.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Bilaga 3

Antal elever i gymnasieskolan 2018

Antal elever på Bruksgymnasiet	Årskurs				
<i>Program</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4*</i>	<i>Total</i>
El- och energiprogrammet (EE)	12	13	15		40
Estetiska programmet (ES)	10	6	6	-	22
Fordons- och transportprogrammet (FT)	10	4	4	-	18
Ekonomiprogrammet	16	0	6	-	22
Handels- och administrationsprogrammet (HA)	9	7	10	-	26
Naturvetenskapsprogrammet (NA)	5	4	12	-	21
Restaurang- och livsmedelsprogrammet (RL)	2	9	0	-	11
Samhällsvetenskapsprogrammet (SA)	23	18	12	-	53
Vård- och omsorgsprogrammet (VO)	7	5	3	-	15
Individuellt alternativ	19	13	4	1	37
Preparandutbildning	5	1	-	-	6
Programinriktat individuellt val mot FT	3	-	-	-	3
Programinriktat individuellt val mot HA	1	-	-	-	1
Programinriktat individuellt val mot RL	1	1	-	-	2
Programinriktat individuellt val mot VO	2	1	2	-	5
Språkintröduktion	23	-	-	-	23
Yrkesintröduktion, mot FT	1	-	3	-	4
Yrkesintröduktion, mot HA	1	-	1	-	2
Yrkesintröduktion, mot RL	-	1	-	1	2
Yrkesintröduktion, mot VO	4	2	-	-	6
Summa	154	85	78	2	319

*Elever med "rester"

Antal elever på Forsmarks skola	Årskurs				
<i>Program</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>Total</i>
Naturvetenskapsprogrammet	-	7	6	-	13
Teknikprogrammet	-	10	10	-	20
Summa	0	17	16	0	33

Antal elever på Wilhelm Haglunds gymnasium	Årskurs				
<i>Program</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>Total</i>	
Industri	19	19	25	63	
Summa	19	19	25	63	

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Bilaga 4

Kontaktuppgifter till gymnasieantagningen i Uppsala

Information gällande antagning av gymnasieelever från Östhammars kommun sköts av gymnasieantagningen i Uppsala.

Kontaktuppgifter:

Uppsala kommun
Antagning gymnasieskola
753 75 Uppsala

Telefon: 018-727 20 50, vardag 09.30-11.30

[E-post: antagning.gymnasieskola@uppsala.se](mailto:antagning.gymnasieskola@uppsala.se)

www.uppsala.se/skola-och-forskola/gymnasieskola/sok-till-gymnasieskola/

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Skolinspektionen
Enheten för tillståndsprövning
Box 23069
104 35 Stockholm

Ansökan från Thorengruppen AB om godkännande som huvudman för en utökning av en befintlig fristående gymnasieskola i Uppsala kommun fr.o.m. läsåret 2020/2021.

Ert dnr: 5.1-SI 2019:1000

Yttrande

Thorengruppen AB har hos Skolinspektionen ansökt om godkännande som huvudman för en utökning av en befintlig fristående gymnasieskola vid Yrkesgymnasiet Uppsala i Uppsala kommun fr.o.m. läsåret 2020/2021.

Yttrandet avser nedanstående utbildningar:

Nationellt program

El- och energiprogrammet - Elteknik

Sammanfattande bedömning

Vi bedömer att ovanstående program är tillgodosett av Bruksgymnasiet i Östhammars kommun samt att den redan i stor omfattning erbjuds i regionen.

Östhammars kommun berörs av ett flertal förfrågningar om fristående gymnasieskolor där den enskilda skolan kan antas utgöra en marginell påverkan för det kommunala skolväsendet. Utbudet av gymnasieprogram i regionen är dock stort, och sammantaget kan den överetablering av fristående skolor som nu finns i närområdet påverka kommunens förmåga att bedriva gymnasieskola i egen regi framöver.

Därför vill vi uppmana Skolinspektionen att vid prövning av ansökningarna göra en samlad bedömning av utbudet i regionen.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Elevunderlag i kommunen de kommande åren

Antalet elever som slutar årskurs 9 i Östhammars kommun ligger relativt stabilt och varierar mellan knappt 220 till knappt 240 elever (bilaga 2). Östhammars kommun har tidigare haft ett elevantal på 325-350 elever per årskull.

Mot bakgrund av att ungefär 46 procent av eleverna folkbokförda i kommunen preliminärt sökt till den egna gymnasieskolan innebär detta att det totala elevantalet vid Bruksgymnasiet kommer att uppgå till uppskattningsvis 320-350 elever (inklusive språkinträdning), vilket naturligtvis gör det svårt att erbjuda ett brett urval av utbildningsvägar.

Inom kommunen finns också Forsmarks skola med Östhammars kommun som huvudman. Inför läsåret 2019/20 har det inte varit möjligt att söka till Forsmarks skola. Vidare finns i kommunen en fristående gymnasieskola, Wilhelm Haglunds Gymnasium.

I bilaga 3 framgår antalet elever i gymnasieskolan fördelat på de olika programmen.

Samverkansavtal

Östhammars kommun har samverkansavtal med Uppsala respektive Tierps kommuner. Samverkansavtalen omfattar för Östhammars del ett antal program och/eller inriktningar som kommunen inte själv erbjuder. Syftet har varit att ge kommunens ungdomar ett så brett utbildningsutbud som möjligt.

Organisation av gymnasieskolan 2019/20

Barn- och utbildningsnämnden fattade i oktober 2018 ett inriktningsbeslut om gymnasieskolans organisation läsåret 2019/20. De nationella program och inriktningar som kommunen avser att erbjuda framgår av bilaga 1.

Hur många platser per inriktning som kommunen avser att erbjuda är ännu inte fastställt, men med tanke på det prognosticerade elevantalet kommer antalet platser i genomsnitt att ligga på 8-24 platser per program och inriktning.

Ekonomiska, organisatoriska och pedagogiska konsekvenser

Ett lågt elevantal, dels på grund av demografin, dels på grund av att många elever väljer skola i annan kommun, leder till att kostnaden per elev i den egna verksamheten är hög (inklusive lokalkostnader). Särskilt påtagligt blir detta vad gäller lokalkostnaden per elev. Redan i dag brottas kommunen – i likhet med många andra kommuner i Sverige – med en överkapacitet på lokaler inom skolverksamheten, en överkapacitet som är svår att anpassa

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

till rådande elevantal. Detta innebär också med nuvarande lagstiftning att kommunens kostnader för bidrag till fristående verksamhet ökar.

En ytterligare effekt av ett lågt elevantal som får såväl ekonomiska som pedagogiska konsekvenser är att undervisningsgrupperna blir alltför små för att kunna bedriva undervisningen effektivt. Det blir också svårare att rekrytera personal då det ofta inte är möjligt att erbjuda hela tjänster.

En nyetablering av fristående gymnasieskolor och/eller utbyggnad av befintlig fristående verksamhet kan naturligtvis leda till att fler elever får sitt förstahandsval tillgodosett. I vilken mån en ny fristående gymnasieskola skapar ytterligare överkapacitet eller leder till att fler elever får sitt förstahandsval tillgodosett är dock svårt att bedöma i varje enskilt fall.

Östhammars kommun berörs av ett flertal förfrågningar om gymnasiala friskolor där den enskilda fristående gymnasieskolan kan antas utgöra en marginell påverkan på det kommunala skolväsendet. Det finns dock redan i dag en överkapacitet i regionen, och sammantaget kan detta på sikt påverka kommunens förmåga att bedriva egen gymnasieverksamhet. För en kommun med Östhammars geografiska läge och storlek kan det innebära en kraftigt försämrad service för många av kommunens ungdomar, med långa restider och/eller att fler elever tvingas till inackordering.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Bilaga 1

Intagningsorganisation vid Bruksgymnasiet för läsåret 2019/20:

Nationella program - Högskoleförberedande		
<i>Program</i>	<i>Inriktning</i>	<i>Antal platser</i>
Ekonomiprogrammet	Ekonomi	32
Estetiska programmet	Bild och formgivning Musik Teater	24
Naturvetenskapsprogrammet	Naturvetenskap Naturvetenskap och samhälle	16
Samhällsvetenskapsprogrammet	Samhällsvetenskap Beteendevetenskap	32
Teknikprogrammet	Teknikvetenskap	16
Summa		120

Nationella program - Yrkesprogram		
<i>Program</i>	<i>Inriktning</i>	<i>Antal platser</i>
El- och energiprogrammet	Automation, Elteknik, Dator- och kommunikationsteknik.	16
Fordons- och transportprogrammet	Personbil	16
Handels- och administrationsprogrammet	Handel och service	24
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	Kök och servering	16
Vård- och omsorgsprogrammet	Inga nationella inriktningar	24
Summa		96

<i>Program</i>	<i>Inriktning</i>	<i>Antal platser</i>
Introduktionsprogrammen	Alla inriktningar	Efter behov

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Bilaga 2**Elevunderlag**

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Åldersgruppen 16år	217	222	244	247	240	233
Antal 9:or som slutar grsk och kan börja gymnasiet	217	215	226	237	238	223

Gymnasievalets första sökomgång till höstterminen 2019 visar att ungefär 46 procent av eleverna i Östhammars kommun sökt ett program på Bruksgymnasiet som sitt förstahandsval.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Bilaga 3

Antal elever i gymnasieskolan 2018

Antal elever på Bruksgymnasiet	Årskurs				
Program	1	2	3	4*	Total
El- och energiprogrammet (EE)	12	13	15		40
Estetiska programmet (ES)	10	6	6	-	22
Fordons- och transportprogrammet (FT)	10	4	4	-	18
Ekonomiprogrammet	16	0	6	-	22
Handels- och administrationsprogrammet (HA)	9	7	10	-	26
Naturvetenskapsprogrammet (NA)	5	4	12	-	21
Restaurang- och livsmedelsprogrammet (RL)	2	9	0	-	11
Samhällsvetenskapsprogrammet (SA)	23	18	12	-	53
Vård- och omsorgsprogrammet (VO)	7	5	3	-	15
Individuellt alternativ	19	13	4	1	37
Preparandutbildning	5	1	-	-	6
Programinriktat individuellt val mot FT	3	-	-	-	3
Programinriktat individuellt val mot HA	1	-	-	-	1
Programinriktat individuellt val mot RL	1	1	-	-	2
Programinriktat individuellt val mot VO	2	1	2	-	5
Språkintröduktion	23	-	-	-	23
Yrkesintröduktion, mot FT	1	-	3	-	4
Yrkesintröduktion, mot HA	1	-	1	-	2
Yrkesintröduktion, mot RL	-	1	-	1	2
Yrkesintröduktion, mot VO	4	2	-	-	6
Summa	154	85	78	2	319

*Elever med "rester"

Antal elever på Forsmarks skola	Årskurs				
Program	1	2	3	4	Total
Naturvetenskapsprogrammet	-	7	6	-	13
Teknikprogrammet	-	10	10	-	20
Summa	0	17	16	0	33

Antal elever på Wilhelm Haglunds gymnasium	Årskurs				
Program	1	2	3	Total	
Industri	19	19	25	63	
Summa	19	19	25	63	

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Bilaga 4

Kontaktuppgifter till gymnasieantagningen i Uppsala

Information gällande antagning av gymnasieelever från Östhammars kommun sköts av gymnasieantagningen i Uppsala.

Kontaktuppgifter:

Uppsala kommun
Antagning gymnasieskola
753 75 Uppsala

Telefon: 018-727 20 50, vardag 09.30-11.30

[E-post: antagning.gymnasieskola@uppsala.se](mailto:antagning.gymnasieskola@uppsala.se)

www.uppsala.se/skola-och-forskola/gymnasieskola/sok-till-gymnasieskola/

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Skolinspektionen
Enheten för tillståndsprövning
Box 23069
104 35 Stockholm

**Ansökan från JENSEN education college AB om godkännande som huvudman för
utökning av en befintlig fristående gymnasieskola i Uppsala kommun**

Ert dnr: 5.1-SI 2019:993

JENSEN education college AB har hos Skolinspektionen ansökt om godkännande som huvudman för en utökning av en befintlig fristående gymnasieskola vid JENSEN gymnasium Uppsala i Uppsala kommun fr.o.m. läsåret 2020/2021.

Inriktningen Informations- och medieteknik på det nationella teknikprogrammet som JENSEN education college AB vill starta erbjuds inte som sökbart val i Östhammars kommun.

Östhammars kommun avstår därför från att yttra sig över ansökan.

Barn- och utbildningsförvaltningen
Per-Åke Berg

Skolinspektionen
Enheten för tillståndsprövning
Box 23069
104 35 Stockholm

**Ansökan från Thoren Innovation School AB om godkännande som huvudman för
utökning av en befintlig fristående gymnasieskola i Uppsala kommun**

Ert dnr: 5.1 - SI 2019:824

Thoren Innovation School AB har hos Skolinspektionen ansökt om godkännande som huvudman för en utökning av en befintlig fristående gymnasieskola vid Thoren Innovation School Uppsala i Uppsala kommun fr.o.m. läsåret 2020/2021.

Inriktningen medier, information och kommunikation på det nationella samhällsvetenskapsprogrammet som Thoren Innovation School AB vill starta erbjuds inte som sökbart val i Östhammars kommun.

Östhammars kommun avstår därför från att yttra sig över ansökan.